

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2018-2021) d. 14-03-2018

Mødedato Onsdag d. 14. marts 2018 kl. 12:00

Mødested M5/rådhuset

Mødedeltagere Ulrik Wilbek, Per Møller Jensen, Åse Kubel Høeg, Claus Clausen, Eva Pinnerup, Niels Dueholm, Torsten Nielsen, Peter Juhl, Kai O. Andersen

Indholdsfortegnelse

Foreløbig orientering om regnskabsresultatet for 2017 (orienteringssag).....	3
Spilleregler og proces for budgetlægning 2019-22.....	4
Meddelelser og gensidig orientering.....	10
Presserende renoveringsbehov på nuværende Overlund Skole (bevillingssag).....	11
Renovering af madkundskabslokaler Frederiks Skole og Vestfjendsskolen (bevillingssag).....	13
Samling af institutionerne i Frederiks - genbehandling.....	15
Kvalitetsrapport 2017.....	17
Anvendelse af pulje til mindre anlægsbehov (bevillingssag).....	20
Anlægsbevilling til revision af regulativerne for vandløbene (bevillingssag).....	22
Viborg FF ansøger om frigivelse af anlægsbevilling til nyt klubhus (bevillingssag).....	24
Viborg Museum - Salg af ejendommene Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4.....	28
Viborg Museum - Renovering af Gråbrødre Kirkestræde 3 - Rådgiverudbud 2018 (bevillingssag)....	30
Fritidsrådet: Sammensætning, valg og funktioner.....	32
Godkendelse af program for områdefornyelse i Fjordklyngen med tilhørende finansieringsplan.....	36
Godkendelse af revideret forløbsprogram for KOL.....	38
Signalkryds på Indre Ringvej, Viborg (Bevillingssag).....	40
Vurdering af trafikfarlige skoleveje (bevillingssag).....	42
Endelig vedtagelse af forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 147B, Erhvervsområde ved Lundborgvej	44
Vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 491 for et boligområde område ved Hindbærkrattet i Bjerringl	46
Frigivelse af midler til renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter (bevillingssag).....	49
Godkendelse af anskaffelsessum for 10 almene ældreboliger med serviceareal i Sjørup, skema B (b	52
Omdannelse af midlertidige pladser på Neurorehabilitering Toftegården (bevillingssag).....	55
Indretning og arbejdsmiljø på rådhuset (bevillingssag).....	57
Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	58
Oversigt over indkomne medarbejderforslag i perioden 26. januar - 2. marts 2018.....	59
Endelig vedtagelse af helhedsplan for Taphede, Viborg Øst.....	61
Stillingtagen til planlægning for oplandsbyerne Bjerregrav, Bjerring, Møldrup og Løgstrup - efter fi	63
Igangsætning af planlægning for etageboliger ved Gothersgade i Viborg.....	66
Godkendelse af køb af eksisterende bygninger, beliggende Gothersgade 41-45, med henblik på etat	68
Godkendelse af salg af Aktivitetshuset Odshøjvej 7B - Boligselskabet Viborg.....	70
Forvaltningens bistand til byrådsmedlemmerne.....	71
Orientering om ansøgning til EU's Interreg ØKS-program.....	74
Byrådets bidrag til program for byrådskonference.....	76
Etablering af kommunale IGU-pladser (Integrationsgrunduddannelsen).....	79
Klage over afgørelse fra bevillingsnævnet.....	81
Tilsagn til 36 almene familieboliger i Viborg, skema A (bevillingssag).....	83
Tilsagn til renovering af 59 almene boliger i Bjerringbro, skema A (bevillingssag).....	86
Lukket: Ejendomssag.....	90
Lukket: Ejendomssag.....	91

Ejendomssag - Køb eller ekspropriation af del af ejendommen, Veldsvej 49, Ørum, til boligformål (	92
Lukket: Kvalitetsrapport 2017.....	94

Punkt 1: Foreløbig orientering om regnskabsresultatet for 2017 (orienteringssag)

17/4006

Resume

Udvalget får på mødet i dag en foreløbig orientering om regnskabsresultatet for 2017, jf. plancherne i bilag nr. 1.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Overordnede kommentarer til årsregnskabet

Der er tale om et meget tilfredsstillende regnskab, hvor der er styr på driften, idet der er mindreforbrug på alle store politikområder. Byrådets 3 målsætninger for økonomien (3 x 200 mio. kr.) er nået i 2017:

- overskud før anlæg og afdrag mv. på 327 mio. kr.
- skattefinansierede anlægsudgifter på 213 mio. kr.
- gennemsnitlig likviditet på 559 mio. kr.

I henhold til økonomistyringsprincipperne er der mulighed for at overføre mindreforbrug til efterfølgende år. Der er overførsler af mindreforbrug på både drift og anlæg. På serviceudgifterne forventes overført 123 mio. kr. til 2018/2019, hvilket nogenlunde svarer til størrelsen af overførslerne ved sidste årsregnskab. På skattefinansieret anlæg inkl. jordforsyningen forventes overført 103 mio. kr. til 2018/2019, hvilket er under niveauet for overførslerne ved sidste årsregnskab.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Ifølge tidsplanen for afslutningen af årsregnskabet for 2017 forelægges det endelige regnskab på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 11. april 2018 og efterfølgende på byrådets møde den 18. april 2018, hvorefter det overleveres til revisionens gennemgang.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Plancher til orientering om regnskab 2017

Punkt 2: Spilleregler og proces for budgetlægning 2019-22

17/44383

Resume

På baggrund af Økonomi- og Erhvervsudvalgets evaluering af sidste års budgetlægning er der udarbejdet oplæg til budgetlægningen for budget 2019-2022. Oplægget indeholder bl.a. forslag til målsætningerne i den økonomiske politik, spillereglerne for drifts- og anlægsbudgettet samt procesplanen for budgetlægningen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at måltallene i den økonomiske politik drøftes,
2. at det drøftes, om der skal findes yderligere effektiviseringer udover den halve procent, som servicerammerne allerede er reduceret med,
3. at det drøftes, hvor stor en andel af effektiviseringskravet, der skal udmøntes af henholdsvis Økonomi- og Erhvervsudvalget, fagudvalgene eller decentralt via rammereduktioner,
4. at det drøftes, om der skal udpeges særlige budgetudfordringer, som skal dækkes af et eventuelt råderum, eksempelvis demografi,
5. at udvalgene selv finansierer deres budgetudfordringer inden for egne budgetter,
6. at den i budgettet allerede indlagte reduktion som følge af den statslige del af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet udmøntes efter samme princip som ved ny lovgivning (DUT-princippet), når staten fremlægger konkrete initiativer,
7. at de foreslåede spilleregler for anlægsbudgettet godkendes,
8. at procesplanen for budgetlægningen godkendes, og
9. at principper for fastsættelse af budgetrammer godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at måltallene i den økonomiske politik som udgangspunkt for budgetlægningen fastsættes til 300 mio. kr. i overskud før anlæg og afdrag, 250 mio. kr. i skattefinansierede nettoanlægsudgifter og 200 mio. kr. i gennemsnitlig likviditet,
2. at der udover den halve procent, som servicerammerne allerede er reduceret med, skal findes effektiviseringer på yderligere en halv procent,
3. at effektiviseringskravet udmøntes af Økonomi- og Erhvervsudvalget med udgangspunkt i det samlede budget,
4. at der ikke udpeges særlige budgetudfordringer, idet udvalgene selv finansierer alle udfordringer inden for eget budget,
5. at den i budgettet allerede indlagte reduktion som følge af den statslige del af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet udmøntes efter samme princip som ved ny lovgivning (DUT-princippet), når staten fremlægger konkrete initiativer,
6. at de foreslåede spilleregler for anlægsbudgettet godkendes,
7. at procesplanen for budgetlægningen godkendes, og
8. at principper for fastsættelse af budgetrammer godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget evaluerede sidste års budgetlægning på mødet den 15. november 2017 ([sag nr. 3](#)).

Inddragelse og høring

Hoved-MED har drøftet oplægget på mødet den 23. februar 2018, og medarbejdersiden har efterfølgende udarbejdet en udtalelse, der kan ses som bilag nr. 1.

Beskrivelse

Økonomisk politik

Forligspartierne bag det seneste budgetforlig om budget 2018-2021 bekræftede den hidtidige økonomiske politik, der består af følgende tre målsætninger:

- Min. 200 mio. kr. i overskud før anlæg og afdrag
- Min. 200 mio. kr. i anlægsbudget (skattefinansierede nettoanlægsudgifter)
- Min. 200 mio. kr. i gennemsnitlig likviditet

Tabel 1 nedenfor viser med trafiklysfarver, om budget 2018-21 efterlever målsætningerne:

Tabel 1. Måltallene i budget 2018-2021

(mio. kr., 2018-PL)	2018	2019	2020	2021
Overskud før anlæg og afdrag *	-228,2	-210,0	-238,1	-264,3
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter **	209,7	237,3	236,7	189,7
Gennemsnitlig likviditet ***	459	364	274	244
Disponibel likviditet ***	232	137	49	17

* Negativt fortegn = indtægter/overskud, ** positivt fortegn = nettoudgifter, *** positivt fortegn = positiv likviditet. Den gennemsnitlige likviditet er beregnet på baggrund af det foreløbige regnskab pr. 20/2-2018.

Tabel 1 viser, at næsten alle måltal i det vedtagne budget lever op til målsætningerne (markeret med grønt). Overskuddet før anlæg og afdrag nærmer sig minimum på 200 mio. kr. i 2019 (markeret med gult). De skattefinansierede nettoanlægsudgifter ligger lige under 200 mio. kr. i 2021 (markeret med rødt).

Den gennemsnitlige likviditet ligger nu på et højere niveau end den gjorde, da budgettet blev vedtaget. Det skyldes, at regnskab 2017 udviser et mindre kassetræk i forhold til budgetopfølgningen pr. 30. juni.

Den gennemsnitlige disponible likviditet er 227 mio. kr. lavere, svarende til de overførsler, der forventes fra 2017 til 2018. Beløbet omfatter opsparede overskud på driftsbudgettet, anlægsoverførsler og forsyningsområdets tilgodehavende.

Udfordring med faldende likviditet i overslagsårene

Tabel 1 ovenfor viser, at den gennemsnitlige likviditet falder fra 459 mio. kr. i 2018 til 244 mio. kr. i 2022, selvom overskuddet før anlæg og afdrag samlet set overstiger anlægsudgifterne i samme periode. Det skyldes, at afdragene på kommunens gæld overstiger lånoptagelsen og desuden udgifter til grundkapitalindskud i landsbygefonden. Kassevirkningen af disse forhold ses af tabellen nedenfor:

Tabel 2. Afdrag, lånoptagelse og grundkapitalindskud i budget 2018-21

(mio. kr.), minus = udgift	2018	2019	2020	2021
Afdrag	-81,1	-83,2	-85,3	-86,8
Lånoptagelse	47,3	40,6	24,1	10,8
Nettolånoptagelse	-33,8	-42,6	-61,2	-76,0
Grundkapitalindskud i landsbygefonden	-36,4	-74,9	-23,6	-9,6
I alt	-70,2	-117,5	-84,8	-85,6

* Negativt fortegn = reduktion af kassebeholdning, positivt fortegn = forøgelse af kassebeholdning

Tabellen viser, at der er en betydelig negativ kassevirkning af afdrag, lånoptagelse og grundkapitalindsud i landsbyggefonden. Faldet i lånoptagelsen skyldes mindsket lånebehov til modernisering af gadelys og byfornyelse sidst i budgetperioden. Afdragene overstiger lånerammen, hvilket betyder, at Kommunens gæld nedbringes. Det forventes ikke, at Viborg Kommune kan opnå lånedispensationer, der kan modsvare den negative kassevirkning af disse forhold. Derfor kan det overvejes at revurdere målsætningerne i den økonomiske politik.

Der er primært tre håndtag, der kan drejes på, hvis det økonomiske resultat skal forbedres. Der kan for det første gennemføres yderligere effektiviseringer, hvilket vil forbedre resultatet før anlæg og afdrag. For det andet kan anlægsudgifterne reduceres ved at udskyde eller reducere anlægsprojekter. For det tredje kan boligprogrammet for almennyttige boliger revurderes.

Usikkerhedsfaktorer i budgettet

I budgettet er der en række usikkerhedsfaktorer, som er vanskelige at forudsige udfaldet af på nuværende tidspunkt. Det samlede udfald kendes først i august måned forud for budgetforhandlingerne.

Der er for det første usikkerhed om, hvordan den kommende tilpasning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem vil påvirke Viborg Kommunes økonomi. Afrapporteringen fra Finansieringsudvalget februar 2018 beskriver fem modeller, som alle giver en gevinst for Viborg Kommune i størrelsesordenen 33 til 64 mio. kr. En kort opsummering af, hvad konsekvenserne af disse modeller er for Viborg Kommune, kan ses som bilag nr. 2. De politiske forhandlinger i Folketinget forventes afsluttet i foråret 2018, så Økonomi- og Indenrigsministeriet kan udmelde tilskuds- og udligningsbeløb til kommunerne primo juli.

For det andet er det usikkert, om kommunerne fortsat vil modtage det ekstraordinære finansieringstilskud fra Staten og på hvilket niveau. Viborg Kommune modtager 88,8 mio. kr. i 2018, og der er budgetteret med 50 mio. kr. 2019-21.

For det tredje er der på nuværende tidspunkt den sædvanlige usikkerhed om størrelsen af skatteindtægterne og nettoudgifterne på overførselsområdet, hvor Kommunen enten kan opnå gevinster eller tab alt efter hvor god udviklingen er i Viborg Kommune i forhold til konjunkturudviklingen på landsplan.

Effektivisering og indlagte reduktioner i det vedtagne budget

Ved det seneste budgetforlig aftalte forligspartierne, at effektiviseringsstrategien fastholdes, men ændres fra et årligt krav på en procent til en halv procent. Det blev også bekræftet, at der hvert år ved budgetlægningen tages stilling til, hvordan effektiviseringskravet udmøntes. Det indebærer, at effektiviseringsudfordringen løses et år ad gangen i budgetlægningen. Det indgår endvidere i effektiviseringsstrategien, at der løbende skal effektiviseres på de enkelte fagområder med fokus på at fastholde kvaliteten i forhold til borgerne og medarbejdernes trivsel.

Reduktionen på en halv procent er allerede indarbejdet i budgetterne på de enkelte politikområder i det vedtagne budget, men der er ikke taget stilling til, hvordan de skal findes. Statens moderniseringsprogram er også indarbejdet i budgettet som en ikke-udmøntet pulje under politisk organisation.

Tabel 3 nedenfor viser de indlagte effektiviseringer i 2019-22, som ikke er udmøntede. Det er forudsat, at der ligeledes skal reduceres med en halv procent af serviceudgifterne i 2022.

Tabel 3. Ikke-udmøntede effektiviseringer i budget 2019-22

(mio. kr.)	2019	2020	2021	2022
En halv procent årlig effektivisering på serviceområderne	18	36	54	72
Statens moderniserings- og effektiviseringsprogram	8	16	16	16
Ikke-udmøntede reduktioner i alt	26	52	70	88

Tabellen viser, at der er ikke-udmøntede effektiviseringer for 26 mio. kr. i 2019 stigende til 88 mio. kr. i 2022. Disse effektiviseringer skaber ikke et økonomisk råderum, idet de allerede indgår i finansieringen af det eksisterende budget. Hvis byrådet ønsker at skabe et økonomisk råderum, vil der derfor skulle ske yderligere reduktioner.

Råderum og særlige udfordringer i budgetlægningen

I udgangspunktet er der som nævnt ovenfor ikke noget økonomisk råderum i budgettet. Det kan drøftes, om der er behov for at skabe et råderum, som kan dække eventuelle særlige budgetudfordringer, og/eller skabe et råderum forud for budgetforhandlingerne.

Særlige budgetudfordringer kan f.eks. bestå af demografiske udfordringer på dagtilbuds-, skole- og ældreområdet. Samlet forventes en mindre udfordring på dagtilbuds- og skoleområdet. På ældreområdet er udfordringen ca. 10 mio. kr. årligt efter den hidtidige beregningsmetode og sidste års befolkningsprognose. Hvis demografi udpeges som en særlig budgetudfordring, kan det drøftes, om der kun skal findes en løsning i 2019 eller i hele budgetperioden 2019-22.

Sidste år tildelte byrådet 11,5 mio. kr. til ældreområdet i 2018 og frem til dækning af demografi, driftsudgifter til flere plejeboliger (Banebo, Klejtrup, Frederiks og Sparkær) og driftsudgifter til sundhedssatellitter. I forbindelse med budgetforliget i 2018 blev følgende aftalt: ”I starten af 2018 iværksættes arbejdet med en strategi for udnyttelse af kapaciteten på Banebo, så den mulige overkapacitet ikke medfører lukninger af plejehjemspladser uden for Viborg by, og sådan, at eventuelle tomgangshuslejer undgås, når plejehjemmet står færdigt.”. Ældre- og Sundhedsudvalget drøftede på mødet den 27. februar 2018 ([sag nr. 6](#)) nogle scenarier for, hvordan overkapacitet kan undgås.

Byrådet tildelte ved budgetforliget for 2016-2019 20,3 mio. kr. til serviceområderne begrundet i en forventet stigning i tilgangen af flygtninge. Med det seneste budgetforlig blev der trukket 3,0 mio. kr. tilbage i 2018 stigende til 3,9 mio. kr. i 2019 begrundet i, at der kan forventes et mindre antal end forudsat. Forvaltningen har udarbejdet en analyse, som viser, at tilgangen af flygtninge nærmer sig niveauet omkring 2012, hvorfor hele eller en del af merbevillingen vil kunne trækkes tilbage.

Nedenstående tabel nr. 4 viser, at der er et samlet reduktionspotentiale på 8,2 mio. kr. i 2019 stigende til 16,4 mio. kr. i 2020 til 2022.

Tabel 4. Reduktionspotentiale ved færre flygtninge

(i 1.000 kr.)	2019	2020	2021	2022
Administrativ organisation	1.177	2.354	2.354	2.354
Skoler og klubber	3.996	7.991	7.991	7.991
Dagtilbud	2.529	5.058	5.058	5.058
Familieområdet	451	903	903	903
Beredskab og ejendomme	47	94	94	94
I alt	8.200	16.400	16.400	16.400

Udviklingen i antallet af modtagne flygtninge og familiesammenførte kan ses i bilag nr. 3.

Hvordan arbejdes der med reduktioner/effektivisering?

Inden budgetlægningen starter i udvalgene, skal der bl.a. tages stilling til følgende forhold:

1. Hvor stort skal effektiviseringskravet være? Hvis der ønskes skabt et råderum, kan det gøres ved at hæve procentsatsen.
2. Skal der kun findes effektiviseringsforslag, som realiserer reduktionsbehovet i 2019, eller skal det realiseres mere langsigtet?
3. Hvem skal finde effektiviseringerne? Økonomi- og Erhvervsudvalget, fagudvalgene eller decentrale ledere via rammereduktioner.
4. Er alle metoder i spil? Effektiviseringer kan bl.a. gennemføres ved at:
  - udfordre arbejdsgange f.eks. ”En smartere Kommune” og leanværktøjer
  - nedbringe sygefraværet
  - lave strukturtilpasninger og organisationsændringer
  - indhøste stordriftsfordele
  - anvende velfærdsteknologi
  - digitalisere, f.eks. selvbetjeningsløsninger

- konkurrenceudsætte kommunale opgaver
- reducere kontrol og dokumentationskrav

Effektiviseringsforslag, som vil skulle findes af Økonomi- og Erhvervsudvalget eller fagudvalgene, vil blive beskrevet i forhold til, hvilke konsekvenser de har for 1) effektivisering, 2) medarbejdernes trivsel herunder arbejdsmiljø og 3) kvaliteten for borgerne herunder det oplevede serviceniveau. Decentrale effektiviseringer beskrives ikke.

Spilleregler for anlægsbudgettet

I det vedtagne anlægsbudget 2018-2021 er der allerede et højt anlægsniveau i årene. Først i 2022 er der et råderum i forhold til måltallet på 200 mio. kr. Viborg Kommunes samlede bruttoanlægsudgifter i 2019 overstiger også den forventede statsramme, hvorfor det kan blive nødvendigt at udskyde og reducere anlægsprojekter i budgetlægningen. Tabellen nedenfor viser de budgetterede anlægsudgifter inkl. overførsel af mindreforbrug fra 2017.

Tabel 5. Anlægsudgifter i 2018-22

(mio. kr.)	2018	2019	2020	2021	2022
Skattefinansierede anlægsudgifter (byrådets måltal = 200 mio. kr.)	302	245	257	195	122
Bruttoanlægsudgifter (statens ramme = 285 mio. kr.)	470	473	332	267	127

På baggrund af et højt anlægsniveau kan det overvejes at fastholde stramme spilleregler for anlægsbudgettet, som det har var tilfældet i de seneste to år. Spillereglerne for anlægsbudgettet kunne være følgende:

1. Udvalgene kan foreslå nye anlægsønsker i hele budgetperioden inden for uændrede rammer i hvert budgetår.
2. Nye anlægsønsker skal være fuldt finansierede ved bortfald eller reduktion af eksisterende anlægsprojekter inden for det enkelte udvalg, så udvalgets anlægsramme er uændret i hvert budgetår.
3. Alternativt kan udvalgene udskyde anlægsprojekter til 2023 for at finde fuld finansiering af nye anlægsønsker.

Spillereglerne indebærer, at jo større anlægsbudget et udvalg har, jo større er mulighederne for at finde finansiering af nye anlægsønsker og omvendt.

Forvaltningen foretager en teknisk tilretning af anlægsbudgettet, som udgør rammerne for anlægsbudgettet. Den tekniske tilretning vedrører primært tidsforskydninger, som skyldes udefrakommende forhold. Udvalgene orienteres om rammerne på møderne ultimo april.

Procesplan for budgetlægningen

Der er udarbejdet en politisk procesplan for budgetlægningen, der kan ses som bilag nr. 4. Processen er opsummeret nedenfor med fokus på de vigtigste trin.

Budgetprocessen i foråret:

Fagudvalgene vil på det første budgetmøde ultimo april planlægge budgetlægningen ud fra den overordnede procesplan og bestille idéoplæg for de eventuelle nye anlægsprojekter, som udvalgene ønsker at fremsætte som forslag over for byrådet. Idéoplæggene udarbejdes herefter af forvaltningen i perioden marts-juni og godkendes senest af udvalgene i juni. Udvalgene skal både færdiggøre deres driftsbudgetter og anlægsbudgetter i juni.

Budgetprocessen efter sommerferien:

Der foreslås afholdt et budgetseminar over to dage med en overnatning. Den første dag vil der være diverse oplæg og drøftelser. Den anden dag vil der være politiske forhandlinger. Hoved-MED deltager den første dag.

Inddragelse af MED og andre parter

Hvert fagudvalg tilrettelægger en proces for, hvordan inddragelsen skal foregå i forhold til interessenterne på de enkelte udvalgsområder. Arbejdet med at skabe det økonomiske råderum i budgetlægningen er en del af udvalgenes budgetforslag, og procesmæssigt kan inddragelsen af MED-system, brugerbestyrelser og øvrige interessenter derfor indgå i den dialog, som planlægges omkring budgetforslaget.

Hoved-MED deltager i byrådets temamøde den 18. juni 2018 og på budgetseminarets første dag den 23. august. Budgetforslaget sendes til høring hos Ældrerådet, Handicaprådet, Integrationsrådet og Ungdomsrådet mellem

behandlingen i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 12. september og byrådets 1. behandling den 19. september. Der vil ligeledes være fællesmøde mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og Hoved-MED den 12. september.

Principper for fastsættelse af budgetrammer

Det foreslås, at der som hidtil udmeldes budgetrammer til udvalgene for de enkelte politikområder på udvalgenes første budgetmøde ultimo april.

Servicerammerne tilrettes teknisk for følgende forhold:

1. Rammerne består af de budgetterede udgifter i overslagsår 2019, 2020 og 2021 i det vedtagne budget 2018-2021. Rammen i 2022 forudsættes som udgangspunkt at svare til 2021.
2. Der foretages pris- og lønfremskrivning fra 2018-priser til 2019-priser efter de udmeldte skøn fra KL.
3. Tillægsbevillinger, som byrådet har godkendt siden vedtagelsen af budget 2018-2021, indarbejdes.
4. Hverken positiv eller negativ demografi indregnes i rammerne.
5. Virkning af Økonomaftalen mellem Regeringen og KL, herunder indtægtsprognose for skatter og generelle tilskud.
6. Konsekvenser af ny lovgivning i henhold til lov- og cirkulæreprogrammet.

Udgifterne på overførselsområdet (kontanthjælp, dagpenge, førtidspension mv.) er ikke omfattet af den almindelige rammestyring. Overførselsområdet budgetlægges på baggrund af regnskabserfaringerne fra 2017 og budgetopfølgningerne i 2018. Herunder revideres effekten af de initiativer, der er igangsat af Tværgående Udvalg for Ledige Unge. Desuden indgår den senest kendte konjunkturudvikling baseret på KL's skøn, samt virkninger af lovændringer på området. Området budgetteres ud fra oplysningerne, der er tilgængelige efter indgåelse af økonomaftalen.

Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler i august basisbudgettet med ovennævnte tekniske ændringer.

Alternativer

Et muligt alternativ til rammereduktioner er f.eks. at udarbejde et prioriteringskatalog, som det var tilfældet i budget 2013, 2014 og 2015. Senest blev der til budget 2015 udarbejdet et prioriteringskatalog på 75 mio. kr.

Et muligt alternativ til at foretage en generel rammereduktion med samme procentsats på alle politikområder kan være at foretage en skævdeling med forskellige procentsatser.

Tidsperspektiv

Se procesplanen for budget 2019-2022, jf. bilag nr. 4.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udtalelse fra Hoved-MED's medarbejderrepræsentanter

Notat om Finansieringsudvalgets rapport og de økonomiske konsekvenser

Udvikling i antallet af modtagne flygtninge og familiesammenførte

Politisk procesplan for budget 2019-22

Punkt 3: Meddelelser og gensidig orientering

18/1867

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Intet.

Sagsfremstilling

Historik

Punkt 4: Presserende renoveringsbehov på nuværende Overlund Skole (bevillingssag)

18/5134

Resume

På Investeringsoversigten for 2018 er der afsat et beløb på 3.000.000 kr. til presserende renoveringsbehov på nuværende Overlund Skole.

Der søges frigivet 500.000 kr. af dette beløb.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. til kontoen ”Presserende renoveringsbehov på nuværende Overlund Skole” med rådighedsbeløb i 2018

2. at udgiften på 500.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2018 til projektet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 27-02-2018

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. til kontoen ”Presserende renoveringsbehov på nuværende Overlund Skole” med rådighedsbeløb i 2018

2. at udgiften på 500.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2018 til projektet.

Sagsfremstilling

Historik

Vinkelvej 20 blev købt med henblik på at etablere en skole bestående af elever fra henholdsvis Overlund Skole og Rosenvængets Skole.

Ved budgetforliget 2018-21 blev det besluttet at bygge 2 nye skoler i stedet for.

Samtidig blev der afsat 3.000.000 kr. til presserende renoveringsbehov på nuværende Overlund Skole.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

I tiden indtil ny skole står færdig i 2021/2022 skal beløbet på 500.000 kr. i 2018 anvendes til nødvendig renovering og vedligehold på Overlund Skole, samt til nødvendige tiltag i forhold til modtagne og evt. fremtidige påbud fra Arbejdstilsynet(AT).

AT har indtil nu givet påbud om afhjælpning af tilstanden på borde i fysiklokale samt manglende udsugning fra deкупørsave i sløjdlokale.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

2018

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Punkt 5: Renovering af madkundskabslokaler Frederiks Skole og Vestfjendsskolen (bevillingssag)

17/46284

Resume

De eksisterende madkundskabslokaler på henholdsvis Frederiks Skole og Vestfjendsskolen er fra 1970'erne og trænger generelt kraftigt til udskiftning, modernisering og tilpasning til den nutidige undervisningsform.

Der søges om frigivelse af 3.000.000 kr. til renovering af madkundskabslokalerne.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at licitationsresultatet godkendes
2. at renovering af madkundskabslokaler på Frederiks Skole og Vestfjendsskolen igangsættes.
3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 3.000.000 kr. til kontoen "Madkundskabslokaler på Frederiks Skole og Vestfjendsskolen" med rådighedsbeløb i 2018
4. at udgiften på 3.000.000 kr. finansieres med 1.037.000 kr. i 2018 af det afsatte rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2017 på kontoen "Pulje til påtrængende bygnings og renoveringsopgaver", idet det forudsættes, at beløbet overføres til 2018 i forbindelse med godkendelse af årsregnskabet for 2017, og med 1.963.000 kr. i 2018, af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Pulje til påtrængende bygnings- og renoveringsopgaver"

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 27-02-2018

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at licitationsresultatet godkendes
2. at renovering af madkundskabslokaler på Frederiks Skole og Vestfjendsskolen igangsættes.
3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 3.000.000 kr. til kontoen "Madkundskabslokaler på Frederiks Skole og Vestfjendsskolen" med rådighedsbeløb i 2018
4. at udgiften på 3.000.000 kr. finansieres med 1.037.000 kr. i 2018 af det afsatte rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2017 på kontoen "Pulje til påtrængende bygnings og renoveringsopgaver", idet det forudsættes, at beløbet overføres til 2018 i forbindelse med godkendelse af årsregnskabet for 2017, og med 1.963.000 kr. i 2018, af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Pulje til påtrængende bygnings- og renoveringsopgaver"

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Der har været afholdt indledende møder med nedsatte arbejdsgrupper fra begge skoler.

Beskrivelse

Lokalerne på begge skoler fremstår nedslidte og utidssvarende. Dette gælder både overflader, installationer, fast inventar og løst inventar.

De nuværende akustikplader på gipslofterne i Frederiks og gipslofterne i Vestfjends er ikke tilstrækkelige til at dæmpe støjen i lokalerne, som af personalet opleves som meget støjfyldte. Lokalerne lever ikke op til gældende arbejdsmiljøkrav

til efterklangstid.

Der er ingen mekanisk ventilation i lokalerne. Eksisterende udsugning i form af emhætter fungerer ikke optimalt.

Ejendomme og Energi er sat på opgaven i samarbejde med Fællestegnestuen Harritslev & Frandsen, der udfører både arkitekt- og ingeniørrådgivning.

For at opnå det bedste økonomiske tilbud har forvaltningen besluttet at sende begge opgaver i samlet licitation.

Der har den 13.02.2018 været afholdt licitation på projektet. På baggrund af licitationsresultatet opstilles nedenstående budget:

Håndværkerudgifter:	
Licitationsresultat	2.233.032 kr.
Uforudsigelige udgifter (10%)	223.303 kr.
	2.456.335 kr.
Bygherreleverancer:	
Whiteboard og løst inventar	80.000 kr.
CTS opkobling og indregulering	40.000 kr.
	120.000 kr.
Omkostninger:	
Ekstern rådgiver	238.500 kr.
Intern rådgiver	110.000 kr.
Øvrige omkostninger	75.165 kr.
	423.665 kr.
Total	3.000.000 kr.

Finansiering:

Anlægsudgiften kan finansieres ved frigivelse af det på investeringsoversigten for 2017 afsatte rådighedsbeløb på 1.037.000 kr. og restbeløbet på 1.963.000 kr. kan finansieres fra "Pulje til påtrængende bygnings- og renoveringsopgaver" i 2018.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forventet opstart	02.04.2018
Afl levering	29.06.2018
Ibrugtagning	13.08.2018

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 6: Samling af institutionerne i Frederiks - genbehandling

16/61887

Resume

Efter en gennemgang af projektet om samling af institutionerne i Frederiks efter afholdt licitation skal Børne- og Ungdomsudvalget tage stilling til, om projektet skal gennemføres i sin nuværende form og i givet fald med hvilken finansiering, eller der skal udarbejdes et nyt projekt

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller

1. at Børne- og Ungdomsudvalget drøfter, hvordan projektet kan gennemføres

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 27-02-2018

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet:

1. At den planlagte udvidelse af Børnehuset Lupinmarken stilles i bero og det afsatte beløb på 2.500.000 kr. overføres til projektet i Frederiks.

Børne- og ungdomsudvalget tilkendegiver samtidig, at den planlagte udvidelse af Lupinmarken indgår i budgetforhandlingerne for 2019

Sagsfremstilling

Historik

Børne- og Ungdomsudvalget behandlede på sit møde den 26. september 2017 sag 10 en bevillingssag til samling af institutionerne i Frederiks efter afholdt licitation. Forvaltningen fik efter behandlingen til opgave at komme med reduktionsforslag i forhold til de indkomne tilbud, der samlet beløb sig til en overskridelse i forhold til budgetrammen på 1.942.845 kr.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Forvaltningen har efterfølgende gennemgået projektet sammen med rådgiver for at finde de ønskede reduktioner. I mellemtiden er der kommet yderligere udgifter til projektet bl.a. i form af tilkøb af jord og genetablering af fredskov. Den samlede overskridelse af budgetrammen vil herefter udgøre 2.460.000 kr.

Ved en gennemgang af projektet kan forvaltningen og rådgiver pege på besparelsesforslag på i alt 550.000 kr., uden der er tale om en væsentlig forringelse af det oprindelige projekt.

Der kan peges på yderligere besparelser for 550.000 kr., men her vil der være tale om væsentlige forringelser samt manglende finansiering af nyt inventar til oprettelse af vuggestue.

I løbet af uge 8 vil forældrene i Sol O Mio tage stilling til, hvorvidt de ønsker at fravælge et sundt frokostmåltid. Hvis dette tilbud fravælges, vil der kunne opnås en yderligere besparelse på 800.000 kr. Resultatet af afstemningen vil foreligge på udvalgets møde.

Besparelsesmuligheder fremgår af bilag 1

Alternativer

Rådgiver kan bedes om at udarbejde et nyt reduceret projekt. Dette vil medføre en yderligere udgift til rådgiver og forsinke projektet med ca. et halvt år. I øjeblikket har dagtilbudsområde Sydvest en udgift til leje af pavillon på 17.000 kr. pr. måned. Denne udgift vil blive forøget, hvis projektet udsættes.

Der kan afholdes en ny licitation. Med det nuværende kendte udgiftsniveau på håndværkerydelser, er det ikke sandsynligt, at det vil billiggøre projektet.

Den planlagte udvidelse af Børnehuset Lupinmarken kan stoppes og det afsatte beløb på 2.500.000 kr. overføres til projektet i Frederiks. Dette vil betyde en nedjustering af pladser i Lupinmarken, men der er ledig kapacitet i andre børnehuse i Viborg by.

Den afsatte pulje i 2019 til mindre anlægsopgaver inkl. etablering af køkkener kan søges frigivet nu og brugt til den manglende finansiering. I løbet af foråret 2018 gennemføres en ny afstemning blandt forældrene i de børnehuse, der endnu ikke har frokostordning. Hvis det viser sig, at flere børnehuse ønsker frokostordning fra 2019, vil der skulle tages højde for denne udgift i forbindelse med budgetlægningen for 2019.

Tidsperspektiv

Hvis den manglende finansiering findes nu, så kan projektet igangsættes snarest, da håndværkerne er klar til at gå i gang.

Hvis der vælges en ny licitation eller et ændret projekt, vil det forsinke byggeriet med 2 – 6 måneder

Økonomiske forhold og konsekvenser

De økonomiske forhold vil afhænge af det valgte alternativ

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Forslag til besparelser efter licitation rev A

Punkt 7: Kvalitetsrapport 2017

17/34443

Resume

Folkeskolens kvalitetsrapport skal understøtte systematisk evaluering og opfølgning på politisk vedtagne mål. Den skal vise kommunalbestyrelsen, hvordan kommunen og dens skoler lever op til målene, og hvordan der arbejdes på at nå målene. Byrådet har ansvar for at udarbejde en kvalitetsrapport hvert andet år.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet

1. at Kvalitetsrapporten 2017 godkendes

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 27-02-2018

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet

1. at Kvalitetsrapporten 2017 godkendes

Sagsfremstilling

Historik

Af bekendtgørelse om kvalitetsrapporter i folkeskolen, lovbekendtgørelse nr 665 af 20. juni 2014 fremgår det, at kvalitetsrapporten er et kommunalt mål- og styringsværktøj. Kvalitetsrapporten skal understøtte systematisk evaluering og opfølgning på mål og indsatser på kommune- og skoleniveau. I Viborg Kommune danner den grundlag for dialog og kvalitetsudvikling både på begge niveauer, da den også udgør den dialogbaserede aftale, der sammen med Mål og midler er Viborg Kommunes styringsværktøj.

Inddragelse og høring

Skolechefen har i november og december 2017 haft dialogmøder om kvalitetsrapporten med alle kommunens skoler med deltagelse af ledelse, medarbejderrepræsentanter og nogle steder skolebestyrelsesformand.

Beskrivelse

Indholdet af Viborg Kommunes kvalitetsrapport 2017 giver en status på skolevæsnets resultater i forhold til de tre mål for skolereformen

- Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan
- Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater
- Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis

Rapportens del 1 indeholder en række kvantitative data i forhold til

- Karaktergivning ved folkeskolens 9.- klasses prøver herunder med socioøkonomiske referencer
- Nationale test – progression i forhold til nationale mål – tallene for de enkelte skoler ligger et lukket bilag, da de er omfattet af fortrolighed
- Overgang til og fastholdelse i ungdomsuddannelse
- Resultater af den nationale trivselsmåling
- Oplysninger om klager til Klagenævnet for Specialundervisning
- Graden af kompetencedækning
- Oplysning om graden af inklusion

Tallene følges op af korte beskrivelser af indsatser, der arbejdes med i Viborg Kommune i forhold til at følge op på arbejdet med målene.

Rapportens del 2 giver et overblik over skolernes arbejde med de fælles kommunale fokusområder, der er defineret i Mål og midler. Fokusområderne er
Overgange

Dagtilbud og skole

Skole og ungdomsuddannelser

Videreudvikling af de pædagogiske læringscentre – herunder arbejdet med åben skole

Trivsel og læring for alle

Professionelle lærende fællesskaber

Fokusområderne rummer endvidere de indsatser, der igangsættes i arbejdet med udmøntningen af *Udfordringer til alle og uddannelse for flere*.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Kvalitetsrapporten skal beskrive det netop afsluttede skoleår, og den skal behandles på et møde i kommunalbestyrelsen senest den 31. marts i lige kalenderår.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Kvalitetsrapport - Brattingborgskolen.pdf

Kvalitetsrapport - Bøgeskovskolen.pdf

Kvalitetsrapport - Egeskovskolen.pdf

Kvalitetsrapport - Finderuphøj Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Frederiks Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Hald Ege Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Hammershøj Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Houlkærskolen.pdf

Kvalitetsrapport - Karup Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Løgstrup Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Møldrup KV17.pdf

Kvalitetsrapport - Møllehøjskolen.pdf

Kvalitetsrapport - Mønsted Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Nordre Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Overlund Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Rosenvænget Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Rødkærskolen.pdf

Kvalitetsrapport - Skals- og Ulbjerg Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Søndre.pdf

Kvalitetsrapport - Sparkær Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Stoholm Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Sødalskolen.pdf

Kvalitetsrapport - Vestervang Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Vestfjendsskolen.pdf

Kvalitetsrapport - Vestre Skole.pdf

Kvalitetsrapport - Viborg Ungdomsskole.pdf

Kvalitetsrapport - Ørum Skole.pdf

Samlet kvalitetsrapport 2017 20-02-2018.pdf

Punkt 8: Anvendelse af pulje til mindre anlægsbehov (bevillingssag)

18/7334

Resume

I forbindelse med budgetforliget 2018-2021 blev der godkendt en pulje til mindre anlægsbehov inden for Klima- og Miljøudvalgets område. Der skal frigives en anlægsbevilling, og udvalget skal tage stilling til principperne for anvendelsen af puljen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 1.000.000 kr. til kontoen ”Pulje til mindre anlægsbehov 2018” med rådighedsbeløb i 2018.
2. at udgiften på 1.000.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Pulje til mindre anlægsbehov”.

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller desuden,

3. at udvalget godkender forvaltningens forslag til anvendelsen af puljen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 01-03-2018

Klima- og Miljøudvalget godkendte 3. ”at” og indstiller endvidere til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 1.000.000 kr. til kontoen ”Pulje til mindre anlægsbehov 2018” med rådighedsbeløb i 2018, og
2. at udgiften på 1.000.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Pulje til mindre anlægsbehov”.

Kurt Johansen var fraværende.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har afsat en pulje til mindre anlægsbehov inden for Klima- og Miljøudvalgets område. Der er på kontoen afsat 1.000.000 kr. hvert år i årene 2018-2021, i alt 4.000.000 kr. over fire år.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Byrådet har ikke i forbindelse med godkendelsen af budgetforliget formuleret konkrete ønsker til anvendelse af puljen.

Forvaltningen foreslår, at puljen bl.a. anvendes til følgende typer af projekter:

- Fremme af lokalt foreslåede projekter inden for rammerne af det ”[Administrationsgrundlag for naturindsatsen](#)”, som udvalget vedtog på mødet den 25. januar 2018 ([sag nr. 15](#)). Forvaltningen har pt. en henvendelse om et projekt i og omkring Tange.
- Medfinansiering af grønne partnerskaber.
- Supplerende publikumstiltag ved større naturgenopretningsprojekter, fx. anlæg af P-pladser, borde/bænke, informationstavler og naturstier ved vådområdeprojekter.

Projekterne forelægges løbende udvalget til godkendelse.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 9: Anlægsbevilling til revision af regulativerne for vandløbene (bevillingssag)

15/54196

Resume

Forvaltningen søger om en anlægsbevilling til at arbejde videre med forberedelse af regulativrevision for offentlige vandløb.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevilling til kontoen "Forberedelse af regulativrevision" forhøjes med 1.020.000 kr. med rådighedsbeløb i 2018,
2. at udgiften på 1.020.000 kr. i 2018 finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2018 til projektet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 01-03-2018

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevilling til kontoen "Forberedelse af regulativrevision" forhøjes med 1.020.000 kr. med rådighedsbeløb i 2018, og
2. at udgiften på 1.020.000 kr. i 2018 finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2018 til projektet.

Udvalget ønsker herudover, at tidsplanen for regulativarbejdet justeres i forhold til igangværende arbejde omkring ny lovgivning, således at regulativerne kommer til at afspejle evt. ny lovgivning.

Kurt Johansen var fraværende.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget behandlede sag om Plan for revision af regulativer for vandløb på sit møde den 1. oktober 2015 ([sag nr. 11](#)) og besluttede, at planen skulle vedtages og igangsættes.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Kommunen er som vandløbsmyndighed forpligtiget til at revidere regulativerne for de offentlige vandløb.

Vandløbsregulativet udgør rets- og administrationsgrundlaget for det enkelte vandløb. Regulativet skal indeholde en tydelig beskrivelse af vandløbet samt oplysning om miljømål for vandløbet og anlæg, der ligger i og ved vandløbet. Regulativet skal derudover være bilagt et kort med vandløbets beliggenhed og længdeangivelser og blandt andet indeholde bestemmelser for vandløbets vedligeholdelse.

Status

Der er i 2015, 2016 og 2017 gennemført opmåling af Skals Å, Vorning Å, Nørreå, Simested Å og en række mindre vandløb. Der er den 26. januar 2017 vedtaget en skabelonen for de nye regulativer, der benyttes som udgangspunkt for revisionen af de konkrete regulativer.

Der er desuden forberedt udkast til nye regulativer for Møllebækken, Skals Å og Nørreåen.

Opgaver i 2018

Hovedopgaverne i 2018 indebærer bl.a. følgende administrative opgaver:

- Offentliggøre forslag til regulativrevisioner, inklusiv koordinering med nabokommuner samt eventuelt afholde offentlige møder.
- Fortsætte arbejdet med indsamling og ajourføring af datagrundlaget (bl.a. oplysninger om gennemførte regulerings- og restaureringssager og andre relevante kendelser).
- Plan for hvilke regulativer for de mindre vandløb, der skal fortsætte som nu, og hvilke regulativer der skal slås sammen i overordnede vandløbssystemer.
- Opstart af revisionen af regulativer i den tidligere Fjends Kommune.
- Regulativudarbejdelse for Gudenåen.
- Regulativudarbejdelse for Møllebækken.
- Regulativudarbejdelse for Skals Å.
- Regulativudarbejdelse for Nørreåen.
- Fortsætte med harmonisering af vandløbsklassificering. Dette indebærer bl.a., at vandløb, der skal nedklassificeres til private vandløb, skal afleveres til lodsejerne i regulativmæssig stand. Det vil sige, at der ved opmålingen af vandløbet konstateres, om vandløbet er i overensstemmelse med regulativet, og såfremt det ikke er, skal der vedligeholdes jævnfør regulativet.
- Interessentinddragelse.

Hertil kommer konsulentytelser, bl.a. i form af:

- Opmålinger af vandløb og databehandling af måledata for vandløb.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

For Gudenåen forventes et regulativudkast forelagt til politisk behandling i foråret 2018. Udkast for Møllebækken forventes forelagt i første halvdel af 2018. Nørreå og Skals Å forventes forelagt i anden halvdel af 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Byrådet har på anlægsbudget 2016 - 2019 reserveret 1 mill. kr. i hvert af overslagsårene til forberedelse af regulativrevisionen for vandløb. Beløbene er afsat til at dække administrativt ressourceforbrug og konsulentudgifter til bl.a. opmåling af vandløb. Opmålingerne skal bruges som baggrund for en vurdering af behovet for ændringer af de bestående regulativer og fastlæggelse af vedligeholdelsesbestemmelserne i nye regulativer.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 10: Viborg FF ansøger om frigivelse af anlægsbevilling til nyt klubhus (bevillingssag)

16/61295

Resume

Viborg FF søger om godkendelse af projekt for byggeri af nyt klubhus på/ved idrætsanlæg på Kirkebækvej/Rughavevej i Viborg.

Der søges om frigivelse af anlægstilskud og om endelig godkendelse af driftsmodel med kommunalt huslejetilskud/lokaletilskud til drift af klubhuset. Endelig ansøges om, at der indgås 30-årig lejeaftale for vederlagsfri leje af sokkelgrund til opførelse af klubhuset.

I forbindelse med sagen anmodes om frigivelse af det samlede restrådighedsbeløb på projektet. Restbeløbet anvendes til den fortsatte realisering af projektet ”Sport & Vandforum”, Rughavevej/Kirkebækvej.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår, at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der gives et anlægstilskud til Viborg FF's klubhusprojekt på 6.900.000 kr. i 2018, og
2. at der gives en forhøjelse af anlægsudgiftsbevilling på 8.103.000 kr. til kontoen ”Udvikling af vision for Kirkebækvej/Rughavevej” (sports & vandforum) med rådighedsbeløb på 7.097.000 kr. i 2018,
3. at rådighedsbeløbet på 7.097.000 kr. finansieres af det på investeringsoversigt for 2018 afsatte rådighedsbeløb. I dette forudsættes, at byrådet godkender, at rådighedsbeløbet overføres fra 2017 til 2018 i forbindelse med årsregnskab for 2017,
4. at der til samme konto gives en anlægsindtægtsbevilling på 100.000 kr.,
5. at der, når projektet er realiseret som beskrevet i sagen med bilag, omlægges lokaletilskud til årligt huslejetilskud på 1.175.000 kr. i en 30-årig periode. Huslejetilskud prisreguleres efter gældende principper,
6. at der indgås lejeaftale om vederlagsfri leje af sokkelgrund svarende til areal for nyt klubhus med en løbetid på 30 år.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Kultur- og Fritidsudvalget.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 27-02-2018

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der gives et anlægstilskud til Viborg FF's klubhusprojekt på 6.900.000 kr. i 2018,
2. at der gives en forhøjelse af anlægsudgiftsbevilling på 8.103.000 kr. til kontoen ”Udvikling af vision for Kirkebækvej/Rughavevej” (sports & vandforum) med rådighedsbeløb på 7.097.000 kr. i 2018,
3. at rådighedsbeløbet på 7.097.000 kr. finansieres af det på investeringsoversigt for 2018 afsatte rådighedsbeløb. I dette forudsættes, at byrådet godkender, at rådighedsbeløbet overføres fra 2017 til 2018 i forbindelse med årsregnskab for 2017,
4. at der til samme konto gives en anlægsindtægtsbevilling på 100.000 kr.,
5. at der, når projektet er realiseret som beskrevet i sagen med bilag, omlægges lokaletilskud til årligt huslejetilskud på 1.175.000 kr. i en 30-årig periode. Huslejetilskud prisreguleres efter gældende principper,
6. at der indgås lejeaftale om vederlagsfri leje af sokkelgrund svarende til areal for nyt klubhus med en løbetid på 30 år.

Sagsfremstilling

Historik

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede på sit møde 1. dec. 2016, [sag nr. 4](#), at godkende principskitse for etablering af foreningshus i forbindelse med realiseringen af projektet ”Viborg Vestby -et nyt samlingspunkt” (tidl. benævnt ”Sport & Vandforum”), som grundlag for, at Viborg FF kan arbejde videre med realiseringen af projektet.

I skitseplanen er anført:

Foreningen Viborg FF er bygherre på projektet.

Viborg Kommune godkender, at Viborg FF bygger foreningshus og der indgås lejeaftale for en 30-årig periode om vederlagsfri udleje til kultur-, fritids- og idrætsaktivitet

Anlægstilskud til projektet på 6,9 mio. kr., som finansieres af anlægspulje til realisering af ”Sport og Vandforum” i Viborg Vestby.

Lokaletilskud m.v. omlægges til huslejetilskud på 1,1 mio. kr. pr. år (2016-priser) i en 30-årig periode, svarende til løbetid for kreditforeningslån/ekstern finansiering på projektet. Beløbet indgår i driften af anlægget og finansieres ved omlægning af lokaletilskud og andre tilskud, der i dag ydes til drift af anlægget på Kirkebækvej.

Det bemærkes, at Viborg Kommune i 2015 ydede lokaletilskud m.v. til anlægget på 902.000 kr. (960.000 kr. i 2018-priser) og at der i projektet opereres med yderligere lokaletilskud fra andre lokaletilskudsberettigede foreninger til medfinansiering af huslejetilskuddet.

Driftsbesparelse fra nuværende anlæg og fra samdrift med Vestbadet tilføres driften af foreningshuset.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Foreningen Viborg FF har nu fremsendt endelig ansøgning om godkendelse af projektet med:

- Frigivelse af anlægsbevilling på 6,9 mio. kr.
- Godkendelse af omlægning af lokaletilskud på 1,2 mio. kr. til årligt huslejetilskud på 1,2 mio. kr. i en 30-årig periode
- Aftale om vederlagsfri leje af areal til opførelse af klubhuset med en løbetid på 30 år.

Viborg FF, der er bygherre på projektet anfører i sin ansøgning, at projektet nu er så langt, at der er udsendt udbudsmateriale baseret på opførelse af ca. 2100 m² bygning og der forventes tilbud på projektet ultimo marts 2018.

Projektet involverer Vestbadet, ”Midwest Musketeers” (amerikansk fodbold), Boligselskabernes Fællessekretariatet, VFF a/s og institutionerne i området (kirke, skole, Boligselskabet Viborgs afd. 10 og evt. flere foreninger).

Projektet forventes taget i brug i foråret 2019.

Projektets anlægsbudget:

Byggesum	24.300.000
Totalentreprise samt indfrielse af kreditforeningslån i nuværende klubhus	1.600.000
Samlet anlægssum	25.900.000
Finansieringsomkostninger	700.000
Som forventes finansieret således	
Lokale- og Anlægsskud	2.000.000
Viborg Kommune	6.900.000

Kreditforeningslån	17.700.000
Samlet finansiering	26.600.000

Det bemærkes, at der ikke søges om kommunegaranti for kreditforeningslån, men om huslejegarantitilskud i en 30-årig periode.

Driftsmæssigt opereres således med en model, hvor Viborg Kommunes lokaletilskud m.m. omlægges til et årligt tilskud (benævnt "huslejegaranti"). En garanti, der skal have samme løbetid som kreditforeningslånet, altså 30 år. Garantien foreslås finansieret af de tilskud, som der i dag ydes til Viborg FF (lokaletilskud og tilskud til pasning af udeareal på Kirkebækvej).

Herudover opereres med, at grunden fortsat stilles vederlagsfrit til rådighed, og der anmodes om en formel aftale herom med en løbetid på 30 år, idet en aftale af denne længde er en forudsætning for projektets finansieringsplan.

I rammen for driften indgår også indtægter fra udleje til andre foreninger (Midtwest Musketeers m.fl.) og indtægt fra Fællessekretariatet for boligselskabernes/boligselskabernes leje og brug af faciliteterne.

I forhold til ansøgningen om et huslejetilskud på 1,2 mio. kr. til projektet bemærkes, at et fast årligt tilskud som anført ovenfor er en forudsætning for projektets finansiering med kreditforeningslån. Det foreslås derfor, at tidligere beslutning om at yde et årligt huslejetilskud i en 30-årig periode fremskrevet fra 1,1 mio. kr. i 2015 til 1.175.000 kr. årligt i 2018-priser fastholdes. Det præciseres i den sammenhæng, at der efterfølgende ikke ydes lokaletilskud herudover til de involverede foreningers lokaleudgifter.

Hvis andre foreninger flytter til anlægget senere behandles deres evt. ansøgninger om lokaletilskud i det konkrete tilfælde, idet det i så fald må dokumenteres at tilflytning af nye foreninger til klubhuset reelt medfører øgede driftsudgifter. Dette skal ses i sammenhæng med, at Viborg Kommune gerne ser, at så mange foreninger som muligt får hjemsted på centret.

I forhold til evt. placering af en ny svømmehal i området bemærkes, at klubhusprojektet realiseres således at det i videst muligt omfang tilgodeser sammenhænge med en ny svømmehal (omklædningsrum, cafeområder, mødelokaler, driftsfordele m.v.), men at projektet her realiseres nu, fordi Viborg FF's nuværende klubhus er helt nedslidt og skal fraflyttes snarest muligt.

I forlængelse heraf bemærkes, at det forventes, at beslutningsgrundlag for ny svømmehal kan foreligge til budgetlægningen for 2019-2022 og at det er forventningen, at placeringen af en ny svømmehal i Vestbadet vil indebære, at der skal sikres et nyt plangrundlag for området, som indeholder byggefelt til en evt. kommende svømmehal.

Det bemærkes, at indgåelse af en 30-årig lejeaftale for areal til opførelse af klubhuset på sokkelgrund er en forudsætning for, at Viborg FF kan optage kreditforeningslån til projektet.

Alternativer

Viborg FF's nuværende klubhus er så nedslidt, at der skal fraflyttes indenfor en kort tidshorizont. Det er således ikke et alternativ, at Viborg FF kan blive i det nuværende klubhus.

Tidsperspektiv

Projektet forventes realiseret, således at det kan tages i brug i 2019.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Anlægsudgiftsbevilling finansieres ved forbrug af allerede afsatte bevilling til "Sport & Vandforum" på Kirkebækvej/Rughavevej.

I forbindelse med bevillingssagen afsluttes tidligere givne bevillinger på projektet til kunstgræsbane og projektudvikling, idet det samlede restrådighedsbeløb på 7.097.000 kr. foreslås frigivet. Det beløb, der vil være til rådighed efter udbetaling af anlægstilskud til Viborg FF anvendes til den fortsatte realisering af projektet "Sport & Vandforum", idet der sammen med mulige eksterne bidragsydere (fonde m.fl.) arbejdes videre med den fortsatte realisering og finansiering af det samlede projekt for området.

Driftstilskud finansieres ved omlægning indenfor Kultur- og Fritidsudvalgets driftsområder, politikområde: Idræt og Folkeoplysning

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen bemærker, at plangrundlaget for projektet blev godkendt i Byrådet 10. februar 2016, hvor Byrådet godkendte lokalplan nr. 463 for fritidsområde ved Kirkebækvej/Rughavevej (idrætsanlæg, Vestbadet og Bananparken). I lokalplanen er indarbejdet byggefelt ved Vestbadet til et samlet byggeri med foreningshus, fællesfaciliteter m.m., og det vurderes, at det skitserede byggeri opfylder lokalplanens bestemmelse vedr. byggeriet og er i overensstemmelse med intentionerne i den samlede plan for ”Sport & Vandforum”.

Forvaltningen har i samarbejde med aktørerne på projektet arbejdet med at skaffe ekstern medfinansiering til det samlede projekt for Sport og Vandforum, og der er udarbejdet en projektbeskrivelse ”*Viborg Vestby – et samlingspunkt*”, som er anvendt ved henvendelse til fonde m.fl.

Samlet set er status, at der endnu ikke er skabt grundlag for at realisere det samlede store projekt inkl. den endelige indretning af hele området, idet dette forudsætter en stor grad af medfinansiering fra fonde m.fl., men projektet, som Viborg FF nu ansøger om tilskud til passer perfekt ind i den overordnede plan og samtidig afhjælpes et meget akut problem, idet det nuværende klubhus på Kirkebækvej er helt nedslidt.

Bilag

Viborg FF - Ansøgning

Viborg FF - Projektmateriale

Punkt 11: Viborg Museum - Salg af ejendommene Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4

18/10620

Resume

Sagen omhandler salg af ejendommene Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4, 8800 Viborg. Ejendommene har været benyttet som udstilling, administration, værksteder og magasiner for Viborg Museum. Forvaltningen indstiller, at proventet fra salget af ejendommene indgår som en del af finansieringen af renoveringen af den tidligere Vestre Landsret bygning beliggende Gråbrødre Kirke Stræde 3, 8800 Viborg.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Økonomiudvalget, at ejendommene Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4 sælges,
2. at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Økonomiudvalget, at proventet fra salget af Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4 indgår som en del af finansieringen af renoveringsomkostningerne i forbindelse med klargøring af den tidligere Vestre Landsret bygning – Gråbrødre Kirkestræde 3 – til brug for Nyt Viborg Museum,
3. at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Økonomiudvalget, at overdragelsen i forbindelse med salg af ejendommen Hjultorvet 4 tilrettelægges på en sådan måde, at Viborg Museum, -så vidt overhovedet muligt, undgår at skulle flytte administrationen til midlertidig placering inden indflytning i ”Nyt Viborg Museum” i 2021.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra Kultur- og Fritidsudvalget godkendes.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 27-02-2018

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at ejendommene Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4 sælges,
2. at proventet fra salget af Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4 indgår som en del af finansieringen af renoveringsomkostningerne i forbindelse med klargøring af den tidligere Vestre Landsret bygning – Gråbrødre Kirkestræde 3 – til brug for Nyt Viborg Museum,
3. at overdragelsen i forbindelse med salg af ejendommen Hjultorvet 4 tilrettelægges på en sådan måde, at Viborg Museum, - så vidt overhovedet muligt, undgår at skulle flytte administrationen til midlertidig placering inden indflytning i ”Nyt Viborg Museum” i 2021.

Sagsfremstilling

Historik

Viborg Kommune købte i 2015 den tidligere Vestre Landsret bygning ved Stænderpladsen af Staten med henblik på etablering af et nyt museum i bygningen. Ved indgangen til 2017 lukkede Viborg Museum udstillingerne på Hjultorvet, og påbegyndte tømning af magasiner og udstilling med henblik på kommende salg af bygningerne Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Etablering af et nyt museum ved Stænderpladsen indgår som et af de centrale elementer i planerne for Domkirke kvarteret i Viborg. Forvaltningen har udarbejdet et overslagsbudget for ombygningen af den eksisterende bygning, Gråbrødre Kirke Stræde 3, til Nyt Viborg Museum. Den samlede renoveringsopgave skønnes at koste 32 mio. kr. Etablering af nye museumsudstillinger, som forventes at beløbe sig til 25-30 mio. kr., indgår ikke i dette beløb, men finansieres igennem bidrag fra fonde. Forvaltningen har udarbejdet en procesplan for udbud, rådgivnings- og byggeproces som tilsigter, at det nye museum vil kunne slå dørene op medio 2021.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

De to ejendomme klargøres til salg med henblik på overdragelse snarest muligt, dog under hensyn til at undgå midlertidige placeringer af Viborg Museums administration.

Økonomiske forhold og konsekvenser

De to ejendomme skønnes på baggrund af ekstern mægleres vurdering, at kunne opnå en salgspris på 19-22 mio. kr. Provenuet fra salget vil kunne indgå som en del af finansieringen af renoveringsomkostningerne i "Vestre Landsret".

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Punkt 12: Viborg Museum - Renovering af Gråbrødre Kirkestræde 3 - Rådgiverudbud 2018 (bevillingssag)

18/2847

Resume

Sagen omhandler rådgiverudbud i forbindelse med Viborg Museums flytning fra de gamle museumslokaler på Hjultorvet til "Nyt Viborg Museum" i den tidligere Vestre Landsrets bygning, beliggende Gråbrødre Kirke Stræde 3. Det indstilles til beslutning, at der i foråret 2018 iværksættes et rådgiverudbud med henblik på renovering af bygningen.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår, at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der iværksættes et EU-rådgiverudbud på opgaven med at renovere ejendommen Gråbrødre Kirkestræde 3 til brug for Nyt Viborg Museum,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til EU-rådgiverudbud nyt museum på 800.000 kr. med rådighedsbeløb i 2018,
3. at udgiften til rådgiveropgaven i 2018 finansieres af kassebeholdningen i 2018, med henvisning til et forventet provenu fra salg af ejendommene Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Kultur- og Fritidsudvalget.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 27-02-2018

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der iværksættes et EU-rådgiverudbud på opgaven med at renovere ejendommen Gråbrødre Kirkestræde 3 til brug for Nyt Viborg Museum,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til EU-rådgiverudbud til nyt museum på 800.000 kr. med rådighedsbeløb i 2018,
3. at udgiften til rådgiveropgaven i 2018 finansieres af kassebeholdningen i 2018, med henvisning til et forventet provenu fra salg af ejendommene Hjultorvet 9-11 og Hjultorvet 4.

Sagsfremstilling

Historik

Viborg Kommune købte i 2015 den tidligere Vestre Landsrets bygning af Staten med henblik på etablering af et nyt museum i bygningen. Ved indgangen til 2017 lukkede Viborg Museum udstillingerne på Hjultorvet og påbegyndte tømning af magasiner og udstillinger med henblik på kommende salg.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Etableringen af et nyt museum ved Stænderpladsen indgår som et af de centrale elementer i planerne for Domkirkekvartret i Viborg. Forvaltningen har udarbejdet et overslagsbudget for ombygningen af den eksisterende bygning, Gråbrødre Kirkestræde 3, til Nyt Viborg Museum. Den samlede renoveringsopgave skønnes at koste 32 mio. kr. Heraf udgør de 2,8 mio. kr. udgifter til rådgivning.

Etablering af nye museumsudstillinger, som forventes at beløbe sig til 25-30 mio. kr., indgår ikke i dette beløb, men finansieres igennem bidrag fra fonde. Beskrivelse af det fremtidige museumsprojekt indgår som bilag.

Forvaltningen har udarbejdet en procesplan for udbud, rådgivning- og byggeproces som tilsigter, at det nye museum vil kunne slå dørene op medio 2021. Byggeprocessen ønskes tilrettelagt således, at lokalhistorisk arkiv, samt Viborg Museums administration og værksteder, vil kunne tage dele af den renoverede bygning i brug allerede i 2020. Dette muliggør en flytning fra Hjultorvet til Gråbrødre Kirkestræde 3 uden fordyrende midlertidige placeringer. Første fase i processen vedrører EU-udbud af rådgiveropgaven. Rådgiver skal kunne aflevere hovedprojektet, som danner grundlag for udbuddet af byggeopgaver i EU-licitation i august 2019. Selve byggeperioden påbegyndes januar 2020.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Rådgiverudbuddet iværksættes primo 2018 med henblik på ibrugtagning af den renoverede bygning som museum medio 2021.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Den samlede rådgivningsopgave forventes at beløbe sig til 2,8 mio. kr. Udgiften hertil dækkes af forventet provenu fra salg af ejendommene Hjultorvet 9-11 samt Hjultorvet 4. Salget af disse to ejendomme forventes at indbringe et provenu på 19-21 mio. kr. Forvaltningen anbefaler, at kommunekassen udgør ”byggecredit” indtil provenuet fra ejendomssalget er realiseret. Den resterende finansiering sker gennem salg af øvrige bygninger, som indgår i den samlede bygnings- og funktionsrokade i forbindelse med realiseringen af planerne for Nyt Viborg Museum og Domkirkekvartret

Den samlede renoveringsopgave af Gråbrødre Kirkestræde 3 vil påføre Viborg Kommunes anlægsramme en samlet bruttoudgift på omtrent 32 mio. kr. Det forventes dog ikke at medføre en reel nettoudgift for Viborg Kommune, idet udgifter til renoveringen af bygningen forventes at kunne finansieres igennem salg af andre bygninger der funktionstømmes og fraflyttes i forbindelse med realisering af helhedsplanen for Domkirkekvartret.

Juridiske og planmæssige forhold

Rådgiverudbuddet gennemføres som EU-udbud i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Bilag

Projektbeskrivelse Nyt Viborg Museum

Overslagsbudget - Gråbrødre Kirkestræde - Viborg Museum

Tidsplan Viborg Museum - Gråbrødre Kirkestræde - Rådgiverudbud

Tidsplan Viborg Museum - Gråbrødre Kirkestræde - byggefase

Punkt 13: Fritidsrådet: Sammensætning, valg og funktioner

17/5194

Resume

Byrådet skal fastsætte rammerne for brugernes indflydelse på folkeoplysningen i Viborg Kommune. Der foreslås at nedsætte et nyt Fritidsråd som erstatter det tidligere Folkeoplysningsudvalg. Formålet er at søge større udvikling af hele fritidsområdet og inddragelse af flere foreningsmedlemmer i dette udviklingsarbejde.

Fritidsrådet skal i højere grad sætte retning for, inddrage og udvikle Folkeoplysningen i Viborg Kommune, for eksempel ved afholdelse af åbne temamøder.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Byrådet,
2. at Folkeoplysningsudvalget nedlægges i sin nuværende form,
3. at der i stedet nedsættes et Fritidsråd med kompetence som beskrevet i denne sag og denne sags bilag 1,
4. at Kultur & Udvikling står for gennemførelse af valg til Fritidsrådet som beskrevet i sagen samt indkaldelse til konstituerende møde,
5. at spørgsmål om Fritidsrådets valg, kompetence og virkemåde afgøres af Kultur- og Fritidsudvalget,
6. at Kultur- og Fritidsudvalget og Fritidsrådet i 2020 evaluerer rådets arbejde og funktion,
7. at Byrådet udpeger 2 medlemmer til Fritidsrådet, og
8. at formand og næstformand for Fritidsrådet aflønnes ifølge bestemmelserne i kommunens styrelsesvedtægt.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Kultur- og Fritidsudvalget, og indstiller endvidere at Hans Erik Lund og Niels Jørgen Ottesen udpeges til Fritidsrådet.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 27-02-2018

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at Folkeoplysningsudvalget nedlægges i sin nuværende form,
2. at der i stedet nedsættes et Fritidsråd med kompetence som beskrevet i denne sag og denne sags bilag 1, dog således, at rådet sammensættes således:

1 repræsentant fra uniformerede korps/juniorklubber/øvrige foreninger

2 repræsentanter fra idræt

2 repræsentanter fra voksenundervisning

1 repræsentant fra handicapidrætsforeninger

1 repræsentant for de selvorganiserede indenfor fritids- og idrætsområdet

2 repræsentanter udpeget af Byrådet

I alt 9 medlemmer

3. at Fritidsrådet i sin arbejdsform inddrager relevante samråd, interessenter og øvrige samarbejdspartnere i forberedelse af temamøder, således at flere end alene Fritidsrådets 9 faste medlemmer inddrages i arbejdet
4. at Kultur & Udvikling står for gennemførelse af valg til Fritidsrådet som beskrevet i sagen samt indkaldelse til konstituerende møde,
5. at spørgsmål om Fritidsrådets valg, kompetence og virkemåde afgøres af Kultur- og Fritidsudvalget,

6. at Kultur- og Fritidsudvalget og Fritidsrådet i 2020 evaluerer rådets arbejde og funktion,

7. at Byrådet udpeger 2 medlemmer til Fritidsrådet, og

8. at formand og næstformand for Fritidsrådet aflønnes ifølge bestemmelserne i kommunens styrelsesvedtægt.

Sagsfremstilling

Historik

Med baggrund i tidligere lovgivning har der hidtil i Viborg Kommune været nedsat et folkeoplysningsudvalg med repræsentanter for de organisationer/foreninger, der er i berøring med området samt med repræsentation fra politikere i Byrådet.

Se nærmere under afsnittet *Juridiske og planmæssige forhold* for nugældende lovgrundlag.

Inddragelse og høring

13. februar 2018 har der været afholdt møde med formandskabet for det nuværende Folkeoplysningsudvalg og repræsentanter for de eksisterende samråd, samt handicap-idrætten.

På mødet blev forslaget om at erstatte Folkeoplysningsudvalget med et Fritidsråd drøftet.

Beskrivelse

Der foreslås nedsat et nyt råd, som erstatter det tidligere Folkeoplysningsudvalg, både i form og til dels i sammensætning. Udvalget foreslås benævnt Fritidsrådet. Formålet er at søge større udvikling af hele fritidsområdet og inddragelse af flere foreningsmedlemmer i dette udviklingsarbejde.

Fritidsrådet afholder temamøder for og i fællesskab med foreninger, relevante organisationer og enkeltpersoner.

Eksempler på dette kan være:

- hvordan kan vi i Viborg Kommune understøtte E-sport,
- styrkelse af det politiske ungdomsarbejde
- hvordan anvender flest muligt af kommunens foreninger det nye GAME gadeidrætscenter
- hvordan inddrages andre end idrætsforeninger i Viborg Kommunes nye politik *Viborg i bevægelse*
- foreningers og Fritidsrådets anvendelse af sociale medier i dialog med medlemmer blandt andet om udvikling af fritidsområdet mv.

Fritidsrådet nedsættes i h.t. folkeoplysningslovens § 35 (se afsnittet *Juridiske og planmæssige forhold*) og er høringspart overfor Kultur- og Fritidsudvalget i forhold til

- 1) folkeoplysningspolitikken i kommunen,
- 2) kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed,
- 3) kommunens tilskudsregler for folkeoplysende virksomhed.

Fritidsrådets kompetence er uændret i forhold til det nuværende Folkeoplysningsudvalg. Delegationsplan for fritidsrådet er vedlagt som bilag. Forvaltningen administrerer tilskud jf. Folkeoplysningsloven og vedtagne retningslinjer.

Fritidsrådet skal kunne agere fleksibelt og nedsætte ad hoc arbejdsgrupper til at arbejde med forskellige temaer. Personer, uden for Fritidsrådet, med særlig kompetence og interesse kan inddrages i arbejdsgrupperne.

Rådets sammensætning

Medlemmerne udpeges fra følgende organisationer/Byrådet:

2 repræsentanter fra uniformerede korps/juniorklubber/øvrige foreninger

3 repræsentanter fra idræt

2 repræsentanter fra voksenundervisning

1 repræsentant fra handicapidrætsforeninger

1 repræsentant for de selvorganiserede indenfor fritids- og idrætsområdet

2 repræsentanter udpeget af Byrådet

I alt 11 medlemmer

Der vælges et tilsvarende antal suppleanter.

På mødet den 13. februar 2018, med repræsentanter fra samrådene, blev det anbefalet, at mindst ét af repræsentanterne, som Byrådet udpeger, er medlem af Kultur- og Fritidsudvalget.

Valgmøde

Hvis der findes organiserede samråd står disse for afholdelsen af valget inden for deres gruppe. Foreninger, der opfylder betingelserne for at deltage i valget, men ikke er medlem af samrådet, kan deltage på samme vilkår.

Forvaltningen for Kultur & Udvikling står for afholdelsen af valg inden for grupper, der ikke har et organiseret samråd.

Der findes i øjeblikket følgende organiserede samråd:

Idræt: Viborg Idrætsråd

Voksenundervisning: Viborg Folkeoplysnings Samråd

Uniformerede korps: Børne- og Ungdomsforeningernes samråd

Valget i alle grupper afholdes samtidig på et valgmøde arrangeret af Kultur & Udvikling.

Hver aktiv, godkendt, folkeoplysende forening (med selvstændige vedtægter) kan deltage i valget og møde op med op til to personer.

Valggrupperne opfordres til at tage hensyn til spredning på køn, geografi, alder, etnicitet og forskellige interesser inden for gruppen.

Valgproceduren besluttet inden for hver valggruppe.

På valgmødet indstiller hver valggruppe et antal kandidater (medlemmer og suppleanter). Der kan indstilles flere kandidater end antallet af pladser inden for valggruppen. Kultur- og Fritidsudvalget beslutter Fritidsrådets sammensætning.

Hvis en plads i rådet ikke kan besættes på grund af manglende kandidater bortfalder denne plads, med mindre Kultur- og Fritidsudvalget udpeger en repræsentant.

Medlemmers udpegningsperiode

Udpegning til Fritidsrådet sker første gang efter Byrådets godkendelse af disse retningslinjer.

Valgperioden følger Byrådets valgperiode.

Formandskab

Ved rådets første møde udpeges en formand og en næstformand.

Formanden leder forhandlinger og afstemninger samt drager omsorg for, at beslutninger indføres i en beslutningsprotokol.

I særlige tilfælde kan formandskabet eller et udpeget forretningsudvalg afgøre indkomne sager af hastende karakter.

Der afsættes beløb til honorering af formandskabet.

Kultur & Udvikling er sekretariat for Fritidsrådet.

Rådet holder op til fire årlige møder. Dagsorden med bilag udsendes senest 5 dage inden mødet. I særlige tilfælde kan der indkaldes til møde med kortere varsel.

Fritidsrådet fastsætter selv sine mødedatoer for et år ad gangen.

Folkeoplysningsudvalget vedtog på sit møde den 6. oktober 2017:

Folkeoplysningsudvalget evaluerede arbejdet i udvalget i perioden 2014-17 og besluttede i den anledning at anbefale, at udvalget fortsætter i perioden 2018-21 og sætter i denne periode fokus på temadrøftelser.

Efter to års funktionsperiode evaluerer Fritidsrådet, samt Kultur- og Fritidsudvalget, Fritidsrådets arbejde og funktion. Herunder muligheden for en ny sammensætning/valgperiode.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Udpegningsperioden følger som udgangspunkt Byrådets valgperiode, men da rådet er helt nyt evalueres arbejdsform og sammensætning efter to år.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Udgifterne til Fritidsrådet afholdes af kommunalbestyrelsen, jf. Folkeoplysningsloven, § 40, stk. 1.

I henhold til kommunens styrelsesvedtægt aflønnes udvalgets formand. Den økonomiske ramme disponeres til aflønning af formand og næstformand for Fritidsrådet.

Juridiske og planmæssige forhold

I henhold til folkeoplysningsloven, § 35, skal kommunen oprette et udvalg med repræsentation for den virksomhed, der kan få tilskud efter lovens kapitel 3, hvortil den kan henlægge sine opgaver.

Kapitel 3 i loven handler om, at kommunen skal fastsætte og fordele en beløbsramme til a) folkeoplysende voksenundervisning, b) det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde, og c) udviklingsarbejde inden for lovens område.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at den folkeoplysende virksomhed i kommunen inddrages, jf. ovenfor, i alle sammenhænge af generel betydning for denne virksomhed, herunder forud for vedtagelsen af

- 1) folkeoplysningspolitikken i kommunen,
- 2) kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed,
- 3) kommunens tilskudsregler for folkeoplysende virksomhed.

Ved brugerinddragelse forstås lovens brugere, dvs. de foreninger, aftenskoler m.v., som kan opnå tilskud eller anvise lokaler efter folkeoplysningslovens regler.

Ligeledes vil selvorganiserede grupper i princippet skulle inddrages. Det forudsætter dog, at de er organiseret på en sådan måde, at det er muligt at identificere en repræsentation for denne del af den folkeoplysende virksomhed.

Generelt har kommunalbestyrelsen, jf. lovens § 33, stk. 1, kompetencen til at træffe beslutning om alle forhold vedrørende virksomhed efter folkeoplysningsloven, der ikke er henlagt til anden myndighed.

Bilag

Forslag til nye retningslinjer for Fritidsrådet

Delegationsplan for Fritidsrådet 2018 - 2021

Punkt 14: Godkendelse af program for områdefornyelse i Fjordklyngen med tilhørende finansieringsplan

17/26332

Resume

Inden ministeriet meddeler endeligt tilsagn af den reservede støtte til områdefornyelse, skal der indsendes et program samt Byrådets beslutning om at gennemføre programmet. Dette skal ske inden 1. april 2018.

Direktør for Teknik og Miljø Hans Jørn Laursen vil være til stede under behandlingen af punktet samt punktet vedr. fordeling af midler i puljer.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår, at Landdistriktsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at programmet for områdefornyelsen i Fjordklyngen med tilhørende finansieringsplan godkendes.
2. at program og finansieringsplan sendes til Transport-, Bygnings- og Boligministeriet med anmodning om endelig godkendelse og endeligt tilsagn om statsstøtte.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Landdistriktsudvalget.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 27-02-2018

Landdistriktsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at programmet for områdefornyelsen i Fjordklyngen med tilhørende finansieringsplan godkendes,
2. at program og finansieringsplan sendes til Transport-, Bygnings- og Boligministeriet med anmodning om endelig godkendelse og endeligt tilsagn om statsstøtte.

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg godkendte på sit møde den 1. marts 2017 ([sag nr. 5](#)) ansøgning om reservation af statslig støtte til områdefornyelse i Fjordklyngen. På baggrund af ansøgningen har ministeriet meddelt reservation af det ansøgte støttebeløb på 3 mio. kr. Projektets samlede budget er på 9 mio. kr. under forudsætning af kommunens egenfinansiering på 6. mio. kr.

Inddragelse og høring

På baggrund af ministeriets meddelte reservation af statsstøtte er der i tæt samarbejde med borgerne i Fjordklyngen og en lokalforankret følgegruppe udarbejdet et program for gennemførelse af områdefornyelse i Fjordklyngen. Programmet, der er vedlagt som bilag 1, er præsenteret for borgerne i Fjordklyngen ved et stort borgermøde den 16. januar 2018 og anbefales af følgegruppen for områdefornyelsen i Fjordklyngen.

Beskrivelse

Områdefornyelsen i Fjordklyngen er resultatet af et borgerdrevet initiativ, hvor en gruppe borgere fra seks byer er gået sammen om at skabe den ønskede udvikling for Fjordklyngen. Områdefornyelsen i Fjordklyngen bygger videre på det fundament, der allerede er skabt i Fjordklyngen. Den har til formål at styrke og løfte de seks individuelle landsbyer som en helhed, knytte byerne endnu tættere sammen og øge antallet af tilflyttere og styrke områdets kulturhistorie og naturoplevelser for beboere i klyngen samt naturturister.

For at opfylde denne målsætning, har programmet 3 overordnede indsatsområder – Lokaleprojekter, tværgående projekter og formidling:

1. Lokale projekter

-
- 1.1 Byparken Skals
- 1.2 Landsbyparken Skringstrup
- 1.3 Aktivitetsområde Ulbjerg
- 1.4 Forsamlingshuset Nr. Rind

2. Tværgående projekter

- 2.1 Spangen Simested Å
- 2.2 Værestedet Låstrup

- 2.3 Fjordtilgængelighed
  - 2.3.1 Tanghuset Nederhede
  - 2.3.2 Rind Bæk
  - 2.3.3 Lynderup
  - 2.3.4 Havneområdet Sundstrup
  - 2.3.5 Ulbjerg Camping

3. Formidling

- 3.1 Formidlingsstrategi

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

I forbindelse med at ministeriet godkender programmet og meddeler endeligt tilsagn om statsstøtte, bliver der krav om, at områdefornyelsen skal gennemføres inden for en 5-årig periode.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Programmets samlede budget er på 9 mio. kr., hvoraf kommunens egenfinansiering udgør 6 mio. kr. I dagsordenspunkt til Teknisk Udvalg den 1. marts 2017 ([punkt 5](#)), fremgår det, at den kommunale medfinansiering bliver finansieret fra kontoen ”Byfornyelse, mindre byer”. Sag om bevilling vil blive forelagt Udvalget/Byrådet, når der forligger et svar fra ministeriet på ansøgningen om godkendelse af program og endelig tilsagn om støtte til gennemførelsen af Områdefornyelse i Fjordklyngen.

I programmet er der angivet budget-, tids- og handlingsplan. Af programmet fremgår det, at der udover områdefornyelsen forventes igangsat supplerende initiativer finansieret af andre puljer inden for byfornyelsesområdet, som f.eks. puljen til Landsbyfornyelse samt søgning af diverse fonde.

Juridiske og planmæssige forhold

Gennemførelsen af visse initiativer kræver godkendelse fra lodsejere. Endvidere vil flere af de forventede projekter kræve, at der udarbejdes borgerkontrakter i forhold til fremtidig drift og vedligehold.

Endelig vil det for visse initiativer være nødvendigt med afklaring af juridiske, planmæssige og myndighedsgodkendelser.

Bilag

Program for områdefornyelse i Fjordklyngen

Punkt 15: Godkendelse af revideret forløbsprogram for KOL

18/2340

Resume

Forløbsprogram for kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) beskriver den tværfaglige, tværsektorielle, koordinerede og evidensbaserede sundhedsfaglige indsats overfor borgere med denne sygdom. Forløbsprogrammet er revideret som et led i Sundhedsaftalen 2015-2018, og det skal nu godkendes i de 19 midtjyske kommuners byråd.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår, at Social- og Sundhedsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at revideret forløbsprogram for kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Social- og Sundhedsudvalget.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 01-03-2018

Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet, at det reviderede forløbsprogram for kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) godkendes, idet udvalget henleder opmærksomheden på at inddrage ny teknologi i indsatsen.

Sagsfremstilling

Historik

I Sundhedsaftalen 2015-2018 mellem Region Midtjylland og de 19 midtjyske kommuner blev det besluttet at revidere forløbsprogram for KOL. Dette med henblik på at sikre, at eksempelvis Sundhedsstyrelsens nyeste kliniske retningslinjer på området implementeres i programmet. Det var samtidig hensigten, at det reviderede forløbsprogram skulle afspejle den mest optimale tværsektorielle organisering og opgavefordeling ud fra kriterier om høj faglighed og borgertilfredshed samt effektiv ressourceudnyttelse.

Sundhedskoordinationsudvalget i Region Midtjylland, bestående af politiske repræsentanter for de 19 midtjyske kommuner samt medlemmer af regionsrådet, godkendte det reviderede forløbsprogram for KOL den 9. oktober 2017. Derefter blev forløbsprogrammet godkendt i regionsrådet den 5. december 2017. Nu er det sendt til godkendelse i de 19 midtjyske byråd.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Det reviderede forløbsprogram bygger videre på de eksisterende tiltag på KOL-området, hvor Viborg Kommune allerede har mange af de tilbud, der er i forløbsprogrammet og samtidig indgår i et tæt tværsektorielt samarbejde om borgere med KOL.

Det reviderede forløbsprogram lægger dog endnu mere vægt på det tværsektorielle samarbejde. Desuden gør den nye udgave af forløbsprogrammet op med tidligere forsøg på at fordele ansvar og indsatser i de forskellige sektorer ud fra en faglig klassificering af sygdommen. I fremtiden vil borgerne derfor tilbydes indsatser ud fra den enkelte borgers samlede situation.

Samtidig er der nu indsatser omkring tidlig opsporing, løbende risikovurdering, ernæring og palliation i forløbsprogrammet.

De væsentligste ændringer i det reviderede forløbsprogram er, at:

- Dele af rehabiliteringen af KOL-borgere flyttes fra hospitalerne til kommunerne.
- Tidlig opsporing af borgere over 35 år i risiko for udvikling af KOL.
- Indsatserne fordeles med udgangspunkt i den enkelte borgers samlede situation.

Flytningen af dele af rehabiliteringsopgaven fra hospitalerne til kommunerne skal gøre det lettere for borgerne at gennemføre et rehabiliteringsforløb, fordi det flyttes tættere

på den enkelte. Samtidig forventes denne ændring at medføre en bedre mestringssevne og indsigt i egen sygdom. Den fremtidige kommunale varetagelse af den specialiserede rehabilitering formodes at medføre et øget ressourcebehov for kommunerne på kort sigt, mens flere gennemførte rehabiliteringsforløb og en større mestringssevne på længere sigt potentielt kan reducere eksempelvis genindlæggelser.

Tidlig opsporing af borgere over 35 år i risikogruppen for udvikling af KOL skal foregå både i kommunerne, på hospitalerne og i almen praksis. Formålet er at opspore KOL på et tidligere tidspunkt, så udviklingen af sygdommen kan forhales eller stoppes. På kort sigt forventes indsatsen for tidlig opsporing også at medføre et øget ressourcetræk for kommunerne til eksempelvis kompetenceudvikling og indkøb af udstyr. På længere sigt forventes denne investering dog at tjene sig ind i form af eksempelvis færre indlæggelser, længere fastholdelse på arbejdsmarkedet samt en højere livskvalitet for den enkelte.

I det reviderede forløbsprogram fordeles indsatser i højere grad med udgangspunkt i den enkelte borgers situation. Formålet med ændringen er blandt andet at sikre en højere grad af støtte til KOL-borgere med øvrige udfordringer – eksempelvis flere kroniske sygdomme, sociale eller kognitive udfordringer. En mere intensiv og koordineret støtte til den målgruppe formodes at forbedre effekten af indsatsen mod KOL. Det formodes dog samtidig at øge det kortsigtede ressourcebehov for eksempelvis forløbskoordination på kommunalt niveau.

Viborg Kommune har allerede en lang række indsatser indenfor KOL-området. Disse er i overvejende grad koordineret i regi af Midtklyngen, hvor Hospitalsenhed Midt, almen praksis og nabokommunerne samarbejder om udviklingen af det tværsektorielle samarbejde. Derfor vil implementeringen af det reviderede forløbsprogram i høj grad også foregå i regi af Midtklyngen.

Samtidig er forvaltningen gået i gang med internt at kortlægge og tilpasse indsatserne for borgere med KOL. Dette med henblik på at justere indsatsen, så den opfylder kravene i det reviderede forløbsprogram.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Administrative repræsentanter fra de 19 midtjyske kommuner og Region Midtjylland har aftalt, at implementeringen af forløbsprogrammet skal være iværksat den 1. maj 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det er vanskeligt at forudsige de økonomiske konsekvenser af det reviderede program. Særligt antallet af rehabiliteringsforløb i kommunerne er forbundet med usikkerhed, da det ikke kan forudsiges, i hvor høj grad nærheden til borgerens hjem vil øge antallet af borgere, der tager imod et tilbud om rehabilitering. Samtidig vil fokus på tidlig opsporing formentlig forøge antallet af borgere, der får behov for et kommunalt tilbud.

Det er derfor aftalt i Sundhedskoordinationsudvalget, at en arbejdsgruppe følger økonomien med særlig fokus på antallet af borgere, der indtil nu har modtaget specialiseret genoptræning i hospitalsregi, men som følge af forløbsprogrammet overgår til en kommunal indsats.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Revideret forløbsprogram for KOL

Punkt 16: Signalkryds på Indre Ringvej, Viborg (Bevillingssag)

16/39859

Resume

I forbindelse med den nye trafikplan for Viborg Kommune er der blev registreret flere sorte pletter i signalkrydsene på Indre Ringvej i Viborg. Der er blevet igangsat forundersøgelser og løsningsforslag til afhjælpning af de sorte pletter, som medfører behov for ændringer i flere signalanlæg på Indre Ringvej.

Der søges om en forhøjelse af anlægsudgiftsbevillingen til kontoen ”Trafiksikkerhed i signalkryds på Indre Ringvej og følgearbejder” til realisering af trafiksikkerhedsarbejder herunder opsætning af bagsidesignaler og implementering af en optimering af ”den grønne bølge”.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at det samlede arbejde med at implementere den nye ”grønne bølge” igangsættes,
2. at det samlede arbejde med realisering af øget trafiksikkerhed i signalanlæggene på Indre Ringvej igangsættes, herunder opsætning af bagsidesignaler og
3. at der kan udskiftes i alt 5 styremaskiner, for at kunne implementere ”den nye grønne bølge”

Direktøren foreslår endvidere, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

4. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen ”Trafiksikkerhed i signalkryds på Indre Ringvej og følgearbejder” forhøjes med 1.050.000 kr. med rådighedsbeløb i 2018, og
5. at udgiften på 1.050.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Arbejder afledt af trafiksikkerhedsplan”.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Forvaltningen har efter Teknisk Udvalgs behandling af sagen den 28. februar 2018 konstateret, at der ikke er den nødvendige finansiering på kontoen ”Arbejder afledt af Trafiksikkerhedsplan”. Forvaltningen foreslår i samråd med Teknisk Udvalg nedenstående ændring af indstillingen med henblik på at sikre finansiering af rådighedsbeløbet.

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen ”Trafiksikkerhed i signalkryds på Indre Ringvej og følgearbejder” forhøjes med 1,050 mio. kr. med rådighedsbeløb i 2018,
2. at udgiften på 1,050 mio. kr. finansieres af følgende 4 projekter (beløb anført i parentes):
  - Realisering af trafikplan for Viborg midtby (215.000 kr.)
  - Kirkebækvej/Indre Ringvej (trafiksikring af vejkryds) (304.000 kr.)
  - Arbejder afledt af trafiksikkerhedsplan, Agerlandsvej (326.000 kr.)
  - Trafiksikkerhedsarbejder 2018, Vognmagervej (205.000 kr.),

3. at bevillinger og rådighedsbeløb for de 4 nævnte projekter nedsættes med beløbene anført ovenfor, og

4. at forhøjelsen af anlægsudgiftsbevillingen forudsætter, at byrådet godkender det foreliggende forslag til anlægsoverførsler fra 2017 til 2018 på mødet den 18. april 2018.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 28-02-2018

Teknisk Udvalg godkendte 1.-3. ”at” og besluttede endvidere, at indstille til byrådet,

4. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen ”Trafiksikkerhed i signalkryds på Indre Ringvej og følgearbejder” forhøjes med 1.050.000 kr. med rådighedsbeløb i 2018, og

5. at udgiften på 1.050.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Arbejder afledt af trafikikkerhedsplan”.

Sagsfremstilling

Historik

På mødet 31. maj 2017 ([sag nr. 13](#)) besluttede Teknisk Udvalg at igangsætte trafikikkerhedsprojekter herunder, at de signalregulerede kryds på Indre Ringvej i Viborg analyseres.

På mødet 27. september 2017 ([sag nr. 10](#)) besluttede Teknisk Udvalg at igangsætte arbejdet med øget trafikikkerhed samt arbejderne med den ”grønne bølge” på Indre Ringvej med henblik på at trimme signaler og skabe den bedst mulige ”grønne bølge”.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Forvaltningen har siden mødet den 27. september 2017 afsluttet analysearbejderne vedrørende optimering af ”den grønne bølge” på Indre Ringvej, herunder også indhentet priser for den nødvendige modernisering af signalanlæggenes styremaskiner samt opsætning af bagsignaler (således det også bliver mulighed for at se signalet, når man som bilist holder ud i krydsene for at svinge til venstre).

De samlede anlægsudgifter er herefter beregnet til 2.385.000 kr. Til analysearbejdet og en del af anlægsarbejderne er der allerede bevilliget 1.335.000 kr.

Der foreslås, at anlægsudgiftsbevillingen forhøjes med 1.050.000 kr. henblik på gennemførelse af samtlige trafikikkerhedsarbejderne og trimme ”den grønne bølge”.

Alternativer

Ingen

Tidsperspektiv

Den samlede grønne bølge og de trafikikkerhedsmæssige tiltag forventes at kunne være etableret i 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der forventes ikke at være øgede driftsudgifter som følge af ændringerne i signalkrydsene, idet alle nye signaler opsættes med nye LED lys.

Juridiske og planmæssige forhold

Ekspropriation

Der forventes ikke at skulle eksproprieres for at implementere de nye tiltag, da mindre ombygninger i 2 kryds forventes at kunne udføres indenfor de nuværende forhold.

Punkt 17: Vurdering af trafikfarlige skoleveje (bevillings sag)

12/38016

Resume

Der ønskes en opdatering og harmonisering af hvilke vejstrækninger, som er erklæret trafikfarlige skoleveje. Herved vil serviceniveauet være ens i hele kommunen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Teknisk Udvalg beslutter, at vurderingen af trafikfarlige skoleveje harmoniseres og opdateres.

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår desuden, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. til kontoen ”Projekt for gennemgang af trafikfarlige skoleveje” med rådighedsbeløb i 2018, og

3. at udgiften på 500.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Projekt for gennemgang af trafikfarlige skoleveje”, idet det forudsættes, at Byrådet på mødet d. 18. april 2018 godkender overførsel af det afsatte rådighedsbeløb på nævnte konto fra 2017 til 2018 i forbindelse med behandling af regnskab 2017”.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 28-02-2018

Teknisk Udvalg godkendte 1. ”at” og besluttede endvidere, at indstille til byrådet,

2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. til kontoen ”Projekt for gennemgang af trafikfarlige skoleveje” med rådighedsbeløb i 2018, og

3. at udgiften på 500.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Projekt for gennemgang af trafikfarlige skoleveje”, idet det forudsættes, at Byrådet på mødet d. 18. april 2018 godkender overførsel af det afsatte rådighedsbeløb på nævnte konto fra 2017 til 2018 i forbindelse med behandling af regnskab 2017”.

Sagsfremstilling

Historik

Trafikfarlige skoleveje blev senest behandlet af Teknisk Udvalg på mødet den 27. juni 2007 ([sag nr. 150](#)). Udvalget bemyndigede forvaltningen til i samråd med politiet at afgøre, hvilke vejstrækninger der erklæres som trafikfarlige skoleveje.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Folkeskoleloven angiver, at Kommunalbestyrelsen skal sørge for befordring mellem skole og hjem for børn, der har længere skolevej end:

- 0.-3 klasse: 2,5 km
- 4.-6. klasse: 6 km
- 7.-9. klasse: 7 km
- 10. klasse: 9 km

I henhold til undervisningsministeriets bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen skal kommunalbestyrelsen desuden sørge for befordring af elever mellem skole og hjem, hvis hensynet til elevernes sikkerhed i trafikken gør det særligt påkrævet.

I Viborg Kommune er 170 vejstrækninger på nuværende tidspunkt vurderet som trafikfarlige for skoleelever. De gældende vurderinger er både lavet i de tidligere kommuner og i den nuværende Viborg Kommune. Vejenes farlighed er

vurderet på forskellig vis afhængig af, hvornår vurderingerne er lavet. Som udgangspunkt er en vurdering kun lavet i ét skoledistrikt, selvom vejen går igennem flere skoledistrikter. Serviceforskellen i kommunen er meget forskellig afhængig af, hvornår og hvordan vurderingen af skolevejens farlighed er foretaget.

I dag afgøres spørgsmålet om trafikfarlige skoleveje på grundlag af en udtalelse fra politiet om vejenes farlighed. Politiet har udviklet et it-program, som de bruger ved vurdering af vejene. Kommunen har ikke en tilsvarende løsning, hvilket betyder, at forvaltningen følger politiets vurdering. Politiets vurderinger er gældende i fem år.

Det har hidtil ikke været kutyme, at vejene blev genvurderet efter fem år. På nuværende tidspunkt er 71% af de gældende vurderinger mere end fem år gamle.

Med baggrund i ovennævnte foreslår forvaltningen, at vurderingen af trafikfarlige skoleveje harmoniseres og opdateres, således at serviceniveauet bliver ens i hele kommunen.

Det forventes, at nogle af de skoleveje, som i dag er vurderet trafikfarlige for alle elever, i fremtiden kun vil være trafikfarlige for et lavere klassetrin, f.eks. til og med 6. klasse. Samtidig kan nye vejstrækninger blive erklæret trafikfarlige skoleveje.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Skolebusplanlægningen foretages bl.a. med baggrund i de trafikfarlige skoleveje. Af hensyn til planlægningen af skolebuskørslen til skoleåret 2019/2020 skal de nye vurderinger af trafikfarlige skoleveje være færdig ved udgangen af 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er afsat et rådighedsbeløb på 500.000 kr. til projekt for gennemgang af trafikfarlige skoleveje i budgettet. Finansiering af bevillingen forudsætter, at Byrådet på mødet d. 18. april 2018 godkender overførsel af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Projekt for gennemgang af trafikfarlige skoleveje" fra 2017 til 2018, i forbindelse med Byrådets behandling af regnskab 2017".

Midlerne forventes brugt til at lave trafik- og hastighedsmålinger og eventuelt lave mindre vejforbedringer.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 18: Endelig vedtagelse af forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 147B, Erhvervsområde ved Lundborgvej og Vestre Ringvej i Viborg, forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 325, Erhvervsområde ved Lundborgvej i Viborg samt tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2017 - 2029

17/47136

Resume

Efter den offentlige høring lægges op til en endelig godkendelse af forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 147B, Erhvervsområde ved Lundborgvej og Vestre Ringvej i Viborg og forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 325, Erhvervsområde ved Lundborgvej i Viborg samt forslag tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2017-2029. Høringssvaret omhandler mulighed for udstykning af den nordligste grund jf. bilag 5.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget

1. at planforslagene vedtages endeligt uden ændringer.

2. at bilag nr. 6 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til det modtagne høringssvar.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra Teknisk Udvalg godkendes.

Kai O. Andersen stemmer imod.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 28-02-2018

Teknisk Udvalg indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget

1. at planforslagene vedtages endeligt uden ændringer, og

2. at bilag nr. 6 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til det modtagne høringssvar.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 21. juni 2017 at lovliggøre JAFI retligt ved at give lokalplanområdet mulighed for - foruden særlig pladskrævende varegrupper (SPV), at etablere butikker der forhandler ammunition.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 7. februar 2018 ([sag nr. 14](#)) at fremlægge forslagene i 2 uger.

Oversigtskort er i bilag 1.

Forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 147B er i bilag 2.

Forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 325 er i bilag 3.

Forslag til tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2017-2029 er i bilag 4.

Høringssvar er i bilag 5.

Behandling af høringssvar er i bilag 6.

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 147B, Erhvervsområde ved Lundborgvej og Vestre Ringvej i Viborg og forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 325, Erhvervsområde ved Lundborgvej i Viborg samt forslag til tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2017 – 2029 har været i offentlig høring fra den 8. februar til den 21. februar 2018. Der er i høringsperioden kommet 1 høringssvar til planforslagene, som er i bilag nr. 5.

Der har ikke været afholdt borgermøde.

Beskrivelse

Forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 147B og nr. 325

Lokalplanforslagene har til formål at give mulighed for, at der i tilknytning til et eksisterende erhvervsområde ved Lundborgvej gives mulighed for, at der ud over butikker der forhandler særlig pladskrævende varer - også kan etableres

butikker, der forhandler varer, som frembyder særlige sikkerhedsmæssige forhold f.eks. motorkøretøjer, lystbåde, campingvogne, trailere, planter, havebrugsvarer, tømmer, byggematerialer, grus, sten- og betonvarer og møbler samt ammunition.

Forslag til tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2017-2029

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029. Der er derfor udarbejdet et forslag til tillæg nr. 12 til kommuneplanen, der udover særligt pladskrævende varegrupper (SPV) giver mulighed for etablering af butikker, der forhandler varer, som frembyder særlige sikkerhedsmæssige forhold.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvaret er behandlet i bilag nr. 6. Bilaget indeholder et resumé af høringssvaret, forvaltningens bemærkninger og Byrådets svar til disse.

Delegation

Forvaltningen vurderer, at planlægningen ikke har principiel betydning for kommunen, og derfor kan vedtages endeligt i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Endelig vedtagelse d. 14. marts 2018

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til tillæg nr 1 til lokalplan nr 147B

Forslag til tillæg nr 1 til lokalplan nr 325

Forslag til tillæg nr 12 til Kommuneplan 2017-2029

Høringssvar

Behandling af høringssvar

Punkt 19: Vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 491 for et boligområde område ved Hindbærkrattet i Bjerringbro (Bevillings sag)

17/27073

Resume

Lokalplan B.048-1 for Hindbærkrattet i Bjerringbro blev vedtaget i 2006. Siden er lokalplanområdet blevet byggemodnet, men kun 9 af i alt 73 grunde er blevet solgt. Med henblik på at gøre området mere attraktiv og øge grundsalget, blev det den 9. august 2017 besluttet i Teknisk Udvalg at igangsætte ny planlægning for området.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget

1. at forslag til lokalplan nr. 491 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger,
2. at anlægsudgiftsbevillingen forhøjes med 3.552.000 kr. til kontoen "Stenshede Nord, Bjerringbro, lokalplan nr. B.048.1 (Hindbærkrattet)" med et rådighedsbeløb på 1.000.000 kr. i 2018 og med et rådighedsbeløb på 716.000 kr. i 2019,
3. at udgiften på 1.000.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Byggemodning af erhvervsgrunde", og udgiften på 716.000 kr. afsættes på budgetforslaget i forbindelse med den kommende budgetlægning for 2019-2022.
4. at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslaget i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, og
5. at der ikke afholdes borgermøde.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra Teknisk Udvalg i 1., 4. og 5. "at" godkendes.

Endvidere anbefaler Økonomi- og Erhvervsudvalget indstillingen fra Teknisk Udvalg i 2. og 3. "at".

Beslutning i Teknisk Udvalg den 28-02-2018

Teknisk Udvalg indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at forslag til lokalplan nr. 491 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger,
2. at anlægsudgiftsbevillingen forhøjes med 3.552.000 kr. til kontoen "Stenshede Nord, Bjerringbro, lokalplan nr. B.048.1 (Hindbærkrattet)" med et rådighedsbeløb på 1.000.000 kr. i 2018 og med et rådighedsbeløb på 716.000 kr. i 2019,
3. at udgiften på 1.000.000 kr. i 2018 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Byggemodning af erhvervsgrunde", og udgiften på 716.000 kr. afsættes på budgetforslaget i forbindelse med den kommende budgetlægning for 2019-2022,
4. at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslaget i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, og
5. at der ikke afholdes borgermøde.

Forvaltningens bemærkninger

I afsnittet "Historik" under sagsfremstillingen, henvises til at Teknisk Udvalg drøftede på mødet den 29. november 2017 sag nr. 3. Det er rettelig sag nr. 4.

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg besluttede på mødet den 9. august 2017 ([sag nr. 12](#)) at igangsætte en ændret planlægning for boligområdet Hindbærkrattet i Bjerringbro. Byrådet besluttede på mødet den 20. september 2017 ([sag nr. 6](#)) at vedtage tillæg nr. 8 til Kommuneplan 2017-2029, der fastlægger en række initiativer for udvikling af Bjerringbro. Herunder at der udarbejdes en ny lokalplan for Hindbærkrattet. Teknisk Udvalg drøftede på mødet den 29. november 2017 ([sag nr. 3](#)) et udkast til en ny bebyggelsesplan for Hindbærkrattet.

Inddragelse og høring

Der har været afholdt fordebat i perioden den 17. august til 13. september 2017, herunder workshop den 29. august 2017. På workshoppen deltog repræsentanter fra Byrådet, Bjerringbro Byforum, Boligselskabet Sct. Jørgen, Bjerringbro Andelsforening, Teknik- og Miljøforvaltningen samt områdets grundejere og naboer. Der er efterfølgende blevet etableret en følgegruppe bestående af repræsentanter fra områdets grundejere, Bjerringbro Byforum og Boligselskabet Sct. Jørgen. Ændringer og planer har været drøftet med følgegruppen på møder den 27. september og den 12. december.

Beskrivelse

Området er ca. 11 ha og ligger i byzone i den nordlige del af Bjerringbro (se oversigtskort vedlagt som bilag 1), og er omfattet af lokalplan nr. B-048-1, der udlægger området til boligformål.

Lokalplanområdet ligger i rammeområde [BBRO.B4.07](#) i Kommuneplan 2017 - 2029. Lokalplanforslaget er i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser og retningslinjer.

Forslag til lokalplan nr. 491

På baggrund af idéer fremkommet under fordebatten, workshoppen og de to følgegruppemøder, har forvaltningen udarbejdet et udkast til et lokalplanforslag (se bilag 2). Lokalplanforslaget indeholder en ny bebyggelsesplan for Hindbærkrattet, der giver mulighed for ca. 25 række-/dobbelthuse og 43 parcelhuse (mod hhv. 18 og 55 i lokalplan nr. B.048-1).

De væsentligste forskelle i forhold til lokalplan nr. B.048-1 er, at de nordligste grunde omdannes til storparceller eller individuelle grunde med mulighed for tæt-lav bebyggelse, og, at hovedparten af de nuværende grunde til tæt-lav boligbebyggelse konverteres til enten grunde til åben-lav boligbebyggelse eller fællesarealer. Se også bilag 3 og 4. Forvaltningen lægger op til, at der kommer til at gælde de samme bebyggelsesregulerende bestemmelser for alle grunde til åben-lav boligbebyggelse:

- Antal etager: maks. 2
- Højde: maks. 8,5 m
- Bebyggelsesprocent: maks. 30 % pr. ejendom
- Ingen byggefelter
- Materialer i farver indenfor jordfarveskalaen

For delområder til tæt-lav boligbebyggelse lægges op til følgende principper:

- Antal etager: maks. 2
- Højde: maks. 8,5 m
- Bebyggelsesprocent: maks. 40 % pr. ejendom
- Ingen byggefelter
- Materialer i farver indenfor jordfarveskalaen
- Bebyggelse i det enkelte delområde skal fremstå som en helhed med hensyn til udformning, materialevalg, farve mv.
- Ved storparcel skal min. 20 % af det samlede areal udlægges til fælles opholdsareal
- Det enkelte opholdsareal skal være mindst 200 m² og sammenhængende

På fællesarealerne i de centrale dele af området kan der etableres legeplads og lignende. Arealerne længst mod syd og øst er fortsat udlagt til et naturområde med mulighed for rekreative forbindelser til omgivelserne.

De to kiler udlagt til naturområde mod øst er kommunalt ejet areal, som afgræsses for at øge naturindholdet. En mindre del af dette areal foreslås udlagt til opholdsareal med mulighed for at etablere borde/bænke eller lignende. Udlæg af opholdsareal vil derfor indebære, at et hegn skal flyttes.

Forvaltningen foreslår, at der etableres flere låger i indhegningen, som tillæg til muligheden for at opstille borde/bænke eller lignende. Formålet er at øge de rekreative forbindelser til vandværksbakkerne. Desuden foreslår forvaltningen, at kommunen som et led i realiseringen af ny lokalplan asfalterer den øst-vestgående sti i den nordlige del af området.

Miljøvurdering

Der skal kun gennemføres miljøvurdering, hvis planforslaget antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

På baggrund af en screening vurderes, at der ikke skal udarbejdes en miljørapport. Begrundelsen fremgår af lokalplanforslagets redegørelse.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der ikke afholdes borgermøde om planforslaget. Det vurderes, at der ikke er behov for et borgermøde, eftersom der allerede har været afholdt fordebat med dertilhørende workshop samt følgegruppemøder. Derudover vil en ny lokalplan have minimal effekt på lokalplanområdets omgivelser.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Offentlig høring: Primo 2018

Endelig vedtagelse: Medio 2018

Økonomiske forhold og konsekvenser

Området er udstykket og byggemodnet, og der vil derfor være omkostninger forbundet med de foreslåede ændringer i områdets struktur. Forvaltningen vurderer:

- at de ekstra byggemodningsudgifter vil løbe op i 1.716.000 kr.
- at mindre-indtægterne ved salg af alle grunde vil være på 1.224.000 kr.

Dermed kan de samlede omkostninger, forbundet med de foreslåede ændringer til områdets struktur, opgøres til 2.940.000 kr. En mere udførlig oversigt over forvaltningens økonomiske vurdering er vedlagt som bilag 5.

Derudover gøres opmærksom på, at der ud af det budgetterede rådighedsbeløb til byggemodningen af Hindbærkrattet tilbage i 2008 på 15,3 mio. kr. fejlagtigt ikke er frigivet et beløb på 1.836.000 kr. i form af en anlægsbevilling. For at rette denne fejl foreslås det, at der på nuværende tidspunkt søges en forhøjelse af anlægsbevillingen på de manglende 1.836.000 kr. selvom udgifterne reelt er afholdt i 2008.

Med de nye byggemodningsudgifter (1.716.000 kr.) søges anlægsbevillingen derfor forhøjet med 3.552.000 kr., men det er alene de ekstra byggemodningsudgifter på 1.716.000 kr., der er behov for at finansiere, da de øvrige udgifter er afholdt i tidligere år.

Finansiering

Forvaltningen foreslår at de 1.716.000 kr. til ekstra byggemodningsomkostninger finansieres jf. indstillingen pkt. 2 og 3. Der gøres opmærksom på, at det på budgettet afsatte rådighedsbeløb til byggemodning af boliggrunde er disponeret for 2018. Derfor foreslås at udgifterne på 1.000.000 kr. i 2018 finansieres via de afsatte budget til erhvervsgrunde, idet der ikke i øjeblikket er aktuelle planer om byggemodning af erhvervsgrunde. Som alternativ til ovenstående kan en finansiering via grundprisen overvejes.

Juridiske og planmæssige forhold

I en lokalplan kan der alene optages bestemmelser vedrørende grundejerforeninger for nye områder. Eftersom området er både udstykket, byggemodnet og bebygget, kan området ikke karakteriseres som "nyt". Lokalplanforslaget lægger derfor op til ikke at ophæve, de af lokalplan nr. B-048-1 gældende bestemmelser vedrørende grundejerforenings oprettelse og forpligtelser mv.

Forvaltningen vurderer, at lokalplanforslaget ikke har principiel betydning for kommunen, og derfor kan vedtages af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Såfremt der ikke kommer høringssvar i offentlighedsfasen, vil lokalplanen blive endelig vedtaget uden yderligere politisk behandling.

Bilag

Oversigtskort

Lokalplanforslag 491

Kortbilag 2a

Kortbilag 2b

Hindbærkrattet - økonomisk vurdering

Punkt 20: Frigivelse af midler til renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter (bevillingssag)

12/63197

Resume

Der blev ultimo 2017 gennemført en licitation for etape 1 af renoveringen og ombygningen af Sjørup Ældrecenter. Licitationen viste et resultat, som oversteg projektsummen, som angivet i skema A.

Overskridelsen kan finansieres ved dels en forhandling mellem Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg og de tilbudsgivende entreprenører dels ved en udnyttelse af rammebeløbet.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår at Ældre- og Aktivitetsudvalget indstiller til byrådet,

Scenarie 1:

1. at renoveringen af Sjørup Ældrecenter fortsætter i overensstemmelse med det nuværende projekt,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 450.000 kr. med rådighedsbeløb i 2019 til kontoen ”Renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter”,
3. at udgiften på 450.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb i 2019 der er afsat til ”Renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter”, i det der ikke genetableres faciliteter til Aktivitetscenter. ”Indarbejdes i budgetlægningen for 2019-2022”, og
4. at byrådet i forbindelse med behandlingen af Skema B for opførelse af 10 almene ældreboliger med serviceareal ved Sjørup Ældrecenter, godkender en forhøjelse af grundkapitallånet med 71.000 kr. til 1.771.000 kr. svarende til 10% af anskaffelsessummen.

Eller

Scenarie 2

5. at der udarbejdes et nyt projekt for renoveringen af Sjørup Ældrecenter og tidsplanen hermed udskydes med et år.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Ældre- og Aktivitetsudvalget.

Åse Kubel Høeg deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Beslutning i Ældre- og Aktivitetsudvalget den 27-02-2018

Ældre- og Aktivitetsudvalget indstiller til byrådet,

Scenarie 1:

1. at renoveringen af Sjørup Ældrecenter fortsætter i overensstemmelse med det nuværende projekt,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 450.000 kr. med rådighedsbeløb i 2019 til kontoen ”Renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter”,
3. at udgiften på 450.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb i 2019 der er afsat til ”Renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter”, i det der ikke genetableres faciliteter til Aktivitetscenter. ”Indarbejdes i budgetlægningen for 2019-2022”, og
4. at byrådet i forbindelse med behandlingen af Skema B for opførelse af 10 almene ældreboliger med serviceareal ved Sjørup Ældrecenter, godkender en forhøjelse af grundkapitallånet med 71.000 kr. til 1.771.000 kr. svarende til 10% af anskaffelsessummen.

Sagsfremstilling

Historik

Det fremgår af Ældre- og Sundhedsudvalgets møde den 24. november 2015 ([sag nr. 9](#)), at der i forbindelse med budgetforliget for 2016-2019 blev afsat midler til renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter.

I forlængelse af budgetforliget var der et politisk ønske om at igangsætte den samlede renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter i 2016 og 2017 i overensstemmelse med det ønske, Ældre- og Sundhedsudvalget rejste ved budgetlægningen for 2016-2019.

På et møde mellem gruppeformændene den 12. februar 2016 blev partierne bag budgetforlig 2016-2019 derfor enige om en tillægsaftale. Med tillægsaftalen er der afsat midler til renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter i overensstemmelse med Ældre- og Sundhedsudvalgets beslutning af 3. marts 2015 ([sag nr. 3](#)).

Byrådet gav den 30. august 2017 ([sag nr. 12](#)) tilsagn til opførelse af 10 almene ældreboliger med serviceareal ved Sjørup Ældrecenter i Sjørup, Skema A.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har løbende været i dialog med Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg om renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter om mulighederne for at realisere det eksisterende projekt.

Beskrivelse

Der blev ultimo 2017 gennemført en licitation for etape 1 af renoveringen og ombygningen af Sjørup Ældrecenter. Licitationen viste, at tilbudssummen fra entreprenørerne lå 13 % over det forudsatte beløb, som angivet i Skema A – behandlet på byrådsmøde den 30. august 2017 ([sag nr. 12](#)).

I skema A er medregnet et rammebeløb på 22.667 kr./m², som ligger lige under rammebeløbet for 2016 niveau. Der er mulighed for i forbindelse med Skema B at hæve rammebeløbet til 2018 niveau på 23.610 kr./m², hvilket vil betyde, at udgifterne til grundkapitallån vil stige med 71.000 kr. De 71.000 til grundkapitallån indgår i Skema B sagen og vil fremgå af denne sag. Servicearealerne bliver på baggrund af licitationsresultatet 450.000 kr. dyrere. Udgiften foreslås finansieret ved anvendelse af de sparede anlægsudgifter til aktivitetscenteret der ikke genetableres jf. Ældre- og Sundhedsudvalgets beslutning af den 8. august 2018 ([sag nr. 3](#)).

En udnyttelse af rammebeløbet vil betyde, at byggeriet kan gennemføres, hvis Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg kan forhandle en reduktion af udgifterne til projektet med 4 % med de tilbudsgivende entreprenører, hvilket boligselskabet har bekræftet er muligt.

Årsagen til licitationsresultatet skyldes, at det nuværende projekt på Sjørup Ældrecenter blev formgivet helt tilbage i 2012 under hensyntagen til den afsatte projektsum og byggeomkostninger på daværende tidspunkt. Byggeomkostningerne er imidlertid steget i den mellemliggende periode, hvor man har afventet sagsbehandlingen. Sagsforløbet har været præget af, at projektet i Sjørup har omfattet en helhedsplan for området samt krævet Landsbyggefondens inddragelse og godkendelse fra Trafik Bygge og Boligstyrelsen. Styrelsens godkendelse af projektet forelå først den 19. maj 2017, hvorefter projektet kunne igangsættes.

Alternativer

Et alternativ er at finde en besparelse på byggeomkostningerne på 13 % af projektsummen for det nuværende projekt. Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg har imidlertid vurderet, at det ikke er muligt at realisere det nuværende projekt med en besparelse i den størrelsesorden. Derfor vil der skulle udarbejdes et nyt og revideret projekt for renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter, såfremt det nuværende projekt ikke gennemføres ved at nedbringe byggeomkostningerne med 4 % og fremskrive rammebeløbet til 2018-niveau.

Tidsperspektiv

Såfremt det ikke er muligt at realisere det nuværende projekt, må der påregnes en forlængelse af tidsplanen på op til 12 måneder i forbindelse med udarbejdelsen af et revideret projekt.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Da licitationsresultatet forelå indledte Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg en forhandling med de tilbudsgivende entreprenører, og byggeomkostningerne til det nuværende projekt er nu nedbragt med 4 %. Der er imidlertid et restbeløb, som skal finansieres ad anden vej for at det nuværende projekt, kan realiseres.

Restbeløbet kan finansieres ved at rammebeløbet fremskrives til 2018-niveau svarende til 23.610 kr. pr. m² for boliger. Fremskrivningen kan ske i forbindelse med ansøgning om skema B. Forvaltningen bemærker, at rammebeløbet til boliger var på 23.220 kr. pr. m² ved tilsagn om skema A.

Licitationsresultatet betyder, at Viborg Kommunes udgift til køb af servicearealet stiger med 450.000 kr. Dertil kommer at Viborg Kommunes udgift til grundkapitallån stiger med 71.000 kr. jf. skema B sagen. I alt svarer det til en øget kommunal

udgift på 521.000 kr.

Skema B sagen behandles umiddelbart efter denne sag i så fald Ældre- og Aktivitetsudvalget beslutter at indstille scenarie 1 til byrådet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 21: Godkendelse af anskaffelsessum for 10 almene ældreboliger med serviceareal i Sjørup, skema B (bevillings sag)

18/3097

Resume

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg søger om byrådets godkendelse af anskaffelsessum for påbegyndelse af nybyggeri, skema B til opførelse af 10 almene ældreboliger med serviceareal ved Sjørup Ældrecenter i Sjørup, samt godkendelse af huslejen for første driftsår.

Tidligere på dagens møde er sagen ”Frigivelse af midler til renovering og ombygning af Sjørup Ældrecenter (bevillings sag)” blevet behandlet. Det er en forudsætning for behandling af nærværende sag, at der er blevet bevilget midler til renovering af Sjørup ældrecenter.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår, at Ældre- og Aktivitetsudvalget indstiller til byrådet,

1. at anskaffelsessummen på 17.708.000 kr. til opførelse af 10 almene ældreboliger i afdeling 925, beliggende Blichersvænge i Sjørup, (skema B) godkendes,
2. at anskaffelsessummen på 2.998.000 kr. inkl. moms til etablering af servicearealer i afdeling 826 godkendes,
3. at det forøget kommunale grundkapitallån på 71.000 kr. svarende til 10 % af den forøget anskaffelsessum godkendes,
4. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 71.000 kr. til grundkapitallån med rådighedsbeløb i 2018,
5. at udgiften på 71.000 kr. i 2018 finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på ”Investeringsoversigten for 2018 til projektets etape 2”,
6. at den foreløbige årlige leje godkendes. Lejen for boligerne udgør gennemsnitlig 1.171 kr./m² for første driftsår,

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Ældre- og Aktivitetsudvalget.

Åse Kubel Høeg deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Beslutning i Ældre- og Aktivitetsudvalget den 27-02-2018

Ældre- og Aktivitetsudvalget indstiller til byrådet,

1. at anskaffelsessummen på 17.708.000 kr. til opførelse af 10 almene ældreboliger i afdeling 925, beliggende Blichersvænge i Sjørup, (skema B) godkendes,
2. at anskaffelsessummen på 2.998.000 kr. inkl. moms til etablering af servicearealer i afdeling 826 godkendes,
3. at det forøget kommunale grundkapitallån på 71.000 kr. svarende til 10 % af den forøget anskaffelsessum godkendes,
4. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 71.000 kr. til grundkapitallån med rådighedsbeløb i 2018,
5. at udgiften på 71.000 kr. i 2018 finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på ”Investeringsoversigten for 2018 til projektets etape 2”,
6. at den foreløbige årlige leje godkendes. Lejen for boligerne udgør gennemsnitlig 1.171 kr./m² for første driftsår.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte den 30. august 2017 ([sag nr. 10](#)) 6 grundhandler, for at skabe sammenhængende grundareal for såvel boligselskabets boligafdeling som for Viborg Kommunes arealer.

På samme møde godkendte byrådet ([sag nr. 12](#)) en ansøgning fra Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg, afdeling 925 og 826, om tilsagn (skema A) til opførelse af 10 almene ældreboliger med serviceareal, beliggende på Blichersvænge i Sjørup

med en anslået anskaffelsessum på henholdsvis 17.000.000 kr. og 2.435.000 kr.

Samtidigt godkendte Byrådet, at der til Landsbyggefonden ydes et grundkapitallån på 10 % af anskaffelsessummen svarende til 1.700.000 kr., og at der stilles kommunal garanti for den del af realkreditlånet, som ligger udover 60 % af ejendommens værdi.

Endvidere godkendte byrådet, at servicearealerne efter opførelsen sælges til Viborg Kommune.

Inddragelse og høring

Job & Velfærd har været inddraget både i planlægningen- og udformningen af projektet.

Beskrivelse

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg søger på vegne af afdeling 925 (ældreboliger) og afdeling 826 (servicearealer) om godkendelse af en anskaffelsessum før byggeriets påbegyndelse (skema B) på 17.708.000 kr. til at opføre 10 ældreboliger med tilhørende servicearealer. Oversigtskort fremgår af bilag nr. 1.

Afdeling 925 og 826 opføres i et plan med leve-bo miljø centralt placeret i bygningen. Bebyggelsen opføres med betonelementer og gule teglsten som facade. Vinduer og døre er med aluminium udvendig og træ indvendig. Bebyggelsen får fladt tag af tagpap. Tegningsmaterialet fremgår af bilag nr. 2.

Der bliver opført 10 stk. 2-værelses boliger, i alt 750 m². Der bliver etableret depotrum på ca. ½ m² i hver lejlighed. Depotrummene indgår dermed i boligarealet og i huslejen.

Servicearealet er på 127 m², og opføres i forlængelse af boligerne på den nordlige side af byggeriet.

Anskaffelsessum og finansiering

Projektet har været udbudt i begrænset fagentreprise, hvor de økonomiske mest fordelagtige bud blev valgt.

En forudsætning for at godkende anskaffelsessummen er, at denne ikke overstiger den lovbestemte udgiftsramme for almene boliger, som beregnes til: 750 m² x 23.610 kr./m² = 17.708.000 kr.

Anskaffelsessummen er fra skema A til skema B forhøjet med 708.000 kr. (fra 17.000.000 kr. til 17.708.000 kr.), og holder sig netop på maksimumsbeløbet på 17.708.000 kr. Anskaffelsessummens fordeling på grundudgifter, entreprisedgifter, omkostninger m.v. fremgår af bilag nr. 3.

Det kommunale grundkapitallån udgør 1.771.000 kr. svarende til 10 % af den samlede anskaffelsessum på 17.708.000 kr. Grundkapitallånet er på grund af den højere anskaffelsessum fra skema A til skema B forhøjet med 71.000 kr. (1.771.000 kr. – 1.700.000 kr.).

Anskaffelsessummen finansieres (afrundet) således:

2 %	beboerindskud	354.000 kr.
10 %	kommunal grundkapital	1.771.000 kr.
88 %	realkreditlån	15.583.000 kr.
	Samlet anskaffelsessum	<u>17.708.000 kr.</u>

Kommunale servicearealer

Når byggeriet er afsluttet i 2019 sælger Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg servicearealerne til Viborg Kommune for anlægssummen (inkl. grundudgifter).

Anskaffelsessummen for servicearealerne er 2.998.000 kr. inkl. moms, og er fra skema A til skema B forhøjet med 563.000 kr. inkl. moms (fra 2.435.000 kr. til 2.998.000 kr.) og finansieres fuldt ud af kommunen, dog med fradrag af moms.

Staten giver et servicearealtilskud på 40.000 kr./bolig. Tilskuddet udgør 400.000 kr. (10 x 40.000 kr.), som bliver udbetalt til Viborg Kommune, når skema C, byggeregnskabet er godkendt.

Kommunegaranti

Den kommunale garanti for den del af realkreditlånet, som ligger udover 60 % af ejendommens værdi, vil først kunne beregnes, når ejendommen er opført og vurderet. Långiver har dog beregnet en foreløbig garantiprocent til 86,93 %, hvilket medfører en foreløbig kommunegaranti på 13.546.000 kr. (86,93 % af 15.583.000 kr.)

Ejerforhold til grunden

I henhold til støttebekendtgørelsen § 22 er det en forudsætning for påbegyndelse af byggeriet, at afdelingen har tinglyst endeligt skøde på grunden.

Husleje

Den gennemsnitlig årlig nettoleje for boligerne er fra skema A til skema B steget med 27 kr./m² fra 1.144 kr./m² til 1.171 kr./m². Huslejen udgør 7.319 kr./måned.

Øvrige oplysninger om projektet

Støttebekendtgørelsens krav og forvaltningens bemærkninger hertil samt huslejefordelingen fremgår af bilag nr. 4.

Skema C

Forvaltningen vil i henhold til Byrådets bemyndigelse af 5. november 2008 ([sag nr. 307](#)) kunne godkende skema C og den endelige leje, der udarbejdes på baggrund af et revisorattesteret byggeregnskab, under forudsætning af, at anskaffelsessummen ikke er øget i forhold til det af Byrådet godkendte skema B.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg forventer, at byggeriet er færdigt i foråret 2019.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Viborg Kommune har anvisningsretten til boligerne, hvilket medfører, at kommunen også hæfter for eventuel tomgangsleje og garanterer for istandsættelse ved fraflytning.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektet er placeret i landzone og der er meddelt landzonetilladelse til projektet.

Bilag

Oversigtskort

Tegningsmateriale

Anskaffelsessummens fordeling

Krav i støttebekendtgørelsen

Punkt 22: Omdannelse af midlertidige pladser på Neurorehabilitering Toftegården (bevillingssag)

18/7061

Resume

Ifølge Socialtilsyn Midt er det oprindelige godkendelsesgrundlag for fem midlertidige pladser på Neurorehabilitering Toftegården (Syrenvej) ikke længere gældende. Derfor er det nødvendigt at omdanne pladserne til et tilbud under Servicelovens §107.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår, at Ældre- og Aktivitetsudvalget indstiller til byrådet,

1. at de fem midlertidige pladser på Syrenvej nedlægges som almene boliger og omdannes til et midlertidigt botilbud efter Servicelovens §107, og
2. at der gives en driftsbevilling (udgift) på 1.500.000 kr. til kontoen "Omdannelse af Syrenvej" med rådighedsbeløb i 2018, og
3. at udgiften på 1.500.000 kr. i 2018 midlertidigt finansieres af kassebeholdningen, og
4. at nettobevillingen på politikområdet "Ældreområdet" i den kommende budgetlægning nedsættes med årligt 329.000 kr. fra og med 2019.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Ældre- og Aktivitetsudvalget.

Beslutning i Ældre- og Aktivitetsudvalget den 27-02-2018

Ældre- og Aktivitetsudvalget indstiller til byrådet,

1. at de fem midlertidige pladser på Syrenvej nedlægges som almene boliger og omdannes til et midlertidigt botilbud efter Servicelovens §107, og
2. at der gives en driftsbevilling (udgift) på 1.500.000 kr. til kontoen "Omdannelse af Syrenvej" med rådighedsbeløb i 2018, og
3. at udgiften på 1.500.000 kr. i 2018 midlertidigt finansieres af kassebeholdningen, og
4. at nettobevillingen på politikområdet "Ældreområdet" i den kommende budgetlægning nedsættes med årligt 329.000 kr. fra og med 2019.

Sagsfremstilling

Historik

På udvalgsmødet den 19. juni 2012 ([Sag nr. 6](#)) godkendte Socialudvalget blandt andet etablering af fem midlertidige neurorehabiliteringspladser (Syrenvej) på Neurorehabilitering Toftegården.

Tilsynsforpligtelsen for tilbuddet hører under Socialtilsyn Midt. De fem midlertidige pladser på Syrenvej er godkendt af tilsynet den 19. december 2015 som et tilbud efter servicelovens §85. Tilsynet undersøgte og godkendte i den forbindelse oprettelse af de midlertidige pladser til genoptræning i henhold til almenboliglovens §56. I denne ordning betaler kommunen huslejen for en almen ældrebolig og stiller den til rådighed for borgere med behov for en midlertidig aflastnings- og genoptræningsbolig.

I forbindelse med tilsyn i juni 2017 oplyste Socialtilsynet nu, at man har fået ny viden på grund af det fokus, der har været omkring anvendelsesområdet for almene boliger. Socialtilsynet vurderede derfor, at det midlertidige tilbud på Syrenvej reelt er et midlertidigt botilbud efter servicelovens §107.

Da det er i strid med almenboligloven at anvende almene ældreboliger som botilbud efter serviceloven, vurderede Socialtilsynet derfor, at det ikke er muligt at drive det midlertidige tilbud på Syrenvej som et midlertidigt aflastnings- og genoptræningstilbud efter almenboliglovens §56. Tilsynet har henstillet, at de midlertidige boliger omdannes til et

botilbud efter servicelovens §107. Dette blev det daværende Ældre- og Sundhedsudvalget orienteret om på sit møde den 31. oktober 2017 ([sag nr. 7](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen har siden sommeren 2017 været i løbende dialog med Socialtilsyn Midt om løsninger på, hvordan ovennævnte fem midlertidige pladser på Syrenvej kan omdannes til et midlertidigt botilbud efter servicelovens §107.

Sideløbende har forvaltningen undersøgt de økonomiske konsekvenser ved en sådan omdannelse, da nedlæggelse af almene boliger medfører ophør af den støtte, de er opført med. Dermed skal restgælden på eventuelle lån til opførelse af boligerne indfries.

Indfrielsen af restgælden medfører en merudgift i 2018 på ca. 1,5 mio. kr. Omdannelsen medfører samtidig et årligt mindreforbrug på 329.000 kr. Det skyldes fritagelse for afdrag på lån og reduceret administration af boligerne.

En omdannelse til et §107-tilbud medfører ingen konsekvenser for borgerne eller ændringer i tilbuddet for de midlertidige neurorehabiliteringspladser.

Dagtilbudspladser på Valmuevej

Socialtilsynet har ligeledes godkendt 15 dagtilbudspladser på Neurorehabilitering Toftegården (Valmuevej). Dagtilbuddet er etableret som aflastning efter servicelovens §84. Da aflastning efter §84 falder uden for Socialtilsynets tilsynskompetence, vil forvaltningen anmode tilsynet om, at de 15 dagtilbudspladser skal udskilles fra godkendelsen af Neurorehabilitering Toftegården. Dagtilbudspladserne anvendes af borgere, som bor i Viborg Kommune. En udskillelse af pladserne fra godkendelsen af Neurorehabilitering Toftegården medfører ingen konsekvenser for borgerne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Nedlæggelse af de midlertidige pladser på Syrenvej som almene ældreboliger og omdannelse af pladserne til et midlertidigt botilbud efter servicelovens §107, herunder Socialtilsynets godkendelse af det ændrede lovgrundlag for tilbuddet, forventes at være gennemført senest 1. oktober 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er restgæld til KommuneKredit på ca. 1,5 mio. kr. Udgiften til indfrielsen afhænger af den aktuelle kurs på de bagvedliggende obligationer - men forventes at være 1,5 mio. kr.

Den samlede årlige driftsbesparelse ved fritagelse for afdrag på lån og reduceret administration af boligerne er opgjort til 329.000 kr. Det foreslås, at udgiften i 2018 til indfrielse af lån finansieres ved udlæg i kassebeholdningen og tilbagebetales ved, at driftsbudgettet nedsættes med årligt 329.000 kr. i 2019 og frem.

Hvis dette godkendes, bliver tilbagebetalingstiden 4,6 år.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 23: Indretning og arbejdsmiljø på rådhuset (bevillingssag)

17/6751

Resume

For at løse udfordringer med arbejdsmiljø samt understøtte den ny aktivitetsbaserede indretning på rådhuset, er der behov for at iværksætte nye tiltag i form af indkøb af nyt udstyr og inventar. Det foreslås, at der bevilges og frigives midler til udmøntning heraf.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at der gives en driftsbevilling i 2018 på 2.100.000 kr. til politikområde Beredskab og Ejendomme til forbedringstiltag i forbindelse med beslutning om ny indretning på rådhuset, og

2. at de 2.100.000 kr. finansieres af mindreforbrug i 2017 på centrale konti under politikområdet Administrativ Organisation.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Samtlige MED-udvalg på rådhuset har været inviteret til at bidrage med input til processen.

Beskrivelse

Siden Viborg Kommune flyttede ind i det nye rådhus i 2011, er organisationen løbende blevet tilpasset som følge af indflytning af funktioner samt nye opgaver begrundet i ny lovgivning, byrådsbeslutninger mv. Overordnet set er der stor tilfredshed med rådhuset som arbejdsplads, men 3-i-1 målingen (vurdering af trivsel, arbejdsmiljø og ledelse, som blev gennemført primo 2017) viste også arbejdsmiljø- og indretningsmæssige udfordringer.

Som opfølgning på arbejdsmiljøproblemer påpeget i 3-i-1 målingen har der i samarbejde med arkitektfirmaet SIGNAL været igangsat en proces med henblik på at forbedre indretningen og arbejdsmiljøet i rådhuset. Med baggrund i SIGNAL's forslag til indretning samt input fra behandlingen i MED besluttede direktionen den 1. februar 2018 principper for nyindretning, der bl.a. indbefatter, at rådhuset indrettes aktivitetsbaseret med indførelse af stillezoner og deleskriveborde.

Som led i at løse de arbejdsmiljømæssige problemstillinger peger direktionen på en realisering af følgende tiltag:

- Inventar, der understøtter den nye aktivitetsbaserede indretning
- Nyt udstyr til flexrum
- Nyt og forbedret mødebookingssystem
- Etablering af 2 flexrum i stueetagen.
- Ændring af karusseldør ved hovedindgang

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udmøntning af tiltag forventes at ske inden sommerferien 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

De foreslåede tiltag beløber sig til 2,1 mio. kr., og foreslås finansieret af mindreforbrug i 2017 på centrale konti under administrativ organisation.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 24: Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget

18/1443

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd – herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Mødelisten blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag nr. 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget

Punkt 25: Oversigt over indkomne medarbejderforslag i perioden 26. januar - 2. marts 2018

16/31118

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget forelægges til orientering hver måned en oversigt over indkomne medarbejderforslag i forslagspostkassen "Kom frit frem". I perioden 26. januar–2. marts 2018 er der indkommet 1 forslag.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager oversigten over indkomne medarbejderforslag i perioden 26. januar–2. marts 2018 til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendte den 8. juni 2016 ([sag nr. 9](#)) en proces- og aktivitetsplan vedrørende oprettelse af en fælles opsamling af forslag fra medarbejderne og anmodning til MED-systemet om en udredning omhandlende barrierer for effektivt arbejde og øget tilfredshed i arbejdet.

Som et element i planen indgik etablering af en fælles "forslagspostkasse". En sådan postkasse er etableret og lanceret overfor Kommunens medarbejdere den 27. juni 2016.

Ordningen blev evalueret på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 18. januar 2017 ([sag nr. 16](#)), hvor det blev besluttet, at forslagspostkassen videreføres.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Proceduren omkring behandling af modtagne medarbejderforslag er fastlagt til følgende:

- De forslag, der modtages via "forslagspostkassen", videresendes løbende til sekretariatene i Forvaltningen med henblik på konkret sagsbehandling.
- Forslag, der kan afgøres administrativt, forelægges til orientering for de relevante fagudvalg, når de er afgjort.
- Forslag, der kræver politisk stillingtagen, vil blive forelagt løbende til vurdering i de relevante udvalg. Der udarbejdes efterfølgende en separat sag vedrørende de forslag, hvor udvalget anmoder om det.

Som supplement til ovennævnte proces for den egentlige sagsbehandling af forslagene, angiver proces- og aktivitetsplanen, at Økonomi- og Erhvervsudvalget hver måned skal forelægges en samlet liste over indkomne medarbejderforslag til orientering.

Af bilag nr. 1 fremgår således medarbejderforslag, der er indkommet i perioden 26. januar–2. marts 2018.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigt over indkomne medarbejderforslag i perioden 26. januar - 2. marts 2018

Punkt 26: Endelig vedtagelse af helhedsplan for Taphede, Viborg Øst

16/45706

Resume

Helhedsplanen for Taphede giver mulighed for at udvikle en ny bydel øst for Viborg by med plads til ca. 1.500 boliger.

Forslag til helhedsplan for Taphede har i perioden 29. juni-6. september 2017 været i offentlig høring. Høringssvarene handler især om afgrænsning og etaper, trafik, natur og forhold til mindre byer. Denne sag afslutter høringen og lægger op til en endelig godkendelse af helhedsplanen.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at helhedsplanen for Taphede vedtages endeligt, og
2. at bilag nr. 4 (Notat med behandling af høringssvar) sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet som anført.

Torsten Nielsen deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget blev orienteret om sagen på mødet den 7. februar 2018 ([sag nr. 19](#)) og besluttede:

"at forvaltningens forslag til rettelser, som beskrevet i afsnittet "undersøgte forhold" (punkt a til h), danner grundlag for tilretning af helhedsplanen til Økonomi- og Erhvervsudvalgets kommende møde, med den tilføjelse at etape 1 og 2 slås sammen til én etape."

Oversigtskort findes i bilag nr. 1. Den tilrettede helhedsplan fremgår af bilag nr. 2.

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til helhedsplan for Taphede, Viborg Øst har været i offentlig høring fra den 29. juni til den 6. september 2017. Der er i høringsperioden kommet 19 høringssvar, som findes i bilag nr. 3.

Der blev afholdt borgermøde den 14. august 2017 (se referat fra Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 11. oktober 2017, [sag nr. 6](#), bilag nr. 3).

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag nr. 4. Bilaget indeholder et resume af høringssvarene, forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Som drøftet på Økonomiudvalgets møde den 7. februar 2018 (sag nr. 19, punkt a-h) foreslås følgende forhold imødekommet:

- etapegrænser justeres, bl.a. så areal nord for Randersvej indgår i etape 1 og etape 1 og 2 lægges sammen til én etape,
- sydlig vej føres til eksisterende rundkørsel på Tapdrupvej i stedet for ad Spanggårdvej,
- der arbejdes videre med forundersøgelser for evt. omfartsvej øst om Viborg
- afgrænsning ændres mod nordvest og nordøst (se bilag nr. 1)
- etageboliger fastholdes nord for Randersvej, men aftrappes til max. 2 etager mod det åbne land mod nord. Etageboliger kan evt. også placeres i udvalgte boliggrupper syd for Randersvej i forbindelse med den cirkulære vej,
- der muliggøres en ekstra boliggruppe mod nordvest, men grønne kiler bevares,
- der etableres et Taphederåd og Taphedeforum, som skitseret i kommissorium i bilag nr. 5,
- der arbejdes videre med et bredt bæredygtighedsbegreb i Taphede, og muligheden for certificering efter tysk DGNB-standard undersøges.

Beskrivelse

Helhedsplanen med de foreslåede rettelser er vedlagt som bilag nr. 2. Hovedplanen er vist på side 16, etapeplan på side 25 og boligfordeling på side 17 og 24.

Helhedsplanen omfatter efter de foreslåede ændringer ca. 23 hektar nord for Randersvej og 157 hektar syd for Randersvej – i alt 180 hektar. Justering af etageboliger og muligheden for en ekstra boliggruppe mod nordvest medfører, at der fortsat forventes ca. 1.500 boliger i området, svarende til en boligthed på 8,3 hektar.

Der er begrænsede byudviklingsmuligheder omkring Viborg by. Byrådet har, med kommuneplantillæg nr. 52, vedtaget den 21. december 2016 ([sag nr. 4](#)), taget stilling til, at den primære udviklingsretning omkring Viborg by er ved Taphede.

Udviklingen af Taphede skal ses i sammenhæng med de øvrige bydele under udbygning i Viborg by (Arnbjerg, Banebyen og Hald Ege) samt udvikling af kommunens landsbyer.

Der er ifølge befolkningsprognosen behov for ca. 250 nye boliger om året i Viborg by.

I Arnbjerg er der plads til 800 boliger, og der byggemodnes knap 130 parcelhusgrunde i 2018. I Viborg Baneby er der plads til 1.900 boliger, og i Hald Ege arbejdes med planlægning for i alt ca. 200-350 nye boliger.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer at udarbejde kommuneplantillæg for etape 1 og lokalplan for det nødvendige areal i løbet af 2018-2019. Etape 1 rummer i alt ca. 1.010 boliger.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er ingen umiddelbare økonomiske udgifter for kommunen forbundet med vedtagelse af helhedsplanen. Strategi for jordkøb bør drøftes inden detailplanlægning.

Behovet for aflastning af vejnettet i den østlige del af Viborg skal undersøges.

Juridiske og planmæssige forhold

Området ligger pt. i landzone og er udlagt som perspektivområde til fremtidigt boligområde i Kommuneplan 2017-2029.

Bilag

Oversigtskort med justeret afgrænsning

Tilrettet helhedsplan

Høringssvar

Notat med forvaltningens forslag til behandling af høringssvar

Udkast til kommissorium for Taphederåd og Taphedeforum

Punkt 27: Stillingtagen til planlægning for oplandsbyerne Bjerregrav, Bjerring, Møldrup og Løgstrup - efter fordebat

17/44969

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget har igangsat planlægning for byudvikling i oplandsbyerne Bjerregrav, Bjerring, Møldrup og Løgstrup på baggrund af indsendte ønsker til Kommuneplan 2017-2029.

I fordebatten er indkommet 15 høringssvar, som forvaltningen vurderer skal forelægges til politisk drøftelse, inden udarbejdelse af et planforslag påbegyndes. Høringssvarene i fordebatten handler især om afgrænsning, lodsejerønsker og nabohensyn.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen fortsætter som beskrevet med udgangspunkt i arealudlæg som vist på bilag nr. 4, og
2. at bilag nr. 3 "Notat med behandling af høringssvar fra fordebatten" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes med den ændring, at området i Bjerring rykkes mod nord, og at der i det videre arbejde indgår undersøgelse af et areal til institutionsformål i Løgstrup.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 15. november 2017 ([sag nr. 10](#)) at igangsætte planlægningen for byudvikling i oplandsbyerne Bjerregrav, Bjerring, Løgstrup og Møldrup.

Inddragelse og høring

Fordebat

Der har været afholdt fordebat i perioden 22. november til 20. december 2017 med henblik på at indkalde idéer og forslag til indholdet af den videre planlægning.

Til fordebatten blev der udarbejdet et debatmateriale (bilag nr. 1). Der er ikke afholdt borgermøder.

Høringssvar

Der er kommet 15 høringssvar (bilag nr. 2). Høringssvarene omhandler:

- A. Afgrænsning
- B. Landskab
- C. Nabohensyn
- D. Byzone
- E. Etageantal
- F. Vejforhold
- G. Alternative områder

Da bemærkningerne vedrører forskellige byer, er de behandlet pr. by i vedlagte bilag nr. 3.

Hovedparten af høringssvarene handler om ønske om ændring af afgrænsning. Enkelte steder (Bjerregrav og Bjerring) er der modstand mod arealudlæggene.

Ejere af areal nord for Herredsvej i Bjerregrav ønsker ikke arealet bebygget, og naboer ønsker, at den vestlige del af området udgår. Naboer til arealet i Bjerring er imod, at arealet udstykkes, mens ejerne ønsker det udvidet. Ejere af areal ved område E i Løgstrup er bekymrede for, om deres areal inddrages i byzone.

Forvaltningen foreslår justeringer af afgrænsninger i alle byer, så mange af bemærkningerne imødekommes, og hensyn til landskab og naboer øges. Naboer ønsker lavt byggeri, og flere er bekymrede for deres udsigt og for at komme i byzone.

En del forhold vedrører detaljeret planlægning, som først fastlægges i en lokalplan.

Beskrivelse

I fordebat-materialet blev foreslået udlagt:

- 3,8 hektar til boligformål i Bjerregrav ved Herredsvejen (ca. 35 boliger) samt mindre udvidelse af boligområdet Rishøjen,
- 1,8 hektar til boligformål i Bjerring ved Vindumvej (ca. 8-10 boliger),
- Op til 10 ha til boligformål i Løgstrup (ca. 100 boliger) inden for områderne

- A: 3,6 hektar ved Hovedgadens vestlige del

- C: 5,2 hektar ved Hjarbækvej

- E: 8,2 hektar øst for Villumhøj

med henblik på efterfølgende prioritering inden kommuneplanforslaget udarbejdes

- 6,4 ha til boligformål i Møldrup (ca. 60 boliger) samt aflysning af eksisterende udlæg syd for Bag Højen

Principper for planlægningen

Forvaltningen vurderer, at der bør arbejdes videre med at udarbejde et plangrundlag.

Forvaltningen foreslår, at følgende emner fra høringssvarene indgår i den videre planlægning:

- justering af afgrænsninger
- tilpasning til landskab
- nabohensyn
- lodsejerdialog
- etageantal

Detailforhold som boligtyper, vejadgang/stier og beplantning afklares først i forbindelse med lokalplanlægning.

Forvaltningens forslag til justeringer i forhold til debatmaterialet fremgår af bilag 4:

Bjerregrav: 0,9 hektar mod vest udgår. Der udlægges ca. 1.000 m² syd for Herredsvejen. Justering ved Rishøjen fastholdes.

Bjerring: Områdets størrelse fastholdes nogenlunde (udvides let mod vest og øst, men ikke mod nord. Dele af arealet foreslås udlagt som grønt område pga. terræn, økologisk forbindelseslinje og behov for areal til håndtering af overfladevand).

Løgstrup: Område A ved Hovedgaden udgår pga. nærhed til erhvervsvirksomhed og hensyn til kloakledning. Der er desuden gang i planlægning af andre boligområder i den vestlige del af Hovedgaden.

Område C forflyttes mod nordvest og justeres til ca. 4,1 hektar.

Område E reduceres til 6,3 hektar så den sydlige del, som ligger markant i landskabet og nær skov og gravhøje, friholdes som grønt område.

Samlet arealudlæg i Løgstrup bliver derved ca. 10 hektar, som besluttet af Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 15. november 2017.

Møldrup: Området syd for Vestergade fastholdes, men afgrænsningen mod vest justeres, så den følger matrikelskel til Vestergade 35.

Området syd for ”Bag Højen” fastholdes at udgå af kommuneplanen.

For alle de udpegede områder foreslår forvaltningen at indlede dialog med lodsejerne.

Byggeforskel

Da flere udtrykker bekymring for højt byggeri, foreslår forvaltningen, at alle de nye boligområder udlægges som B4-områder, som udelukker etageboliger.

Forvaltningen foreslår således, at der i planlægningen tages udgangspunkt i følgende:

- Anvendelse: Boligformål (B4-områder)
- Maks. bebyggelsesprocent: åben-lav 30%, tæt-lav 40%, øvrig anvendelse: 40%
- Maks. byggehøjde: 8½ m
- Maks etageantal: 2 etager
- Priksignatur (Bjerring) angiver områder, der skal friholdes for bebyggelse.

Byzonegrænse samt vej- og stiforhold fastlægges i efterfølgende lokalplan.

Alternativer

De indkomne alternative forslag til nye boligområder er undersøgt:

Bjerring: Naboer har foreslået at udnytte en lokalplan ved Skibelundvej syd for Bjerringbro (50-60 boliger) i stedet for at bygge en ”ny bydel” i Bjerring.

Denne mulighed kræver ingen planlægning, men forvaltningen foreslår at fastholde, at imødekomme ønsket om at bygge i Bjerring, der virker som en attraktiv landsby.

Løgstrup: Seniorboliger ved Romlundvej (øst for Bovictus, tidl. Caravell) er foreslået. Området er udlagt til boligformål (parcelluse) siden 1986, men ejes af Bovictus. Erhvervsvirksomheden har ikke udtrykt ønske om at opføre boliger.

Møldrup: Boligselskabet Viborg Amt foreslår at omdanne/byforny Jernbanegade 8-10. Dette er muligt indenfor gældende planlægning og kan prioriteres blandt øvrige byfornyelsestiltag.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplan:

Planforslag til vedtagelse	medio 2018
Offentlig høring	medio 2018
Endelig vedtagelse	ultimo 2018

Justering af lokalplan for Rishøjen i Bjerregrav foreslås opstartet sideløbende med, at der udarbejdes kommuneplantillæg for de fire oplandsbyer.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Der er tale om nye arealudlæg i det åbne land. I forbindelse med lodsejerdialog for de udpegede arealer vil kommunen fraskrive sig overtagelespligten af arealerne (planlovens § 47 a).

Realisering af de udpegede boligområder kræver udarbejdelse af et kommuneplantillæg, en lokalplan og en miljøvurdering af planforslagene.

Bilag

Debatmateriale

Høringssvar

Notat med behandling af høringssvar fra fordebatten

Forvaltningens forslag til justerede arealudlæg

Punkt 28: Igangsætning af planlægning for etageboliger ved Gothersgade i Viborg

18/8979

Resume

Forvaltningen har modtaget en ansøgning fra Boligselskabet Viborg, der ønsker at omdanne 3F's bygninger på hjørnet af Skottenborg og Gothersgade fra kontorformål til 19 boliger.

Da ansøgningen ikke er i overensstemmelse med gældende planlægning, skal der tages stilling til, om der skal igangsættes ny planlægning for området.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen sættes i gang som beskrevet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes med den tilføjelse, at forvaltningen nærmere belyser kommuneplanens parkeringsnormer.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Projektforslaget

I november 2017 fraflyttede 3F's afdeling i Viborg deres lokaler på Gothersgade 41-45.

Den eksisterende bygning på hjørnet af Gothersgade og Skottenborg ønskes bevaret og omdannet til 5 lejligheder i to etager (fra 90,2 m² – 114,9 m²). Gothersgade 41 og 43 ønskes erstattet med et nyt byggeri i tre etager, hvori der lægges op til at opføre 14 nye lejemål.

Den samlede bebyggelsesprocent for projektforslaget er 98%.

Et oversigtskort er i bilag nr. 1. Ansøgningen er i bilag nr. 2, og et idéoplæg er vedlagt som bilag 3.

Eksisterende planforhold

Lokalplan

Gothersgade 41, 43 og 45 er omfattet af lokalplan nr. 58 (Asani Karréen, vedtaget i 1983), og er en del af lokalplanens delområde II, der udlægger området til boligformål. Lokalplanen indeholder bl.a. følgende bestemmelser for dette delområde:

- Maks. bebyggelsesprocent: 40%
- Maks. etageantal: 2

Fremsendte projektforslag afviger væsentligt fra lokalplanens bestemmelser. Derfor vil en realisering af projektet, jf. planlovens § 13, stk. 2, kræve, at der vedtages en ny lokalplan.

Kommuneplan

Området er i Kommuneplan 2017-2029 omfattet af rammeområde VIBM.B4.02, der udlægger området til boligområde med mulighed for blandede boligformer.

Projektforslaget er ikke i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser, der giver mulighed for en bebyggelsesprocent på maks. 80% og et maks. etageantal på 2½.

En realisering af projektet kræver således, at der vedtages et kommuneplantillæg.

Principper for planlægningen

Forvaltningen foreslår, at planlægningen tager udgangspunkt i følgende:

- Maks. bebyggelsesprocent: 100%
- Maks. etager: 3 etager
- Maks. bygningshøjde: 12 m.
- Byggeri skal opføres i rød tegl
- Mindst 15% af den enkelte ejendom skal udlægges som fælles opholdsareal
- Min. parkering: ½ p-plads pr. bolig + 2 cykelparkeringspladser pr. bolig

En realisering af projektforslaget kræver således et kommuneplantillæg, der hæver den maksimale bebyggelsesprocent fra 80% til 100% samt det maksimale etageantal fra 2½ etage til 3 etager.

I denne sag skal der også tages stilling til, hvorvidt ny planlægning kun skal gælde for det ansøgte projekt (Gothersgade 41, 43 og 45) eller om det skal gælde for hele husrækken Gothersgade 29-45 (mellem Morvillesvej og Skottenborg).

Vurdering

Forvaltningen vurderer:

1. at der er grundlag for at igangsætte ny planlægning, og
2. at planlægningen bør omfatte hele husrækken Gothersgade 29-45, som vist i bilag nr. 1, fremfor kun at omfatte Gothersgade 41, 43 og 45.

Alle ejendomme inden for området overskrider den fastsatte bebyggelsesprocent på 40 %, og er i nogle tilfælde endda over 100%. Derudover er der også flere ejendomme inden for området, der overskrider det maksimale etageantal på 2 etager. Med udgangspunkt i de faktiske forhold og områdets centrale placering i Viborg, vurderer forvaltningen, at det giver god mening, at planlægningen igangsættes med udgangspunkt i ovenstående principper.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udkast til tidsplan

Forvaltningen forventer følgende tidsplan:

Planforslag til vedtagelse	Medio 2018
Offentlig høring	Medio 2018
Endelig vedtagelse	Ultimo 2018

Økonomiske forhold og konsekvenser

Byrådet har reserveret en kvote i 2017 til, at Boligselskabet Viborg kan opføre 17 almene familieboliger i Gothersgade i Viborg Midtby. Det fremgår af idéoplægget fra boligselskabet, at de vil etablere 19 boliger. Det er forvaltningens vurdering, at boligselskabets projekt vil kunne realiseres indenfor den afsatte kvote, idet arealudlægget er det samme, uanset om boligselskabet opfører 17 boliger på gennemsnitlig 100 m² eller 19 boliger på gennemsnitlig 90 m².

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort dagsorden

Ansøgning

Idéoplæg

Punkt 29: Godkendelse af køb af eksisterende bygninger, beliggende Gothersgade 41-45, med henblik på etablering af almene familieboliger - Boligselskabet Viborg, afd. 67

18/5971

Resume

Boligselskabet Viborg, afd. 67, anmoder Viborg Kommune som tilsynsmyndighed om godkendelse af køb af ejendom bestående af den såkaldte 3F-bygning, beliggende Gothersgade 45, samt randbygning, beliggende Gothersgade 41-43, med henblik på etablering af i alt 19 almene familieboliger.

Anmodningen er fremsat i henhold til almenboliglovens § 26.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Boligselskabet Viborg, afdeling 67's køb af ejendom, beliggende Gothersgade 41-45, i henhold til købsaftale af 1. december 2017, godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet som anført.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Boligselskabet Viborg, afd. 67, har indgået betingede købsaftaler med Fagligt Fællesforbund, 3F Viborg om køb af ejendom bestående af den såkaldte 3F-bygning, beliggende Gothersgade 45 (matr.nr. 196ar, Viborg Markjorder), samt randbygning, beliggende Gothersgade 41-43 (matr.nr. 196c, Viborg Markjorder). Der er tale om kontorbygninger med en offentlig ejendomsvurdering pr. 1. oktober 2016 på 9,75 mio. kr.

Købesummen er aftalt til 7,4 mio. kr. inkl. moms. Købet er godkendt af bestyrelsen for Boligselskabet Viborg på møde den 14. november 2017 og 15. januar 2018.

Købet sker med henblik på dels ombygning af 3F-bygningen til 5 almene familieboliger, dels nedrivning af randbygningen og nyopførelse af bygning i indtil tre etager med i alt 14 almene familieboliger. Boligselskabet er i gang med at planlægge det påtænkte byggeri. De omtalte 5 og 14 almene familieboliger forventes at få et boligareal på henholdsvis 544 m² og 1.150 m², i alt et boligareal på 1.694 m².

Boligselskabet anslår den samlede anskaffelsessum ved etableringen af de 19 almene familieboliger til 33,5 mio. kr.

Byrådet har 30. august 2017 ([sag nr. 9](#)) besluttet bl.a. at reservere en kvote på 17 almene familieboliger på den anførte adresse til Boligselskabet Viborg med rådighedsbeløb i 2018 på 3,4 mio. kr.

Forudsat, at der gives støttetilsagn i 2018, betyder kvoten, at der er mulighed for etablering af boliger med et samlet boligareal på ca. 1.700 m². Svarende til boliger à gennemsnitligt 100 m², hvis der etableres 17 boliger. Det påtænkte byggeri med et boligareal på 1.694 m² kan således holdes inden for kvoten og svarer til 19 boliger à gennemsnitligt 89 m².

Boligselskabet oplyser, at købesummen fordeler sig med 5,9 mio. kr. for bygningerne og 1,5 mio. kr. for overtagelse af betalte tilslutningsafgifter. Købesummen for bygningerne svarer til ca. 6.500 kr. pr. støtteberettiget boligareal ved 3F-bygningen, der ombygges, og til ca. 2.100 kr. pr. støtteberettiget boligareal ved randbygningen, der nedrives.

3F-bygningen er ifølge udarbejdet førsynsrapport i god stand og konstruktionsmæssigt egnet til den tænkte ombygning, og boligselskabet oplyser, at nedrivning af randbygningen samt efterfølgende klargøring af grunden til nybyggeri beløber sig til ca. 0,5 mio. kr.

Forvaltningen har på den baggrund ingen indvendinger imod købet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Boligselskabet Viborg, afd. 67, har endnu ikke ansøgt Viborg Kommune om støttetilsagn til det påtænkte byggeri. Ansøgning om støttetilsagn (skema A) forventes indsendt i løbet af 2018.

Det er en forudsætning for byrådets meddelelse af støttetilsagn, at der senest på samme byrådsmøde vedtages ny lokalplan samt kommuneplantillæg (se nedenfor).

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det kommunale grundkapitallån ved et efterfølgende støttetilsagn udgør 10 % af den samlede anskaffelsessum, forudsat at støttetilsagnet gives inden udgangen af 2018.

Ved en anslået anskaffelsessum på 33,5 mio. kr. udgør det kommunale grundkapitallån 3,35 mio. kr. Derudover skal kommunen stille garanti for realkreditbelåningen.

Juridiske og planmæssige forhold

Det påtænkte byggeri kan ikke realiseres indenfor den nuværende lokalplan. Boligselskabet og Viborg Kommunes planafdeling er derfor i dialog om projektet med henblik på udarbejdelse af ny lokalplan samt et kommuneplantillæg, der skal give mulighed for at bygge i tre etager og med en maksimal bebyggelsesprocent på 100.

Punkt 30: Godkendelse af salg af Aktivitetshuset Odshøjvej 7B - Boligselskabet Viborg

18/11154

Resume

Boligselskabet Viborg anmoder byrådet som tilsynsmyndighed om godkendelse af salg af Aktivitetshuset Odshøjvej 7B.

Anmodningen er fremsat i henhold til almenboliglovens § 27.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Boligselskabet Viborgs salg af aktivitetshus (matr.nr. 4qf og matr.nr. 4qg, Overlund by, Asmild, beliggende Odshøjvej 7B), i henhold til sagsfremstillingen, godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet som anført.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Aktivitetshuset Odshøjvej 7B er oprindeligt købt som administrationslokaler og har været brugt til kurser/beboeraktiviteter. Efter opførelsen af nyt aktivitetshus som en del af helhedsplanen for afd. 12, Houlkærvænget, har boligselskabet ikke længere brug for aktivitetshuset.

Boligselskabet Viborg har ved købsaftale af 9. februar 2018 solgt aktivitetshuset Odshøjvej 7B til Houlkær Kirke v/ Menighedsrådet. Aktivitetshuset ligger i umiddelbar nærhed til Houlkær Kirke. Salget er godkendt af boligselskabets hovedbestyrelse på møde 15. januar 2018.

I henhold til købsaftalen er overtagelsesdagen den 1. i måneden efter, at handlen godkendes af Viborg Kommune som tilsynsmyndighed, og købesummen skal betales pr. overtagelsesdagen.

Købesummen er i henhold til almenboligloven fastsat til 1,3 mio. kr., svarende til indhentet valuarvurdering (se bilag nr. 1).

Oversigtskort fremgår af bilag nr. 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Valuarvurdering af Aktivitetshuset Odshøjvej 7B

Oversigtskort

Punkt 31: Forvaltningens bistand til byrådsmedlemmerne

17/47721

Resume

Økonomi- og Indenrigsministeriet er den 30. juni 2017 fremkommet med en generel udtalelse om den kommunale forvaltnings muligheder for at yde bistand til byrådets medlemmer, og med opfordring til at byrådene i de enkelte kommuner tager nærmere stilling hertil.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at de i bilag nr. 2 beskrevne principper for forvaltningens bistand til byrådsmedlemmerne godkendes som Viborg Kommunes retningslinjer for byrådsmedlemmernes adgang til bistand fra forvaltningen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet som anført.

Sagsfremstilling

Historik

Sagen blev behandlet af det tidligere byråd på møde den 22. november 2017 ([sag nr. 3](#)). Byrådet traf på mødet beslutning om at spørgsmålet om, hvorvidt der skal fastsættes udtrykkelige regler for forvaltningens bistand til byrådets medlemmer skulle behandles af det nye byråd.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I forbindelse med byrådets møde den 22. november 2017 ([sag nr. 3](#)) blev sagen behandlet med følgende dagsordenstekst:

”Historik

I Viborg Kommune har der hidtil ikke været nedskrevne regler for byrådsmedlemmernes adgang til at modtage bistand fra forvaltningen, udover hvad der følger af den kommunale styrelseslovs almindelige regler om medlemmernes initiativret (dvs. ret til at få sager optaget på dagsordenen), fremsendelse af dagsordener mv.

Imidlertid har der været en fast praksis for, at man som enkelt byrådsmedlem har kunnet rette henvendelse til borgmesteren med henblik på besvarelse af spørgsmål vedr. kommunale anliggender om f.eks. faktiske eller økonomiske forhold. I praksis har byrådsmedlemmer også kunnet henvende sig med spørgsmål direkte til en af direktørerne, som efter forudgående aftale med borgmesteren har foranlediget en besvarelse udarbejdet.

I alle tilfælde er kopi af svar på sådanne spørgsmål blevet udsendt til alle byrådets medlemmer.

Beskrivelse

Økonomi- og Indenrigsministeriet er den 30. juni 2017 fremkommet med en generel udtalelse om de kommunale forvaltnings muligheder for at yde bistand til byrådsmedlemmerne. Udtalelsen fremgår af bilag nr. 1.

Udtalelsen indeholder en beskrivelse af samspillet mellem byrådsmedlemmerne og forvaltningen og omfatter en indgående gennemgang af reglerne i navnlig den kommunale styrelseslov og praksis vedr. kompetencefordelingen i kommunerne.

Udtalelsen indeholder herudover vejledende tilkendegivelser fra Økonomi- og Indenrigsministeriet om de retlige grænser for forvaltningens bistand over for byrådsmedlemmer samt en opfordring til byrådene om at tage stilling til og fastsætte retningslinjer for forvaltningens bistand til medlemmerne.

Her følger en redegørelse for hovedindholdet af Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse:

Overordnet gælder det, at den kommunale forvaltnings opgaver ikke er nærmere afgrænset eller beskrevet i lov om kommunernes styrelse. Forvaltningen afleder sin kompetence fra byrådet og er i alle forhold underlagt byrådets beslutninger.

En betydningsfuld del af den kommunale forvaltnings betjening af de kommunalpolitiske organer består i at forberede sager til beslutning, herunder udarbejdelse af indstillinger samt betjening af borgmesteren og formændene for de stående udvalg.

Forvaltningen er alene forpligtet til at følge instruktioner om, hvad en indstilling skal gå ud på, hvis instruktionen kommer fra byrådet eller et udvalg, der har kompetencen indenfor det pågældende sagsområde, eller hvis instruktionen kommer fra borgmesteren, og denne har kompetencen efter lovgivningen.

Forvaltningen er således ikke underlagt instruktionsbeføjelse fra de enkelte byrådsmedlemmer eller partier, da disse formelt set ikke er tillagt nogen beslutningskompetence. Der er dog ikke noget juridisk til hinder for, at forvaltningen er lydher over for politiske signaler, og at en indstilling derfor i det omfang, der er et spillerum for, hvad der er fagligt forsvarligt, tillige baseres på, hvad der må formodes at kunne samle flertal.

Forvaltningen har efter lovgivningen i visse situationer pligt til at betjene de enkelte byrådsmedlemmer, uanset om byrådet har truffet beslutning herom eller ej. Dette gælder bl.a. i forhold til medlemmernes ret til sagsindsigt efter styrelseslovens § 9, og deres ret til at få en sag optaget på dagsordenen til et byrådsmøde efter § 11.

I forhold til forvaltningens bistand overfor de enkelte byrådsmedlemmer i øvrigt indeholder styrelseslovens § 8, stk. 6 følgende bestemmelse:

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, hvorvidt og på hvilken måde medlemmerne kan forlange, at der til brug for behandlingen af sagerne tilvejebringes oplysninger eller ydes teknisk bistand fra administrationen.

Bistanden kan omfatte både udlevering af eksisterende oplysninger i forvaltningen, men også tilvejebringelse af nye oplysninger, eksempelvis i form af faktuelle målinger, faglige vurderinger, herunder økonomiske eller tekniske beregninger. Det anførte indebærer også, at forvaltningen bl.a. kan bistå med analyser af konsekvenser af påtænkte forslag fra medlemmer.

Det er en forudsætning for bistanden, at byrådsmedlemmerne behandles lige. Heri ligger både, at medlemmerne skal have lige mulighed for at få bistand, og at den bistand de kan få, skal være den samme for alle.

Bistand til medlemmer behøver ikke i alle tilfælde at hvile på en udtrykkelig beslutning fra byrådet. En kommune kan således have en praksis, hvorefter byrådet stiltiende har accepteret, at forvaltningen yder bistand til enkelte medlemmer.

En eventuel bistand, som forvaltningen kan yde, skal have relation til byrådets kompetenceområde, og forvaltningen kan ikke bistå medlemmerne i deres egenskab af privatpersoner, i deres private erhverv eller i deres partipolitiske virke. Derimod er der ikke noget krav om, at den sag, der ønskes bistand til, aktuelt skal være under behandling i kommunen.

Som omtalt er det byrådet, der beslutter, om der kan ydes bistand, og i givet fald hvilke former for bistand, der kan ydes, herunder i hvilke sager bistand kan ydes. I retningslinjerne er det muligt at beslutte, at der kun ydes visse former for bistand, og/eller at der kun ydes bistand i bestemte typer af sager. Der kan eventuelt også fastsættes kvantitative grænser for, hvor meget bistand forvaltningen kan yde, herunder eksempelvis et loft på antallet af timer forbundet med at udarbejde materiale til et medlem eller en gruppe af medlemmer i hver enkelt sag, eller et loft på det samlede tidsforbrug pr. medlem indenfor en nærmere angiven periode.

Uanset om forvaltningens bistand til medlemmerne er nedfældet i egentlige retningslinjer eller hviler på en stiltiende praksis, er det efter Økonomi- og Indenrigsministeriet afgørende, at alle medlemmer er orienteret herom.

Ministeriets udtalelse indeholder et afsluttende afsnit I.V 2.3.6.2 med ”Opfordring til, at kommunalbestyrelsen tager stilling og fastsætter retningslinjer”. De væsentligste elementer i afsnittet citeres her:

”Bestemmelsen i § 8, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse indeholder en tilskyndelse til kommunalbestyrelserne til at drøfte og træffe beslutninger om sagsforberedelsen og mødevirksomheden i kommunalbestyrelsen, om dens informationsniveau og om det, der i bestemmelsen betegnes som teknisk bistand fra administrationen.

Lovgivningen indeholder således en opfordring til, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvorvidt og i hvilket omfang forvaltningen kan yde bistand til medlemmerne, men lovgivningen indeholder ikke en pligt hertil.

Opfordringen er blevet fulgt op og uddybet af Økonomi- og Indenrigsministeriet og KL i vejledningen ”Det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg” fra 2013, jf. del I, kapitel 1.4, og del II, kapitel 5, i denne vejledning, som citeret ovenfor i afsnit III.3.2.

Endvidere indeholder Bo Smith-udvalgets rapport om samspillet mellem politikere og embedsmænd, "Embedsmanden i det moderne folkestyre", et forslag om, at kommunalbestyrelserne overvejer nærmere, om de politiske grupper inden for en given ramme skal have mere hjælp eller bistand fra forvaltningen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder i nærværende udtalelse grund til at henlede opmærksomheden på og gentage disse opfordringer.

Økonomi- og Indenrigsministeriet lægger herved vægt på, at det kan have stor betydning for, hvordan kommunalbestyrelserne arbejder og fungerer, om og i givet fald hvilken bistand medlemmerne tilbydes. Endvidere vil der være væsentlige forskelle fra kommunalbestyrelse til kommunalbestyrelse på, hvilke ønsker der er til sådan bistand.

Herudover lægger Økonomi- og Indenrigsministeriet vægt på, at kravet om, at alle medlemmer skal være bekendt med deres lige adgang til bistand, alt andet lige er lettere at sikre opfyldt, såfremt der foreligger en beslutning om bistand, dvs. skriftlige retningslinjer for bistanden frem for alene en uskreven praksis. Det vil også med skrevne retningslinjer frem for en uskreven praksis være enklere for kommunalbestyrelsesmedlemmerne at undersøge, om de får den bistand, de har krav på. Samtidig vil udtrykkelige vedtagelser i kommunalbestyrelsen også snarere end en uskreven praksis lægge op til den jævnlige genovervejelse af, om rammerne for bistanden fortsat er de rigtige, som kan være nødvendig eller gavnlig for at sikre dette.

Endelig skal Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærke, at kommunerne styres gennem beslutninger i de kommunalpolitiske organer, der træffes af flertallet og under dets ansvar, men med inddragelse af alle organets medlemmer. Fastsættelse af retningslinjer om bistand til medlemmerne kan være et nyttigt værktøj til at opnå en rimelig balance mellem flertal og mindretal i kommunalbestyrelsen.

Den hidtidige praksis i Viborg Kommune for bistand til byrådsmedlemmer er beskrevet i et notat, som fremgår af bilag nr. 2."

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Generel udtalelse fra Indenrigsministeriet om forvaltningens bistand til kommunalbestyrelsens medlemmer

Notat om praksis for betjening af byrådsmedlemmer

Punkt 32: Orientering om ansøgning til EU's Interreg ØKS-program

18/8774

Resume

Viborg Kommune har sammen med flere danske og svenske partnere indsendt en ansøgning til EU's Interreg ØKS-program om støtte til etableringen af projekt CareWare Nordic. Projektet fokuserer på udbredelse og udvikling af velfærdsteknologi.

Indstilling

Kommunaldirektør indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune har indgået i udarbejdelsen og indsendelsen af en projektansøgning om midler fra EU's Interreg ØKS-program under indsatsområdet innovation. Puljen støtter projekter i ØKS-regionen (Øresund, Kattegat, Skagerrak). De øvrige partnere er:

- Aarhus Kommune (projektleder)
- Center for Industri (CFI)/Test- og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi (TUCV)
- SOSU Østjylland
- Varberg Kommune
- Hälsateknikcentrum (en del af Halmstad Universitet)

Projektets udgangspunkt er udbredelsen af Aarhus Kommunes CareWare koncept til hele Danmark og Sverige. CareWare handler i dag om at afvikle præsentationsdage og konferencer om velfærdsteknologi og er hovedsageligt dansk funderet. Med ansøgningen ønsker partnerne at opskalere CareWare til CareWare Nordic og derigennem skabe et stærkt fundament for forankring og udvikling af velfærdsteknologiske løsninger i ØKS-området inden for sundhed, pleje og omsorg. Desuden ønsker man at styrke virksomheder og offentlig/private partnerskaber/innovation.

Projektet har således en klar sammenhæng med Viborg Kommunes mangeårige satsning på velfærdsteknologi – et sats der har ført til etableringen af Test- og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi (forankret under CFI), som også deltager i projektet. Viborg Kommunes og TUCV's roller beskrives nærmere i notatet, som fremgår af bilag nr. 1.

Viborg Kommunes budget til projektet er på 853.000 kr. i den treårige projektperiode. Projektets samlede budget er på ca. 8,5 mio. kr. Interreg ØKS finansierer projektet med 50%. Viborg Kommunes medfinansiering vil bestå af medarbejdertimer.

Projektleder (leadpartner) er Aarhus Kommune, som står for den overordnede administrative, finansielle og tekniske koordination samt den strategiske ledelse, herunder etableringen af en styregruppe.

Til at støtte og rådgive styregruppen i dens beslutninger og drøfte evt. ændringer undervejs i projektet nedsættes et Advisory Board. Viborg Kommunes repræsentation i Advisory Board afklares, når projektet er godkendt, og når det vides, hvem de øvrige repræsentanter i Advisory Board er.

Der forventes svar på ansøgningen medio juni 2018.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Notat om CareWare

Punkt 33: Byrådets bidrag til program for byrådskonference

18/13365

Resume

De 12 borgmestre i Business Region Aarhus har anmodet de enkelte kommuner om at drøfte og udarbejde programpunkt og oplæg til konferencen ”Den østjyske millionbys udvikling og vækst” den 19. april 2018 kl. 16-19 ved Himmelbjerget, hvor de 12 byråd deltager.

Programpunkt og oplæg skal formidle udvalgets viden om, hvad der skal til for at fastholde og udvikle Østjyllands position som det største danske vækstcenter uden for Hovedstaden.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget

1. at programpunkt udarbejdes til Business Region Aarhus’ konference ”Den østjyske millionbys udvikling og vækst” den 19. april 2018, og

2. at der udpeges en repræsentant fra udvalget, der motiverer og uddyber spørgsmålet på 3-4 minutter over for de øvrige byråd på konferencen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at Viborg Kommunes programpunkt til Business Region Aarhus’ konference ”Den østjyske millionbys udvikling og vækst” den 19. april 2018 skal omhandle Viborg Kommunes styrkepositioner, og

2. at borgmesteren udpeges som den repræsentant fra Viborg Kommune, der motiverer og uddyber spørgsmålet på 3-4 minutter over for de øvrige byråd på konferencen.

Sagsfremstilling

Historik

Den politiske styregruppe i Business Region Aarhus, som udgøres af de 12 borgmestre, har på mødet den 2. marts 2018 besluttet at godkende tema og format for den årlige byrådskonference.

Samtidig blev det besluttet i hver kommune at drøfte, hvilken viden eller spørgsmål der er vigtigst at dele med byrådsmedlemmerne fra de øvrige Business Region Aarhus kommuner i forhold til udviklingen af den enkelte kommune og Østjylland.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Den politiske styregruppe i Business Region Aarhus har fremsendt følgende oplæg, der skal fungere som grundlag for den enkelte kommunes drøftelse af bidrag til konferencen:

Hvor stor en rolle skal Viborg Kommune spille i udviklingen af den østjyske millionby?

Udvalget anmodes om at drøfte og udarbejde programpunkt og oplæg til konferencen ”Den østjyske millionbys udvikling og vækst” den 19. april 2018 kl. 16-19 ved Himmelbjerget.

Programpunkt og oplæg skal formidle udvalgets viden om, hvad der skal til for at fastholde og udvikle Østjyllands position som det største danske vækstcenter uden for Hovedstaden. Deltagere på konferencen er de 12 byråd i Hedensted, Horsens, Silkeborg, Viborg, Favrskov, Randers, Norddjurs, Syddjurs, Samsø, Odder, Skanderborg og Aarhus Kommuner. Kommunerne udgør erhvervsamarbejdet Business Region Aarhus.

Da Michael Laudrup første gang slog en genial indenomsaflevering, som bare løb ud i græsset fordi ingen forstod den, var der mange der tænkte, at de jo ellers havde hørt han skulle være så god. Næste gang han havde bolden, havde angriberne forstået det. De løb alt hvad de kunne, fordi de vidste at bolden nok skulle finde frem til dem.

Konferencen ”Den østjyske millionbys udvikling og vækst” handler om netop det: at se muligheder, også på andres vegne.

Formål og overordnet tema for konferencen ”Den østjyske millionbys udvikling og vækst”

Formålet med konferencen er at synliggøre og dele byrådenes viden om de politiske tiltag, der kan medvirke til videreudviklingen af Østjyllands position som det største danske vækstcenter uden for Hovedstaden.

Det seneste år er væksten i Østjylland accelereret, i Trekantområdet er den faldet, og i Københavns omegn er den stabil. Østjylland har det seneste år oplevet en jobvækst på 2,8%, svarende til 12.417 arbejdspladser, hvilket er den største årlige vækst efter finanskrisen.

Højkonjunktoren frem til 2007/2008 var i meget høj grad båret af en indenlandsk efterspørgsel og en stor jobskabelse i virksomheder rettet mod hjemmemarkedet, herunder et ekstremt højt iværksættelniveau og jobskabelse i iværksættervirksomheder. Efter et voldsomt dyk i beskæftigelsen frem til 2010 – og herefter stilstand frem til 2013 – er der igen stort set ubrudt fremgang (bortset fra sæsonvariationer).

En væsentlig større andel af beskæftigelsen findes i dag i virksomheder med eksportaktiviteter. I 2015 var der 33% flere eksportvirksomheder i Østjylland sammenholdt med i 2000, hvilket overstiger landsgennemsnittet med 6 procentpoint. Østjyske virksomheder eksporterede for 144 mia. kr. i 2015, hvilket svarer til 14% af landets samlede eksport. Fødevarer og relaterede produkter er det største eksporterhverv med 33% af landets samlede fødevarereksport. Livsstilserhvervene, møbler og beklædning, er også stærkt repræsenteret med 21% af landets samlede eksport inden for denne sektor. Industrivirksomhederne udgør 6% af alle virksomheder i Business Region Aarhus og står for over 65% af Østjylland samlede eksport og 23% af landets samlede industrieksport.

Det gælder om at smede, mens jernet er varmt. Det overordnede tema for konferencen er, hvordan Business Region Aarhus kommunerne kan medvirke til at fastholde den positive vækst og dermed udvikle Østjylland som det største danske vækstcenter uden for Hovedstaden.

Udarbejdelse af programpunkt og oplæg på konferencen

Udvalget anmodes om at drøfte, hvilken viden eller spørgsmål der er vigtigst at dele med byrådsmedlemmerne fra de øvrige Business Region Aarhus kommuner i forhold til udviklingen af den enkelte kommune og dermed Østjylland som det største danske vækstcenter uden for Hovedstaden.

På baggrund af drøftelsen anmodes udvalget om at udarbejde et programpunkt til konferencen. Programpunktet udformes som et spørgsmål, og der udpeges en repræsentant fra udvalget, der motiverer og uddyber spørgsmålet på 3-4 minutter over for de øvrige byråd på konferencen.

Programpunkt og oplæg kan f.eks. berøre emner som:

- Bosætning
- Byudvikling
- Erhvervsudvikling
- Investeringsfremme
- Integration
- Beskæftigelse
- Uddannelse
- Tiltrækning af velkvalificeret arbejdskraft fra udlandet
- Modtagelse og fastholdelse af arbejdskraft fra ind- og udland (f.eks. ægtefællejobs, bolig, skole, dagtilbud, fritid, kultur, natur, fællesskaber osv.)
- Andet ...

Business Region Aarhus sekretariatet samler bidragene i et program, der sendes ud til byrådene den 9. april 2018.

Konferencen ”Den østjyske millionbys udvikling og vækst” afholdes den 19. april 2018 kl. 16-19 ved FDF’s landslejrrområde Sletten ved Himmelbjerget i Skanderborg Kommune.

Lidt om Business Region Aarhus

Globaliseringen bliver mere og mere markant, og der er derfor mere end nogensinde før brug for, at byer samarbejder om at være attraktive og konkurrencedygtige både i en national og international kontekst.

En afgørende faktor for at være konkurrencedygtig er tilstrækkelig kritisk masse i form af befolkning, arbejdskraft, erhvervsklynger mv. Den bedste måde at opnå det på, er igennem udvikling af netværk der samarbejder på tværs af

kommunegrænser.

Business Region Aarhus kommunerne samarbejder om erhvervsudvikling og vækst, når kritisk masse er afgørende, og når den gensidige afhængighed mellem kommunerne tilsiger det og giver mening.

De 12 Business Region Aarhus kommuner er Hedensted, Horsens, Silkeborg, Viborg, Favrskov, Randers, Norddjurs, Syddjurs, Samsø, Odder, Skanderborg og Aarhus Kommune.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Deadline for kommunernes bidrag til programmet for byrådskonferencen 2018 er den 1. april 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 34: Etablering af kommunale IGU-pladser (Integrationsgrunduddannelsen)

18/12311

Resume

I nærværende sag præsenteres et initiativ mellem arbejdsmarkedsområdet, socialområdet og omsorgsområdet om etableringen af et antal praktikpladser efter den såkaldte IGU-ordning, der er en ordinær uddannelse for flygtninge og familiesammenførte mellem 18 og 40 år.

Ordningen er som en 3-årig forsøgsordning et resultat af ”Trepartsaftale om arbejdsmarkedsintegration” fra marts 2016 og lægger op til, at såvel offentlige som private arbejdsgivere gennem ordningen bidrager i integrationsopgaven.

Hoved-MED anbefaler, at de kommunale arbejdspladser via IGU bidrager til at løse integrationsopgaven.

Med denne sag lægges op til en bredere anvendelse af ordningen på kommunale arbejdspladser.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender, at de kommunale arbejdspladser kan bidrage til at løse integrationsopgaven ved at oprette IGU-pladser som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Ved indgåelsen af ”Trepartsaftale om arbejdsmarkedsintegration” mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter i marts måned 2016 var der enighed om en række initiativer, der senere er omsat i lovgivning og implementeret i Viborg Kommunes integrationsindsats. Herunder anvendelsen af IGU på lige fod med anden formidling til ordinær job eller uddannelse.

Inddragelse og høring

Med udgangspunkt i initiativet på social- og omsorgsområdet er ordningen fremlagt for Hoved-MED, der på sit møde den 23. februar 2018 anbefalede, at de kommunale arbejdspladser via IGU bidrager til at løse integrationsopgaven.

Beskrivelse

I marts 2016 indgik regeringen og arbejdsmarkedets parter ”Trepartsaftale om arbejdsmarkedsintegration”. Et element heri er Integrationsgrunduddannelsen, IGU.

- Integrationsuddannelsen er en 3-årig forsøgsordning, som retter sig imod flygtninge og familiesammenførte mellem 18 og 40 år.
- Uddannelsen varer 2 år, hvor eleven ansættes på ordinære vilkår til en overenskomstmæssig løn, som arbejdsgiveren betaler (elevløn efter EGU-takster). Ordningen retter sig såvel mod offentlige som private arbejdspladser.
- 20 uger af de 2 år skal være skoleuddannelse - f.eks. AMU, VUC eller danskuddannelse efter danskuddannelsesloven (finansieret via de respektive lovgivninger).
- Praktikdelen tilrettelægges helt individuelt ud fra, hvad der passer bedst på den pågældende arbejdsplads (hvilke opgaver IGU-eleven skal løse).
- Skoledelen tilrettelægges ligeledes helt individuelt og behøver ikke at have specifik sammenhæng med praktikdelen.

Formålet med uddannelsen er dobbelt:

- Efterfølgende påbegyndelse af en erhvervsuddannelse.
- Varig og ordinær beskæftigelse (og dermed selvforsørgelse).

I et samarbejde mellem arbejdsmarkedsområdet, socialområdet og omsorgsområdet arbejder man aktuelt på at etablere et antal elevpladser – til dels initieret af begyndende rekrutteringsvanskeligheder inden for omsorgsområdet.

Foruden socialområdet og omsorgsområdet er Jobcenteret i en positiv dialog med Børn & Unge.

Mange kommunale arbejdspladser er vant til at have flygtninge og familiesammenførte i virksomhedspraktik, og det er langt hen ad vejen samme målgruppe, der er tale om, ligesom den ledelsesmæssige opgave er sammenlignelig.

IGU adskiller sig imidlertid fra virksomhedspraktik ved, at eleven skal have løn efter de særlige takster, der er aftalt for erhvervsgrunduddannelsen (EGU). Til gengæld vil arbejdspladsen formentlig få anderledes glæde af en IGU-elev, fordi der er tale om et længerevarende forløb, hvor eleven i sin elevtid vil kunne arbejde stadig mere selvstændigt.

Jobcenterets konsulenter oplever en stor velvilje på de kommunale arbejdspladser, blot er finansieringen af elevlønnen flere steder en udfordring. Her vil jobcenteret i et vist omfang kunne støtte ved frikøb af medarbejdere, der kan fungere som mentor/vejleder for IGU-eleven.

Aktuelt er 155 borgere i virksomhedspraktik på kommunale arbejdspladser. Heraf udgør flygtninge og familiesammenførte kun en lille andel. I 2017 var i alt 629 borgere (fra alle jobcenterets målgrupper) i kortere eller længere tid i kommunal virksomhedspraktik.

Særligt dagpasningsområdet, socialområdet og de kommunale plejecentre er gode til at stille pladser til rådighed.

Det vil være naturligt, om en IGU-elev træder i stedet for en borger i virksomhedspraktik.

Viborg Kommune er en af de kommuner, hvor der er indgået flest IGU-aftaler. Således var der pr. 31. januar 2018 indgået 24 aftaler. 23 af disse er indgået af hos private arbejdsgivere.

Selvom IGU i princippet alene er et anliggende mellem arbejdsgiveren og IGU-eleven, har Jobcenteret bistået ved formidling og indgåelse af samtlige aftaler.

Foruden at ordningen for IGU-eleven vurderes at være en god start på en varig tilknytning til arbejdsmarkedet, vurderes den at kunne bidrage til at imødegå eventuelle senere rekrutteringsudfordringer.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Ordningen er en treårig forsøgsordning, og der kan indgås IGU-aftaler frem til udgangen af juni måned 2019.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er en kommunal nettobesparelse på forsørgelsesydelsesdelen på i gennemsnit ca. 75.000 kr. pr. år pr. borger der kommer i selvforsørgelse.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 35: Klage over afgørelse fra bevillingsnævnet

18/9642

Resume

Restaurationen, Nytorv 11 Viborg ApS, Nytorv 11, 8800 Viborg har ansøgt bevillingsnævnet om længere åbningstider, men har fået afslag på grund af støjforhold. Restaurationen kan klage over afgørelsen til byrådet, og det har de nu gjort.

Klagen er indgivet efter klagefristens udløb, og der skal tages stilling til, om klagen skal behandles på trods af dette.

Såfremt det besluttes at behandle klagen, skal der tages stilling til, om ansøgningen skal imødekommes, eller om bevillingsnævnets afslag skal opretholdes.

Indstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget anmodes om at tage stilling til, om udvalget kan indstille til byrådet,

1. at det afvises at behandle klagen på grund af overskridelse af klagefristen.

Såfremt Økonomi- og Erhvervsudvalget ikke indstiller til afvisning af behandling af klagen, anmodes Økonomi- og Erhvervsudvalget om at tage stilling til, om udvalget kan indstille til byrådet,

1. at klagen ikke imødekommes, og at bevillingsnævnets afgørelse således fastholdes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at det afvises at behandle klagen på grund af overskridelse af klagefristen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Overskridelse af klagefrist

Viborg Kommune har nedsat et bevillingsnævn til afgørelse af sager vedr. alkoholbevillinger i stedet for at sagerne afgøres af byrådet. Dette medfører ifølge restaurationsloven, at ansøgere har klagemulighed til byrådet.

Klagefristen er 4 uger og udløb i denne sag den 19. januar. Klagen blev modtaget den 14. februar – altså 3 uger og 5 dage for sent. Klagen kan således afvises som for sent indkommet.

Udgangspunktet er, at byrådet ikke kan se bort fra overskridelse af fristen (og behandle klagen alligevel). Hvis der skal ses bort fra overskridelsen af fristen, skal der foreligge visse særlige forhold – typisk med karakter af undskyldende omstændigheder, som er en rimelig grund til fristoverskridelse.

Restaurationen er som anført et ApS, og Ann Britt Bach Thomsen er direktør og godkendt som bestyrer af bevillingsnævnet. Hun har oplyst, at begrundelsen for overskridelse af fristen, er sygdom hos hendes mand.

Udvidelse af åbningstid

Nytorv 11 Viborg ApS, Nytorv 11, 8800 Viborg har ansøgt om ændrede åbningstider i forbindelse med alkoholbevilling.

Af ansøgningen fremgår, at forretningsstedet nu har åbningstider mandag-torsdag kl. 11.00-22.00, fredag-lørdag kl. 11.00-01.00 og søndag kl. 11.00-22.00 og fremover ønsker åbningstider mandag-onsdag kl. 10.00-23.00, torsdag kl. 10.00-24.00, fredag-lørdag kl. 10.00-02.00 og søndag kl. 10.00-22.00.

Der er forud for bevillingsnævnets behandling af ansøgningen modtaget støjklager fra naboer/afdelingsbestyrelsen for afd. 116 – Nytorvboligerne, Boligselskabet Sct. Jørgen. Støjklagerne vedlægges som bilag nr. 1, der også indeholder et indlæg fra restaurationen. Der er efterfølgende telefonisk modtaget endnu en støjklage.

I forbindelse med sagen er der lavet en støjmåling, der vedlægges som bilag nr. 2.

Politiet havde indstillet til bevillingsnævnet, at ansøgningen om udvidet åbningstid ikke imødekommes, hvilket også blev bevillingsnævnets beslutning – med begrundelsen, at Nytorv med boliger ikke er et egnet sted til denne type restaurant med åbningstider af den ønskede længde.

Klagen til byrådet er vedlagt som bilag nr. 3.

Der er fra klager den 8. marts 2018 fremsendt supplerende oplysninger til understøttelse af klagen. Disse oplysninger fremgår af bilag nr. 4.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Støjklager

Støjmåling

Klage til byrådet

Supplerende oplysninger til klagen

Punkt 36: Tilsagn til 36 almene familieboliger i Viborg, skema A (bevillingssag)

18/4039

Resume

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg søger om byrådets tilsagn til den foreløbige anskaffelsessum, skema A, til opførelse af afdeling 136, 36 almene familieboliger i Banebyen i Viborg, samt godkendelse af huslejen for første driftsår.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg, afdeling 136's køb af en byggeret i form af retten til at opføre boliger ovenpå en af sælger opført bygning, som anført i sagsfremstillingen, godkendes,

2. at der gives tilsagn til den foreløbige anskaffelsessum til Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg til opførelse af 36 almene familieboliger i afdeling 136, beliggende i Banebyen i Viborg, med en samlet finansieringsberettiget anskaffelsessum på 26.099.000 kr.,

3. at der gives en anlægsbevilling til kommunens grundkapitallån på 2.610.000 kr. til konto "Afdeling 136, Banebyen II" med rådighedsbeløb i 2018, der finansieres jf. sagsfremstillingen af ikke-forbrugte midler,

4. at der gives tilsagn om kommunal garanti for den lovbestemte del af lånet, og

5. at den foreløbige årlige leje på 750 kr./m² godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet som anført.

Åse Kubel Høeg deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 17. januar 2018 ([sag nr. 19](#)), at Boligselskabet Sct. Jørgen opfordres til at søge om opførelse af mindre og billige familieboliger i Banebyen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg, afdeling 136 søger om tilsagn til den foreløbige anskaffelsessum, skema A, til at opføre 36 familieboliger til lav husleje beliggende i Banebyen i Viborg. Oversigtskort fremgår af bilag nr. 1.

Afdeling 136 har indgået betinget købsaftale med Bach Gruppen Ejendomme A/S om retten til at opføre boligerne oven på en bygning, der skal opføres af Bach Gruppen Ejendomme A/S. Boligafdelingen opføres i form af en ejerlejlighed.

Købesummen er fastsat til 2.500 kr. pr. opnået støtteberettiget m² boligareal, svarende til den pris boligselskabet i andre tilfælde har betalt for byggeret i Banebyen. Bach Gruppen Ejendomme A/S forpligter sig i henhold til købsaftalen til at opfylde en række forhold, herunder krav i lokalplanen, der er forudsætninger for opførelsen af boligerne. Købsaftalen fremgår af bilag nr. 2.

Grundudgiften, dvs. købesum tillagt tinglysningsomkostninger og tilslutningsafgifter mv., er i henhold til skema A på 5,003 mio. kr., hvilket svarer til ca. 19 % af den samlede anskaffelsessum.

Byggeriet opføres som etagebyggeri i fire etager med et samlet areal på 1.600 m². 16 boliger opføres på ca. 40 m² og 20 boliger opføres på ca. 50 m², hvoraf 12 boliger bliver med to værelser. Fire boliger (en på hver etage) bliver etableret i henhold til Viborg Kommunes Tjekliste for tilgængelighed i støttet byggeri. Der etableres parkering, depotrum og vaskefaciliteter i kælderen i ejerlejlighedsregi på matriklen. Skitseprojektet fremgår af bilag nr. 3.

Anskaffelsessum og finansiering

En forudsætning for tilsagn til projektet er, at anskaffelsessummen ikke overstiger den lovbestemte udgiftsramme for almene boliger. Denne beregnes til: $1.600 \text{ m}^2 \times 19.890 \text{ kr./m}^2 = 31.824.000 \text{ kr.}$

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg, har afsat 83.000 kr. til indeksering af entreprisesummen udover fastprisperioden, som kan medtages i anskaffelsessummen udover maksimumsbeløbet.

Anskaffelsessummen på 26.099.000 kr. holder sig under den maksimale tilladte anskaffelsessum, og et tilsagn er derfor muligt. Anskaffelsessummens fordeling på grundudgifter, entrepriseudgifter, omkostninger m.v. fremgår af bilag nr. 4.

Anskaffelsessummen finansieres (afrundet) således:

Beboerindskud (2 %)	522.000 kr.
Kommunalt grundkapitallån (10%)	2.610.000 kr.
<u>Realkreditlån (88 %)</u>	<u>22.967.000 kr.</u>
Samlet anskaffelsessum (100 %)	26.099.000 kr.

Projektet i denne sag er tilsvarende projektet med små boliger til lav husleje, hvor der kunne modtages statstilskud, som byrådet forkastede på sit møde den 20. december 2017 ([sag nr. 9](#)). Viborg Kommune skal derfor finansiere hele det kommunale grundkapitallån på 2.610.000 kr.

Grundkapitallånet kan finansieres af ikke-forbrugte midler til små boliger med lav husleje, der kan forbeholdes flygtninge og andre med et boligsocialt behov samt øvrige ikke-forbrugte midler til projekter med kommunal grundkapitalindskud.

Kommunegaranti

Det er en forudsætning for tilsagnet, at kommunen garanterer for den del af realkreditlånet, som på tidspunktet for lånets optagelse ligger ud over 60% af ejendommens værdi. Garantikravet kan dog ikke opgøres, før byggeriet er opført, og skema C godkendes. Realkreditinstituttet foretager en rentabilitetsberegning på baggrund af en vurderet ejendomsværdi, som danner grundlag for den foreløbige kommunale garanti (selvskyldnerkaution).

Husleje

Den beregnede foreløbige årlige leje for de 36 familieboliger er 750 kr./m² for første driftsår. Det giver en husleje på 2.500 kr./måned for en bolig på 40 m², og 3.125 kr./måned for en bolig på 50 m². Beregning samt huslejefordeling fremgår af bilag nr. 5.

Lejeledighed

Den nye afdeling er beliggende i Banebyen i Viborg, hvor ingen almene boliger er ledige.

Pr. 1. februar 2018 er ledighedsprocenten for almene familieboliger i Viborg Kommune som helhed 0,26 ifølge boligorganisationernes indberetninger til Landsbyggefonden. Kommunen kan derfor give tilsagn til projektet. Oversigt over ledige almene boliger i Viborg Kommune fremgår af bilag nr. 6.

På nuværende tidspunkt er der tre projekter med henholdsvis 42 familieboliger på Middagshøjvej, 81 familieboliger på Bachgrunden og 20 familieboliger, som kan forbeholdes flygtninge eller andre med boligsociale behov på Erantisvej under projektering i Banebyen.

Øvrige oplysninger om projektet

Støttebekendtgørelsens krav, byrådets særlige vilkår samt forvaltningens bemærkninger til projektet fremgår af bilag nr. 5.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg forventer, at boligerne er klar til indflytning primo 2020.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Grundkapitallånet kan finansieres af ikke-forbrugte midler til små boliger med lav husleje, der kan forbeholdes flygtninge og andre med et boligsocialt behov samt øvrige ikke-forbrugte midler til projekter med kommunal grundkapitalindskud.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektet er omfattet af lokalplan nr. 455, Område til centerformål sydøst for Erik Glippings Vej i Viborg, delområde IIb. Projektet er overordnet i overensstemmelse med lokalplanen.

Bilag

Oversigtskort

Købsaftale

Skitseprojekt

Anskaffelsessummens fordeling

Oplysninger om projektet i henhold til støttebekendtgørelsen

Oversigt over almene boliger i Viborg Baneby

Punkt 37: Tilsagn til renovering af 59 almene boliger i Bjerringbro, skema A (bevillingssag)

13/26702

Resume

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg søger om byrådets anbefaling til Landsbyggefonden om tilsagn til renovering af 59 almene boliger i afdeling 330, Bjerringbro (skema A), godkendelse af kapitaltilførsel, kommunegaranti for både støttede og ustøttede realkreditlån samt godkendelse af den foreløbige husleje.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til, om udvalget indstiller til byrådet,

1. at Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborgs ansøgning til renovering af 59 almene boliger i afdeling 330, Rævestien og Mårvænget i Bjerringbro (Skema A), med en samlet anskaffelsessum på 52.072.000 kr., videresendes til Landsbyggefonden med byrådets anbefaling,
2. at der ydes kapitaltilførsel som lån til afdeling 330, Rævestien og Mårvænget i Bjerringbro med i alt 200.000 kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i puljen til kapitaltilførselssager,
3. at byrådet giver tilsagn om kommunal garanti for den lovbestemte del af det støttede realkreditlån indtil 25.073.000 kr. til gruppe 1 arbejder, dog med 50 % regaranti fra Landsbyggefonden,
4. at byrådet giver tilsagn om 100 % kommunegaranti for ustøttede realkreditlån på 10.370.000 kr. til gruppe 2 arbejder,
5. at byrådet giver tilsagn om 100 % kommunegaranti for ustøttede realkreditlån på 8.849.000 kr. til gruppe 3 arbejder, og
6. at den foreløbigt årlige leje godkendes. Lejen for boligerne udgør gennemsnitligt 896 kr./m² for familieboligerne og gennemsnitligt 693 kr./m² for ungdomsboligerne for første driftsår.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet som anført.

Åse Kubel Høeg deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet blev den 26. februar 2014 ([sag nr. 3](#)) orienteret om, at Bjerringbro Boligselskab arbejdede på en fusion med en større boligorganisation. Bjerringbro Boligselskab fusionerede efterfølgende den 1. juli 2014 med Boligselskabet Sct. Jørgen som den fortsættende boligorganisation.

Byrådet har den 30. august 2017 ([sag nr. 9](#)) godkendt kvoteåret 2017 samt pulje til kapitaltilførsel. Kapitaltilførslen til denne sag finansieres via puljen til kapitaltilførselssager.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Afdeling 330, Bjerringbro består af 94 boliger. Renoveringsprojektet omfatter bebyggelsen, som er beliggende på Rævestien og Mårvænget 2,5 km syd for centrum af Bjerringbro i et kuperet terræn tæt på naturen. Bebyggelsen består af 50 familie-, 6 ungdoms- og 3 ældreboliger, i alt 59 boliger samt et fælleshus. Boligerne er opført i 1990-1992 som tæt-lavt byggeri, i henholdsvis 1 og 2 etager, således den samlede bebyggelse fremstår varieret. Oversigtskort fremgår af bilag nr. 1.

Bjerringbro Boligselskab har i 2008 udarbejdet en helhedsplan for opretning af (på det tidspunkt) afdeling Brokbakken. Beboerne har på et ekstraordinært afdelingsmøde den 25. oktober 2016 godkendt renoveringsprojektet.

Renovering

Bebyggelsen på Rævestien og Mårvænget har fra begyndelsen været præget af komplekse tekniske løsninger samt byggefejl, og Byggeskadefonden har tidligere godkendt 3 byggeskadeprojekter i afdelingen. Bebyggelsen har endvidere et

højt huslejeniveau, som kombineret med problemer med vandindtrængning er årsagen til en høj fraflytningsfrekvens og dermed tomgangsleje.

Renoveringen i afdeling 330, Bjerringbro omfatter bl.a. udskiftning af tagbelægning og efterisolering af tagrum, udskiftning af vinduer og døre, renovering og efterisolering af lette facader, nyt køkkeninventar samt renovering af kloakledninger i terræn og etablering af niveaufri adgang.

Endelig indeholder renoveringen også udgifter til økonomisk genopretning (afvikling af opsamlet underskud).

Støtte fra Landsbyggefonden

Efter almenboligloven har Landsbyggefonden mulighed for at give tilsagn om ydelsesstøtte til realkreditlån og yde særlig støtte som lån eller tilskud.

Renoveringen finansieres ved lejeforhøjelser, kapitaltilførsel som lån og brug af boligorganisationens trækningsretsmidler i Landsbyggefonden.

Helhedsplanen for afdeling 330, Bjerringbro er opdelt i støttede arbejder og ustøttede arbejder (arbejder som er omfattet af boligselskabets almindelige forpligtigelser):

	Støttede arbejder	Ustøttede arbejder	Samlet
Opretning	19.759.000 kr.		
Miljø	3.896.000 kr.		
Ombygning	0 kr.		
Tilgængelighed	1.418.000 kr.		
Forbedringer		19.521.000 kr.	
Vedligeholdelse		7.478.000 kr.	
I alt	25.073.000 kr.	26.999.000 kr.	52.072.000 kr.

Anlægsøkonomiens fordeling for støttede arbejder fremgår af bilag nr. 2 og for ustøttede arbejder fremgår af bilag nr. 3.

Finansiering

Landsbyggefonden har udarbejdet en skitse til finansiering af helhedsplanen.

Støttede realkreditlån (Gruppe 1)	25.073.000 kr.
Ustøttede realkreditlån (Gruppe 2)	10.370.000 kr.
Trækningsret i Landsbyggefonden	1.880.000 kr.
Driftslån fra Landsbyggefonden	6.150.000 kr.
Kapitaltilførsel	1.000.000 kr.
Henlæggelser i afdeling 330	1.250.000 kr.
Ustøttede realkreditlån (Gruppe 3)	6.349.000 kr.
Samlede udgifter, støttede og ustøttede arbejder	52.072.000 kr.

Huslejeniveau

Huslejen i afdeling 330, Bjerringbro er i øjeblikket gennemsnitligt 879 kr./m² for familieboligerne og 680 kr./m² for ungdomsboligerne.

Renoveringsprojektet medfører, at huslejen stiger med gennemsnitligt ca. 2 %, således at det efterfølgende årlige huslejeniveau i afdelingen gennemsnitligt bliver 896 kr./m² for familieboliger og 693 kr./m² for ungdomsboliger.

I finansieringsskitsen anfører Landsbyggefonden, at huslejen skal differentieres efter indbyrdes værdi, således at lejefordelingen i afdelingen bliver sammenhængende efter renoveringen. Huslejestigningen bliver derfor kun pålagt de boliger, som er omfattet af renoveringsprojektet i den tidligere afdeling Brokbakken.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg forventer, at der er byggestart i 2018, og at renoveringen vil tage ca. 16 måneder.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Kapitaltilførsel

Behovet for kapitaltilførsel (sikring af huslejeniveauet) vil ifølge Landsbyggefonden udgøre 1.000.000 kr. Fordelt efter 1/5-ordningen medfører dette en kommunal andel på 200.000 kr.

Det er en forudsætning for kapitaltilførslen at Landsbyggefonden, boligorganisationen samt det berørte realkreditinstitut også medvirker.

Kommunegaranti

Det er en forudsætning for Landsbyggefondens tilsagn, at kommunen garanterer for det støttede realkreditlån. Garantien omfatter den del af lånene, som på tidspunktet for lånets optagelse har pantesikkerhed ud over 60% af ejendommens værdi.

Værdiansættelsen skal ske efter en rentabilitetsberegning (markedsværdi), og er således uafhængig af de godkendte udgifter til arbejdernes udførelse. Det indebærer, at kommunen og Landsbyggefonden skal påtage sig garanti for hele lånet, hvis lånet placeres med en prioritet ud over 60%-grænsen.

For det støttede lån (gruppe 1 arbejder) forventes der et garantikrav på 100% af hovedstolen. Ved en garantiprocent på 100 udgør den kommunale garanti 25.073.000 kr. (selvskyldnerkaution), dog med en regaranti fra Landsbyggefonden på 50%.

Til de ustøttede renoveringsarbejder (gruppe 2 arbejder) skal afdeling 330, Bjerringbro optage et ustøttet lån på 10.370.000 kr. med en forventet kommunegaranti på 100%, svarende til 10.370.000 kr.

Afdeling 330, Bjerringbro skal også optage et ustøttet lån til finansiering af gruppe 3 arbejderne med en forventet kommunegaranti på 100 % svarende til 6.349.000 kr. Gruppe 3 arbejder er manglende vedligeholdelsesarbejder, som Landsbyggefonden ikke støtter.

Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg har begrundet behovet for kommunegarantien til gruppe 3 arbejderne med, at de forventer, at det bliver problematisk at udleje boligerne med det fremtidige huslejeniveau samtidig med, at der forsat er uforholdsmæssigt store vedligeholdelsesudgifter i afdelingen. De ustøttede arbejder er derfor nødvendige for at sikre afdelingens fortsatte drift.

Viborg Kommune har ikke tidligere meddelt kommunegaranti til ustøttede lån til finansiering af gruppe 3 arbejder. Forvaltningen vurderer dog, at det er hensigtsmæssig og økonomisk fordelagtige at udføre gruppe 3 arbejderne i forbindelse med det samlede renoveringsprojekt. Ifølge Boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg kan renoveringsprojektet ikke gennemføres, hvis kommunen ikke giver kommunegaranti for det ustøttede lån til gruppe 3 arbejderne.

Juridiske og planmæssige forhold

Mårvænget og Rævestien er omfattet af lokalplan nr. B.060-3/F.063-2, for et bolig- og fritidsområde ved Brokbakken i Bjerringbro. Lokalplanen er vedtaget i 2006, og dermed efter bebyggelsen er opført. Forvaltningen vurderer, at renoveringen kan udføres indenfor lokalplanens bestemmelser.

Bilag

Oversigtskort

Anlægsøkonomi - Støttede arbejder

Punkt 38: Lukket: Ejendomssag

17/58423

Punkt 39: Lukket: Ejendomssag

15/22638

Punkt 40: Ejendomssag - Køb eller ekspropriation af del af ejendommen, Veldsvej 49, Ørum, til boligformål (sagen blev på mødet behandlet som en lukket sag)

17/30725

Resume

Køb eller ekspropriation af del af ejendommen, Veldsvej 49, Ørum, til boligformål

I sagen skal der tages stilling til, om kommunen skal acceptere et salgstilbud på et areal til boligformål, eller om arealet skal eksproprieres med henblik på at få erstatningen fastsat af taksationskommissionen.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til, om udvalget kan godkende,

1. at kommunen afslår tilbuddet på at købe ca. 25.000 m² af Veldsvej 49 for 70 kr. pr. m², og
2. at kommunen iværksætter ekspropriationssag vedr. det omhandlede areal med henblik på efterfølgende erstatningsfastsættelse ved taksationskommissionen.

Såfremt Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller, at kommunen accepterer tilbuddet, anmodes udvalget om at tage stilling til, om udvalget kan indstille til byrådet,

3. at kommunen accepterer tilbuddet på at købe ca. 25.000 m² af Veldsvej 49 for 70 kr. pr. m² jf. dagsordensteksten, og
4. at kommunen eksproprierer arealet efter planlovens § 47, såfremt der ikke kan indgås en aftale.

Såfremt det indstilles, at kommunen køber arealet, medtages der bevillinger under sagens forelæggelse for byrådet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14-03-2018

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at kommunen afslår tilbuddet på at købe ca. 25.000 m² af Veldsvej 49 for 70 kr. pr. m², og
2. at kommunen iværksætter ekspropriationssag vedr. det omhandlede areal med henblik på efterfølgende erstatningsfastsættelse ved taksationskommissionen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Byrådet godkendte på sit møde den 20. december 2017 ([sag nr. 40](#)) byggemodningsplan og anlægsbevillinger til byggemodning i Ørum i overensstemmelse med handlingsplanen for byggemodning.

Det areal, der ønskes byggemodnet, er på ca. 25.000 m² og er omfattet af lokalplan nr. 464, der udlægger det til boligformål. Der kan være 18 parcellusgrunde på arealet. Arealet er vist med skravering på bilag nr. 1.

Ejeren har tilbudt kommunen at købe arealet for 70 kr. ekskl. moms pr. m² – overtagelse efter nærmere aftale i 2018. Kommunen betaler omkostningerne ved handlen. Tilbuddet er vedlagt som bilag nr. 2.

Kommunen har imidlertid tidligere ikke givet mere end 50 kr. pr. m² uden for Viborg, og prisniveauet uden for Viborg anses ikke for at være steget de senere år. Dette ses også ved priserne på kommunens boliggrunde. Ved en accept af prisen på 70 kr. pr. m² må det forventes, at det også vil blive retningsgivende for fremtidige køb uden for Viborg.

Der er indhentet en mæglervurdering, der vurderer arealets værdi til 50 kr. pr. m². Vurderingen vedlægges som bilag nr. 3.

Det er forvaltningen opfattelse, at det er overvejende sandsynligt, at erstatningen via en taksationssag ikke vil overstige 50 kr. pr. m².

Der medtages i indstillingens 4. ”at” en beslutning om ekspropriationshensigt. Dette er af skattemæssige årsager, såfremt det besluttes at acceptere tilbuddet, idet sælger så kan modtage erstatningen skattefrit.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Sagen forventes offentliggjort ved udsendelse af referatet fra Økonomi- og Erhvervsudvalgets eller byrådets møde.

Bilag

Veldsvej 49, kortskitse

Veldsvej 49, salgstilbud

Vurdering Ørum - Lokalplan nr. 464

Punkt 41: Lukket: Kvalitetsrapport 2017

17/34443